

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

★★★

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SLOVENE

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Načelna borba v Nemčiji

Ni več nobenega dvoma, da je Schleicher-Pape-
nov kabinet v Nemčiji zamišljen le kot predhodnik
bodočega Hitlerjevega režima. V podkrepitve te
trditve nam ni treba iskati za golimi domnevami
ali zgolj teoretičnimi indicijami. Papenova vlada
je sama poskrbela, da nihče več ne more dvomiti,
da stoji za njo Hitler. Eden poglavitnih znakov so
poskusi političnega centralizma, ki so se v kratki
dobi, odkar je Brüning odstopil, v tako grobih
oblikah ponovili, da so se resno vznemirile vse
nemške dežele.

Centralistična ureditev države v fašistični hi-
tlerjanski ideologiji ne pomenja nekaj drugovrst-
nega, temveč tvori njeno bistveno osnovo. Kot pri-
merek tega mišljenja more služiti že organizacija
Hitlerjeve stranke, ki je absolutno centralistično
urejena. »Stranka sem jaz,« je kot prila pred mo-
nakhovskim sodiščem izpovedal Adolf Hitler 9. ju-
nija 1932. Ne pokrajinski in niti ne vsedržišni
delegati nimajo pravice, da bi določevali poslan-
ske in ministrske kandidate. Hitler osebno zapo-
veduje in določuje osebe, ki si jih je sam izvolil.
Vsa povelja in navodila za celo stranko se izda-
jajo v Rjavi hiši v Monakovem. V stranki je samo
ena glava in to je Hitler.

Togi centralizem v nemški fašistični stranki
jasno ponazorjuje njihovo državno politično nazi-
ranje. Hitlerjeva stranka je absolutna nasprotnica
vsakega resničnega parlamentarizma, vsake res-
nične demokracije in katerikoli samoupravnih
prav. Nasprotno pa je prvobititeljica za »totalno
državo«, ki ima vse v roki, ki vse nadzoruje in ima
povsod svoje prste zraven. Bori se za državno obli-
ko, v kateri posameznik, pa tudi posamezne de-
žele, ni nič ne pomenijo. Torej politični socializem
kakor v Rusiji, le da z nacionalno predznačko ka-
kor v fašistični Italiji. Hitlerjanstvo ni od fašizma
opije posameznika, pozdruva, strogo vojaške
organizacije in oboževanja voditelja, ampak tudi
ostalo ideologijo. Ima n. pr. v svojem programu
predviden centralni parlament, ki naj pa v resnici
ne bo ljudsko zastopstvo v demokratičnem smislu,
ampak le neke vrste glasovalna mašina oziroma
posvetovalni organ stranke, kakor je to slučaj v
Italiji ali pa v boljševiški Rusiji. Tudi v Rusiji ni
»Svet ljudskih komisarjev« odločujoč politični fak-
tor, temveč le komedija in parada za nepoučeno
ljudstvo. Devetčlanski strankarski »Politbüro« je
tisti, ki vodi in vlada sovjetsko Rusijo po željah
in američah rdečega diktatorja Stalina. Nič manj
kot to je tudi Hitlerjev ideal, ki naj mu omogoči,
da bo čez čas istotako, kakor pravi danes: stranka
sem jaz, — mogel reči: država sem jaz!

V teh svojih državno-absolutističnih in dikta-
torskih stremeljenjih pa vidi Adolf Hitler največjo
oviro in zapreko v katolicizmu. Pred vsem radi
tega, ker katoliška Cerkev ni in ne more biti
državna ter nacionalno omejena, temveč je univer-
zalna ter se upira vsakemu zasuženju ali politič-
nemu izrabljanju od strani države. Hitlerjeva ab-
solutistična država pa hoče v sebi absorbirati vse
sile. Odtod borba proti katolicizmu, škofom in du-
hovnikom. Odtod na politični in parlamentarni po-
zornici ogorčen boj proti centrumu oz. Bav. ljudski
stranki, ki je mnogo bolj brezobziren kakor proti
socialni demokraciji. Ti dve politični stranki sta
namreč v nemškem narodu veliki organizirani sili,
ki v politični areni čuvata človečanske pravice po-
edinca kakor katoliške cerkve v Nemčiji in se upi-
rata krivičnemu državnemu nasilju. Da pa sta
ravno radi tega eminentno državotvorni in poziti-
vni, je dokazal Brüning s svojim dveletnim kan-
clerstvom, ko so mu hote ali nehoti tudi politični
nasprotniki morali izrečiti priznanje.

V katolicizmu zre hitlerjanstvo svojega na-
sprotnika tudi radi tega, ker katoliško družabno
povzemanje načeloma obseja vsak državni abso-
lutizem. Katolištvo čuva osnovne pravice posamez-
nika in družine in poudarja organsko socialno živ-
ljenje družinskih in gospodarskih slojev. Socialna
okrožnica Pija XI. »Quadragesimo anno« razlaga,
v kako veliko škodo države same se je zgodilo,
da je izgubila socialno obliko vladavine in pre-
vzela vsa bremena, katera so nosile poprej
razne, sedaj zatrite organizacije, tako da zasipje
in tlači državo skoraj neskončno nalog in poslov.
Papež obnavlja v svoji okrožnici, ki naj bo katoli-
čanom smernica pri njihovem javnem delu, ne-
premakljivo in neizpremenljivo načelo socialne
filozofije, namreč: »Kakor ni dopustno jemati po-
sameznikom in izročati občini, kar zmorejo posa-
mezniki s svojo močjo in delavnostjo, tako je ne-
pravilno, povzročati veliko škodo in moti pravi red,
če se to, kar zmorejo manjše in nižje organizacije,
izroča večji in višji družbi; zakaj država mora po
svoji moči in naravi udom socialnega organizma
s svojo dejavnostjo dajati oporo, nikdar pa ne sme
le-teh vase podvzemat in uničevati.« Krščanstvu
torej lebdi pred očmi gotov hierarhični red — ako
se smemo tako izraziti —, med raznimi socialnimi
in političnimi ustanovami, v katerem prevzemajo
višje oblasti dopolnjujočo nalogo a pri tem ne ab-
sorbirajo manjših svetovnih edinic, kakor to dela
totalitarna in absolutistična država.

V Nemčiji sta torej v ostri borbi dva tabora,
ki imata bistveno različne poglede na javno živ-
ljenje in ureditev države. Borba je načelnega po-
mena in utegne roditi za Nemčijo usodne posledice.
Predvsem govore mnoga znamenja za to, da
bo znova vzplamtel kulturni boj med katoličani
in protestanti. Za Hitlerjem, čeprav je po krstnem
listu katolik, stoji v glavnem protestantske pro-
vine. Njegov najmočnejši zaveznik je pruski pro-
testantizem, čigar kulturna organizacija je pozna-
na »Evangeliska zveza« (Evangelischer Bund), ki
pa ne stremi za versko obnovo evangeličanskega
prebivalstva, temveč za političnim nadvladjem v
Nemčiji. Prav ista »zveza« je bila vrsto let močan
podpornik socializma, ker je s pomočjo njegovega

Lausannska konferenca v odločilnem stadiju

Podonavski blok zopet na dnevnem redu

Lausanne, 2. julija. tg. S povratkom Herriota
iz Pariza se je začel odločilni stadij lausanske
konference. Najprej je imela francoska delegacija
interno sejo, po kateri se je odpeljal Herriot k
MacDonaldu, s katerim se je razgovarjal skoro eno
uro. Potem pa je MacDonald poklical k sebi Gran-
dija, Tyrella, Germaina Martina, Bonnetta, Chamber-
laina in Runcimana. Tudi ta angleško-francosko-ita-
lijanski razgovor je trajal eno uro. Potem pa se je
začela angleško-francosko-nemška konferenca. Pri
tem ni šlo toliko za finančno ureditev, kakor za po-
litične predpogoje, katere bi rada dosegla Francija
v zvezi z raznimi intervencijami nemškega držav-
nega kancelarja glede versailske mirovne pogodbe.

Iz dobrih virov doznava vaš dopisnik, da se je
Herriot poprijel nemške pobude za pogodbo med
štirimi, kakor jo je predlagal nemški državni taj-
nik Bülow v prvi nemški spomenici. Radi tega je
jasno, zakaj je nemški državni minister danes do-
poldne popolnoma sam razpravljaj z MacDonal-
dom in Herriotom. Čuje se, da je Herriot poleg
drugih predlogov imenoval vsoto okroglo 4 mili-
jarde kot znesek nemških plačil v skupni fond pri
mednarodni reparacijski banki. Ta številka je v
zvezi s klavzulo, ki se nanaša enostavno na pova-
bilo k lausanski konferenci, v kateri je bil go-
vor o tem, da naj ta konferenca pripravi n regle-
ment mondial. Praktično to ne pomeni nič druge-
ga, kakor to, kar bi pomenila stara ameriška klav-
zula Angležev in Francozov, toda nova oblika bi
bila morda za Nemčijo bolj sprejemljiva, četudi bi
seveda omogočila končno določitev nemških finan-
čnih prispevkov šele po pogajanjih z Ameriko.
Številka štirih milijard, ki je v primeru s prvotno
vsoto znižana zelo znatno, nikakor ni ultimativnega
značaja, to se pravi, da bi se morda še dala spre-
meniti, odvisna pa je sedaj od praktičnih predlo-
gov Nemčije.

Francija se odreče reparacijam

Lausanne, 2. julija. tg. Herriot je danes izjavil,
da je Francija pripravljena odrediti se odvisnosti
reparacij od ameriških dolgov in sprejeti »tekočo
lestvico« nemških plačil v skupnem znesku 7 mili-
jard, toda sam smatra za verjetno, da bi prišlo
vploščevalo Nemčije samo v znesku štirih mili-
jard. Tudi je pripravljen izjaviti, da je odpravljen
odstavek VIII. versailske mirovne pogodbe, t. j.
odstavek o reparacijah. To pa je maksimum fran-
coskega pristanka, za katerega bo imel v francoskem
parlamentu še hud boj. Dalje Herriot ne more iti.
Če Nemci tega ne bodo sprejeli, se bo morala kon-
ferenca razbiti. V tukajšnjih političnih krogih se
ocenjuje Herriotov pristane kot velik uspeh Nem-
cev. Herriot se je takoj po svojem povratku iz Pa-
riza odpeljal k MacDonaldu. Ko se je večer zve-
čer vračal iz Pariza, so ga spremljali na kolodvoru
člani radikalne frakcije in celo njegovi nasprot-
niki »Mladoturki« in mu prirejali navdušene ovacije.

Angleži verujejo v uspeh

London, 2. jul. tg. Tu se pričakuje s pričetkom
prihodnjega tedna konca lausanskega zasedanja.
V Londonu so optimističnega mnenja, ker trdijo, da
bo Francija znižala svoje zahteve na 200 milijonov
funtov, Nemčija pa da bo svojo ponudbo zvišala na
150 milijonov funtov, tako da razlika nikakor ni
nepremagljiva. Nemška plačila se bodo mobilizirala
z izdajo 5% bonov, nereseno pa ostane vprašanje
termina. Tudi klavzula o varnosti še ostane nere-
šena do časa po ameriških predsedniških volitvah.

Usoda lozanske konference je sedaj, kakor je
Herriot pravilno naglasil, v rokah nemške delega-
cije. Vsi razlogi pameti govore za kompromis, ka-
kor so ga predložile Nemcem upniške države. Dej-
stvo, da se bo vojna odškodnina enkrat za vselej
spravila s sveta, je tolikoega pomena za Nemčijo,
da je žisto upravičeno, če se od nje zahteva, da
žrtvuje gotovo vsoto pod naslovom »gospodarske
rekonstrukcije sveta«. Tisti, ki pravijo, da bi Nem-
čija lahko dosegla uničenje reparacij, ne da bi ji
bilo treba dati kakršnekoli protikoncesije, ker se
Nemčija nima bati nobenih prisilnih korakov, se
motijo. Ako bi se Nemčija oprostila svojih repa-
racijskih obveznosti z enostavnim neizpolnjevanjem,
bi se uničile tudi nemške privatne obveze. To bi
pa Nemčiji sami gospodarsko silno škodovalo, ker
bi se potem ne imela od Evrope nadejati ničesar.

centralizma upala dobiti odločujočo besedo v vod-
stvu državnih poslov. Sedaj se je oklenila hitler-
jevcev in z istim ciljem podpira njihovo gibanje.

Poleg kulturnega odpora pa se vedno ostrije
pojavi tudi politična reakcija proti prusovskemu
centralizmu, ki ga propagira Hitler. Bavarski lev
se je že prebudit in se kaj malo meni za očitke
separatizma in protidržavnosti, s katerimi ga ob-
sipa Hitlerjevo časopisje. Za Bavarsko prihajajo
tudi druge zvezne države, kakor Badenska in Würt-
temberška, katerih tudi ni volja, da se odrečejo
evroemu položaju v državi. Spridlo ogromnih tež-
koč, v katerih se nahaja Nemčija, bi se zdelo, da
je kulturni boj in pa notranje politične državni
spor zadnje, kar bi si nemški narod v sedanjem
trenutku mogel privoščiti. Hitler se sicer kaj rad
proglasa za največjega patriota, a utegne s svojim
političnim podjetjem Nemčijo upropastiti. Da se
nemški katoličani zavedajo dalekosežnosti vsilje-

Kar se tiče komisije za sklicanje svetovne
gospodarske konference, so francoski delegati
zopet postavili na dnevni red vprašanje gospo-
darske unije podonavskih držav, kar je seveda
vznejevoljilo Italijane. Začuda so se nemški
delegati postavili v tem vprašanju na stališče
Francije, podpirajoč njeno tezo o preferenčnih
carinah, ki naj veljajo v podonavski uniji, iz
katere bi seveda Nemčija ne smela biti izklju-
čena. To je od strani Nemcev taktičen mane-
ver, da bi dosegli v vprašanju vojne odškod-
nine čim manjšo vsoto odkupa. Na vsak način
je treba konstatirati, da se Francija z vsemi
silami trudi, da se varujejo interesi njenih
zaveznic, predvsem Jugoslavije, ki bi bile po
kompromisu z Nemčijo od vseh držav najhuje
priizjede.

FRANCIJA ZA JUGOSLAVIJO

O tem pričajo francoski listi, predvsem
»Journal«, ki je bil prvi prinesel notico o nem-
ški odkupnini 4 milijard frankov, od katere
bi polovica šla za odplačilo vojnega dolga
Ameriki, polovica pa za ekonomično sanacijo
Evrope, to je v prvi vrsti za Francijo in Jugo-
slavijo. Italijansko časopisje se zaradi tega
seveda razburja in pravi, da, če ima pravico
do posebne odškodnine Jugoslavija, jo ima tudi
Italija.

HERRIOT IN FRANCOZI

Levičarsko časopisje enodušno podpira pri-
zadevanja Herriota, da se doseže pameten in
pošten sporazum z Nemčijo, dočim ga desnica

slej ko prej napada. Vendar se zdi, da je večina
francoskega naroda za pametno in pošteno porav-
navo in da se je že vsak Francoz sprijaznil z
mislijo, da so reparacije za vedno pokopane. Ne-
varen pa bi postal položaj, če bi Nemci vztrajali
na stališču, ki so ga izrazili na konferenci 29. t.
m., da se morajo razveljaviti one klavzule ver-
sailske pogodbe, ki Nemčijo razorožujejo. Fran-
coski nacionalisti bi raje videli, da Francija iz-
gubi reparacije brez vsake odkupnine »za gospo-
darsko reorganizacijo Evrope, kakor da bi se
razveljavile one točke mirovne pogodbe, ki drži-
jo Nemčijo v vojaškem oziru v šahu.

Poljska naj bo pomirjena.

Zelo se zaradi poteka lozanskih razgovorov
vznemirja poljsko javno mnenje. Desničarska »Ga-
zeta Warszawsk« je bila celo zaplenjena, ker je
preveč napadla Pilsudskega, češ da premalo bra-
ni Poljsko pred nemškim napadom. Toda tudi
oficiozna »Gazeta Polska« energično protestira
proti temu, da bi se Nemčija osvobodila spon
versailske mirovne pogodbe, ker bi se v tem
slučaju obstoječi politični red Evrope spremenil
v kaos. Poljaki se tudi bojijo, da ne bi Francija
na kakršenkoli že način favorizirala nemških te-
ženj po odpravi poljskega koridorja. Herriot se
je zaradi tega čutil prisiljenega, da te poljske
strahove razprši. Energično je izjavil poljskim
žurnalistom v Lozani: »Morem popolnoma zago-
toviti poljski tisk, da se v razgovorih z Nemčijo
nihče ni niti z eno samo besedo dotaknil katerega-
koli vprašanja, ki bi moglo biti v škodo naših
priateljev in zaveznikov.«

Dr. Srškić sestavil novo vlado

Belgrad, 1. jul. 1. Nocoj je bila zaprisežena
nova vlada, ki je sestavljena, kot sledi:

predsednik vlade: dr. Milan Srškić;
zunanj minister: dr. Jevtić;
notranji minister: Zika Lazić;
pravosodni minister: dr. Ilija Šumenković;
minister za prosveto: dr. Kojić;
minister za trgovino in industrijo: Ivan Mo-
horić;
minister za kmetijstvo: Juraj Demetrović;
minister za socialno politiko in narodno

zdravje: Ivan Pucelj;
minister za promet: ing. Lazar Radivojević;
minister za javna dela: dr. Srkulj;
minister za gozdove in rudnike: V. Pogačnik;
minister za fizično vzgojo: dr. Kraljević;
finančni minister: dr. Gjorgjević;
minister za vojno in mornarico arm. gen.
Dragomir Z. Stojanović.
ministri brez portfelja: dr. Albert Kramer,
Boža Maksimović in dr. Handija Karamahmedo-
vić.

Češkoslovaški komunisti in sokoli Viharen pretep v zbornici

Praga, 2. jul. Snuči je prišlo v poslanski zbor-
nici do hudega spopada med agrarci in narodnimi
socialisti na eni strani in komunisti na drugi. Po-
vod za to so dali sramotilni klici, ki so padli iz vrst
komunistov na sokole. Narodna demokratska poslanka
Spaček in Hodač sta ostro nastopila proti komuni-
stom. Dr. Černy je protestiral v imenu agrarcev,
češ, da se sokoli nahajajo pod varstvom narodne
solidarnosti in da nima nikdo pravice sramotiti jih.
Tedaj so zagnali komunistični poslanci strahovit

hrup. Opsovali so posebno kmetijca Mašato in nato
še druge poslance vladne koalicije. Nato so se spo-
padli narodni socialisti in komunisti, posebno po-
slanec Zeminova in komunistka Čížimska sta si
skočila v lase. Njima so priskočili na pomoč po-
slanci iz obeh taborov. Predsednik je prekinil sejo
in izključil od sej komuniste Čížimsko, Šetka in
Svobodo. Toda poslanci se niso dosti zmenili za
predsednikove ukaze in borba je trajala dalje. Med
pretepom ni bilo v dvorani poslancev katoliške
ljudske stranke in socialistične stranke. Ko je pre-
sednik zopet otvoril sejo, je zbornica odobrila sklep,
da se omenjenim trem komunistom za en mesec
odtegnejo dnevnice. Tedaj se je dvignil komunist
Sliwka in pričel grdo sramotiti sokole. V dvorani
je nastal zopet hrup in predsednik je moral zopet
prekiniti sejo. Po ponovni otvoritvi seje je posla-
nec Mašata proglasil sokolske tekme za slovesnost
vsega naroda.

"Dobro ohranjeno je
-perilo!" - seveda če je
oprano z Gazelo!

TERPENTINOVO - MILO

GAZELA

pere res lepó belo

negi jim boja, odseva iz vsega njihovega časopis-
ja. Že sedaj je očitno, da se bodo borili, kakor
se bori le tisti, ki brani svoje bitne pravice. R. M.
Volkszeitung n. pr. piše: »Javno izpovedo, da bo-
mo vodili boj proti krivičnim zahtevam ne le v
kulturno-političnih vprašanjih, temveč na vseh po-
lji, kjer država preko svoje kompetence stremi
po totaliteti in omnipotenci. Našemu katoliškemu
narodnemu delu leži demokratičnost in v krvi. Demo-
kratičnost ne kakor državno gospodstvo mas, tem-
več v smislu ljudskih svobodnih naprav državi
in kot politična samovlada ljudskega življenja. Za-
to smo v načelni opoziciji proti onim pokrajinam,
ki niso nikdar poznale naroda kot samostojne po-
litične sile, ampak se morajo za svoj položaj za-
hvaliti državi in le z državno silo skušajo postati
narod. Najmanj pa se bomo dali z očitki nedržav-
nosti in separatizma podrediti kakršnekoli
državnemu kolektivu.«

Friedrich Muckermann:

Radikalizem ali aktivizem

Nekaj novega, velikega, osvobodilnega sili na dan skozi vsa stiska, krize in obup. To čutimo v Nemčiji kakor po vsem svetu. Neka sveta nestrpnost se je polastila vseh sil, ki to novo v sebi čutijo in v vedno določnejših likih vidijo vstajati iz teme. Te po svoji naravi mladostne sile ne morejo več strpeti in bi najraje vse staro, vse, kar je slabega na svetu, zrušile v prah, zatrle z ognjem in mečem in kar čez noč, liki čarodeji, uveljavile novo. Jasno je, da te ljudi ni mogoče pomiriti z ukazi: Mirujte! Zadržite! Zvečite! kakor v blaženih vojnih dneh. Edino z enim geslom utegnemo se zajeti njihovo dušo: aktivizem!

Vzlic vsem mogočim volitvam, ki smo jih že doživeli, stojimo še vedno pred to edino volitvijo: Radikalizem ali aktivizem. Zelo potrebno je, da to naglasimo in tako ustvarimo jasne razmere. Tistim, ki mislijo, da je mogoče odoliti vsem zahtevam novega časa samo z modrim, prezirljivim smehljajem, z jadikovanjem nad odtegljaji plač tistim, ki se prav nič ne vedo, kaj je pomankanje — moramo čisto odločno povedati, da je njihov čas minul. Kar danes pretresa trlo tramovje, ni nikak običajen pomladni vihar, ki vrši skozi mladi gozd, marveč nekaj čisto drugega. Če bi bili to preje domeli in zastavili z našim aktivizmom, bi bilo danes nemarada manj radikalizma.

V čem se razlikujeta radikalizem in aktivizem? Radikalizem ostaja pri nazorih in bojih, ki izvirajo iz čustva, ki nekako magično zabeste in omamijo, ki utegnajo včasih razviti orjaško dinamiko, ki so pa kljub temu podobni silnemu zublju goreče slame, po katerem ne ostane niti prida pepela. Aktivizem pa prihaja nasprotno iz globljih plasti človeške notranjosti. To je ogenj, ki se hrani s spoznanjem. To je dejanje človeka, ki se je notranje izpremenil in stopa sedaj krepko in mirno po novi poti. Ta aktivizem se nam v najčistejši obliki kaže pri tistih, ki so bili kakor Ignacij Lojolski svetni vitezi, pa so naenkrat spoznali, kaj je božje viteštvo. Ni je bilo več sile na svetu, ki bi se bila mogla ustavljati viharu koraku takih junakov. Ljudi, katerim se je enako zgodilo v naših dneh, imenujemo aktiviste.

Ali nam niso velike papeške enciklike zadnjih let nanovo podarile prečudnih spoznanj? Ali se niso vse porodile iz globokega

umevanja za sedanost in bodočnost? Ali ne vidimo, kako se za vsako visoko dviguje tihi Vatikan, odkoder se ozira po vsem svetu Petrov naslednik in iz višav prejema vizijo, ki znova kaže Kristusa kakor Kralja stvarstva? Javno življenje moramo znova osvoboditi za krščanstvo, človeški red je treba zopet zgraditi na božjem redu, stisko zemlje moramo po milosti iz nebes izpremeniti v nov blagoslov. To je silna naloga, misel, ki v sreih užiga ogenj, obuja borec, novo mladino, lepšo dabo.

Kdor je enkrat to misel domel, od tega zbeži pokoj poprečnega meščana. Ta neprestano preudarja, kaj bi mogel na svojem mestu in v svoji brezposelnosti storiti celo za Boga samega. Odpove se vsem mogočim ozirom nasproti ljudem in ljubim navadam. Zraven je, kjer govore o velikih vprašanjih časa. Po vseh listih zasleduje napredek tega novega. V sveti omami objema milijone, ki jih niti ne pozna od obličja do obličja, o katerih pa ve, da se zbirajo pod enako zastavo. Časopise natanko pozna, najde ga na volivnih shodih. Nanj je mogoče računati pri vsakem delu za celoto. Rad opravlja manjša dela, ker lije nanj odsvit velike ideje. Ob sebi nastanejo okrog njega krogi, ki čuvajo sveti ogenj. Po dnevnem vrvežu pa se zateka k svojemu Bogu, se mu zahvaljuje za lepoto njegovega kraljestva in pričakuje novega jutra kakor prekrasna narava, kateri je vsak dan neprimerljiv praznik.

Ta aktivizem raste od zunaj navzven. V bistvu ni nič drugega kakor ob sebi umevna delavnost v Kristusu prerajenega človeka. Vse pričakuje od svojega dela, dobro vedo, da vlada nad vsem božja Previdnost in da se ves nemir tekočega dne vedno zopet pogreza v veliki mir večnosti.

Za bodoče boje v Nemčiji vemo, da so ob tej svetovni uri komaj kakke razlike v politiki, gospodarstvu, umetnosti in veri. Vse je namreč potopljeno v večnostna vprašanja in na vseh področjih gre za poslednje metalitične odločitve. Ali v pripravih besedah: Gre za to, ali bo katoliško ljudstvo v Nemčiji in z njim celokupno krščanstvo svoj življenjski prostor ohranilo in obdržalo svoj položaj za celoto? Ali pa se bo vsa nesreča zadnjih let dopolnila v tragični usodi, ki preti po radikalizmu. Potem bo božji zmisel v svetovnem dogajanju za čas otemnel pred človeškim nezmišlom. To je volitev, ki nam je odločiti.

bruaria 1932 je bilo proglašeno 2476 stečajev, v istem času prejšnjega leta samo 1470. Kredita si ni mogoče nabaviti za nobeno ceno, vloge pri bankah in v posojilnicah stalno padajo, na drugi strani se je množina inozemskega denarja zmanjšala za 20%. Najhuje je vprašanje zaupanja, ki je brezdvomno v zvezi s političnim položajem države. Že v sami stranki edinstva se vršijo neprestani boji med posameznimi socialnimi razredi, ki so v njej organizirani. Stranka nosi lepo ime stranke edinstva, v resnici pa je na znotraj silno trla. V njej so organizirani stanovni z nasprotujočimi si interesi, tako veleposelsniki in mali kmetje, velekapitalisti in industrijski trusti, kakor tudi mali obrtniki. Te skupine so med sabo v večnem boju, posebno danes, ko so na dnevnem redu gospodarska vprašanja, ki zadevajo v živo vsako posamezno skupino. Koristi veleposelsnikov ni mogoče spraviti v sklad s koristmi mlade kmeti, kakor tudi ne koristi veleindustrija z malim obrtnikom. V stranko je bilo nametano vse, kar je upalo, da bo imelo koristi od režima.

Vprašanje političnega režima bi ne bilo tako težko, ako bi se Karolyi in Bethlen odločila za temeljito volilno reformo. Opozicija odločno zahteva odpravo javnega glasovanja, da bo tako lahko vsakemu Madjaru dana možnost, da brez strahu pred represalijami izrazi svoje mnenje. Karolyi je moral sam priznati, da je sedanji sistem javnega glasovanja nevdržan, in je obljubil, da bo razširil tajno volilno pravico. Sedanja vlada bi rada uvedla kombiniran sistem med javnim in tajnim glasovanjem, da bi vsaj za silo skrpucala »moderen volilni red. Veleposelsniki odločno vztrajajo pri javnem glasovanju, da bi še nadalje lahko kontrolirali svoje delavce in namenjke ter jih obdržali v polni odvisnosti. Opozicija zahteva uvedbo popolnega tajnega glasovanja in je prepričana, da bo prej ali slej tudi zmagala. Karolyijeva vlada bo morala to vprašanje rešiti do jeseni, ker se za jesen napovedujejo nove volitve.

Kongres zdravnikov

Belgrad, 2. julija. AA. Kongres jugoslovanskega zdravniškega društva se bo vršil letos dne 25., 26. in 27. septembra v Belgradu. Razpravljal bo v glavnem o reformi medicinskega študija, o zdravljenju našega prebivalstva, o terapevtski vrednosti naših kopališč ter gospodarski reorganizaciji naših zdravnikov.

Lazič aretiran

Belgrad, 1. julija. I. Bivši narodni poslanec Vojislav Lazič, ki je glavni krivec dogodkov na Ubu, je bil danes v okolici Obrenovca aretiran in izročen sodnim oblastem.

Cankov upokojen

Belgrad, 1. julija. I. Iz Sofije poročajo, da se je danes popoldne kralj Boris po dolgem oklevanju vendarle odločil, da podpiše ukaz o upokojitvi profesorja narodne ekonomije na sofijski univerzi Cankova, čeprav je ta upokojitev zgolj administrativnega pomena.

Butler — ravnatelj MUD

Pariz, 2. jul. AA. Iz Zeneve poročajo, da je za ravnatelja mednarodnega urada za delo izvoljen Anglež Butler.

Butler se je rodil leta 1883 v Oxfordu in je bil do smrti Alberta Thomasa njegov sodelavec.

Delavski zastopniki v upravnem odboru mednarodnega urada za delo niso zadovoljni z izvolitvijo Butlerja za ravnatelja omenjene mednarodne ustanove.

Mednarodna finančna komisija za Romunijo

Veliko vznemirjenje med ljudstvom

Belgrad, 1. jul. I. Iz Bukarešte poročajo, da pridejo v kratkem tja finančni strokovnjaki, katere je poslala Zveza narodov v Romunijo, da proučijo finančni položaj te države. Finančna komisija prispe v Romunijo najbrže že prihodnjega nedeljo. Sestavljena je tako-le: predsednik Oto Niemayer, ravnatelj Anglo-banke, Avenol, gen. tajnik Zveze narodov, in Loveday, načelnik gospodarskega oddelka Zveze narodov. Vsi člani komisije so dobili precizen nalog, da proučijo finančni in gospodarski položaj Romunije ter da predložijo Zvezi narodov načrte, kako bi se saniralo gospodarsko stanje Romunije. Tudi dosednji francoski finančni svetnik Auboin, ki je pri romunski narodni banki, je bil naprošen, da pomaga komisiji Zveze narodov pri njenem delu. Ko se je ta vest razširila po Bukarešti, se je v javnem mnenju kakor tudi v večerih listih dvignilo velikansko ogorčenje proti prejšnji vladi, ki je s svojim slabim gospodarstvom povzročila, da je prišlo do te strahotne komisije tujecev, ki so prišli pomagati iz inozemstva Romuniji v skrajni sili, ker ona sama ne razpolaga z močmi, ki bi lahko državo rešili propada, v katerega jo je vrgla diktatura profesorja Jorge. Nekateri listi skušajo prikriti to ogorčenje javnega mnenja, češ da prihajajo ti inozemski finančni eksperti v Romunijo predvsem radi tega, ker jih interesira usoda inozemskega kapitala, ki je bil v zadnjih letih investiran v Romunijo. Ti eksperti nočejo spraviti romunske države pod

kuratelo, toda »Curentul« v zelo ostrem tonu poziva narod, naj se ne pusti goljufati, ter naj ne sprejme nase te sramote. Finančna komisija je prišla proglasiti nad Romunijo varuštvo, ki bo brez dvoma zelo strogo. Romunija je dolgo čakala na te tuje in zato je verjetno, tako piše »Curentul«, da bodo tudi dolgo ostali v Romuniji, če so že enkrat prišli Romunija je za časa Jorgove diktature posojala in razpisovala denar na levo in desno, zdaj pa se Romunija nahaja v položaju, iz katerega ni več izhoda. Važno za poznavanje političnega razvoja v Romuniji je dejstvo, da se je romunski kralj preteklo nedeljo ob priliki velikega manifestacijskega pohoda romunske kmetijske stranke skozi Bukarešto in mimo kraljevske palače, pokazal na balkonu in ostentativno pozdravljal kmete, ki so mu z ulice odzdravljali. V političnih strankah, tako v liberalni stranki, ki je vodil Duca, kakor tudi v stranki maršala Avaresca, je radi tega nastalo veliko nezadovoljstvo in ogorčenje, češ da bi krona ne smela na tako javen način izražati simpatije za eno politično stranko in bi morala ostati vzvišena nad političnim bojem posameznih strank. Iz kraljeve geste se da sklepati, da je tudi on za vselej zavrgel poskus profesorja Jorge in da se je orientiral za politiko v tesnem sodelovanju z romunsko kmetijsko stranko, ki je v zgodovini političnega življenja v Romuniji pokazala doslej največ poštenja in največjo požrtvovalnost v borbi za rešitev države.

Drava terja žrtve

Maribor, 2. julija.

V kratkem razdobju je Drava zahtevala letos že drugo smrtno žrtev. Narasla in mrzla reka je kopalcem skrajno nevarna, kar Mariborčani premalo vpoštevajo in v vročih dneh kar oblegajo oba bregova Drave. Tudi danes popoldne je bilo v Dravi zelo živahno. Večje gručo mladine so se kopale zlasti na prislano med gostilno »Benetke« in Kiferjevim kopališčem. Med mladino je bil tudi mizarski učenec Ivan Vollmajer od Sv. Duha nad Mariborom. Vollmajer je bil znan kot dober plavalec. Okrog 6 popoldne je skočil v reko ter zaplaval mimo gostilne »Benetke«. Tik za gostilno, ki sega čisto v reko, je nevaren vrtnec, v katerega je plavalec zašel, ko je hotel splovati na breg. Vrtnec ga je zasakal ter vlekel pod vodo, da je prišel preplašen kričati na pomoč, pri čemer mu je prišla voda v sapnik. To je bila za njega poguba. V tem trenutku mu je priskočil na pomoč pekovski pomočnik Spanner, ki se je kopal v bližini, ter je že prijel potapljalčevega za lase, ko je tudi njega zgrabil vrtnec ter ga vlekel na dno. V borbi za lastno življenje je moral izpustiti s smrtno se borečega fanta ter je komaj še sam dosegel breg. Takoj za njim je skočil kar v obleki v vodo znani plavalec Dabringer, ki pa ni mogel nič več najti utopljenca. Med tem se je nabralo na bregu razburjeno občinstvo in nekaj reševalcev je skočilo v čolne ter preiskovalo vse nabrežje od gostilne do mesta z drogov in kavlji, utopljenca pa niso našli. Drava je tudi to svojo žrtev odnesla ter jo bo naplavila še daleč v spodnjem toku.

Bolgari porazili tudi Grke

Belgrad, 1. julija. I. Bolgarija—Turčija 2:0 (0:0). Na predzadnji tekmi so Bolgari premagali Grke ter si s tem priborili za to leto balkanski pokal. Bolgari so zmagali pri vseh tekmah, in sicer z Romunijo 2:0, z Jugoslavijo 3:2 in z Grčijo 2:0. Zmago so, odkrito povedano, tudi zaslužili, saj so pokazali toliko poštrevnosti in dobre volje kot nobena druga nogometna ekipa. Današnja nogometna tekma je bila s sportnega stališča zelo lepa. Dobro so igrali tako Grki kakor tudi Bolgari. Zlasti Grki so pokazali lepo igro, vendar pa so imeli smolo pred vrati nasprotnika, ker so imeli slabe strele, ki so tudi krivi njihovega poraza. Bolgari so se že vnaprej zavedali zmage ter so zlasti v prvem polčasu igrali zelo ležerno. Zato so pa tudi v drugem polčasu dali vse od sebe ter zabili dva gola. Občinstva ni bilo mnogo, ker se je zanimanje za te tekme že pogoje zaradi prevelikih sportnih prireditev in ker se je tekmo tedna pokazala, da je Bolgarija favorit. Jutri se bo odigrala zadnja tekma balkanske olimpijade med Jugoslavijo in Romunijo, ki se borita za drugo mesto na tabeli.

Vlak Karlovec—Crmomelj

Potujoče občinstvo Bele Krajine obveščamo, da bo podaljšan vlak, ki odhaja iz Karlovca ob 18.03 min. in ki je vozil zdaj samo do Metlike, do Crnomolja. Od ponedeljka 4. julija dalje vozi ta mešani vlak do Crnomolja. Odhod iz Metlike ob 19.33, iz Dobrave ob 19.44, iz Gradca v B. Kr. ob 19.54, prihod v Crnomelj ob 20.08 min.

Otvoritev računa v Nemčiji

Belgrad, 2. julija. AA. Poštna hranilnica v Belgradu in nemška pošta uprava v Berlinu sta se dogovorili, da bosta druga drugi pomagali pri otvarjanju čekovnih računov v Jugoslaviji in Nemčiji. S tem se bo olajšal in pospešil postopek, ki je predpisan za otvarjanje čekovnih računov. Posilec iz Jugoslavije bo možno hitro dobiti račun v Nemčiji, nemški posilec pa v Jugoslaviji.

Kdor bi hotel otvoriti čekovni račun pri katerem izmed čekovnih zavodov v Nemčiji, naj se obrne pisмено s prošnjo na Pošno hranilnico ali pa na katero njenih podružnic, kjer bo dobil potrebna navodila, kako lahko najhitreje doseže otvoritev računa v Nemčiji.

Drobne vesti

Belgrad, 2. julija. I. V Nišu je bil ubit Dragomir Jovanović, komitski vojvoda »Lunce« in bivši narodni poslanec.

Belgrad, 1. julija. I. Na prošnjo združ. rez. častnikov je odobren 50% popust na železnica v zdravilišča Dobrna in Rogaska Slatina.

Belgrad, 1. julija. I. Za sodnika okrožnega sodišča v Celju je bil postavljen v 6. skupini Jurij Lesjak, od sedaj namestnik drž. tožilca v Celju.

Zagreb, 1. julija. Ž. Danes ob pol 11 je bil na svečan način odprt skavtski tabor v Maksimirju. Svečani otvoritvi so prisostvovali predstavniki banske uprave, vojaštva, mestne občine kakor tudi skavtski predstavniki iz Anglije, Poljske, Češke, slovaške, Madjarske, Ukrajine in Francije.

Krvav volilni boj v Nemčiji

Berlin, 1. jul. Ž. Ponoči je zopet po vsem mestu, zlasti pa v predmestjih, prišlo do hudih spopadov. Napadaleci so bili deloma komunisti deloma narodni socialisti. Trije so ostali mrtvi na bojšču, 18 je bilo težko ranjenih. Število lažje ranjenih pa je neznano. Policija je morala, zlasti v Moabitu, izprazniti vse ulice ter zasesti tudi nekatere hiše, od kjer so padali streli na policijo.

Tolažilo malim državam

Lausanne, 1. jul. tg. Popoldne je bila v Ouchyju neoficijalna seja vzhodnih držav, ki so zainteresirane pri reparacijah. Predsedoval je angleški zunanji minister sir John Simon, udeležili pa so se je zastopniki Romunije, Grčije, Jugoslavije, Portugalske, Poljske, Češke, slovaške in nekaterih angleških dominionov. Simon bo o tej konferenci poročal MacDonald, v ponedeljek pa se bo konferenca nadaljevala.

Kje bo svetovna gospodarska konferenca

London, 2. jul. tg. Naenkrat se je doznalo, da Anglija nima mnogo interesa za to, da bi se vršila svetovna gospodarska konferenca v Londonu, tako da se sedaj imenujeta kot kraj konference Lausanne ali Zeneva.

Irska snuje protiukrepe

Dublin, 1. julija. Ž. Iz krogov republikanske stranke poročajo, da če bo Anglija določila uvoženo blago iz Irske visoke carine, bo republikanska stranka napravila protiukrepe, ki bodo revolucionarnega značaja. Kakšni bodo ti ukrepi, še ni znano.

Rapid: Primorje 8:2

Ljubljana, 1. julija.

Na umelno razsvetljenem igrišču Primorja se je pred 4000 gledalci odigral prvi nastop slavne-ga moštva Rapida. Za zmago Dunajčanov je zadostoval prvi polčas, kajti Rapidovci so igrali tako precizno in taktično tako sijajno, da je bila sicer dobro razpoložena obramba Primorja brez moči. Vsaka akcija je bila zaključena z ostrim strelom, ki je obšel v mreži. Iz treh kotov, ki jih je streljalo levo krilo Vitasy, so padli trije goli.

V drugem polčasu pa so gostje malo popustili. Izgleda, da jih je nekoliko ostra igra malo oplasila. Ni bilo več tudi opaziti pri Rapidu sveže igre. V 16 meterskem prostoru niso več streljali. Zato so tudi goli izostali. Streljali so le iz velike daljave in niso mogli prisliti dobro razpoložena vratarja Primorja Mike h kapitulaciji. Mlačnejša igra gostov je pa povzročila, da so se domači razglašili in imeli več od igre. Proti koncu so zabili dva lepa gola, ki so ju radi svoje marljivosti igre tudi zaslužili. Tekmo je sodil g. Vidic dokaj dobro. Ob dnevi svetlobi bi bila igra veliko lepša in s sportnega stališča zanimivejša. Zato mirno lahko rečemo, da bo glavni sportni dvoboj danes popoldne, in kdor hoče videti lepo nogometno igro, naj si ogleda srečanje Ilirije z Rapidom.

K stavki pri Ljubljancih

Ljubljana 2. julija

Med tem, ko je izgledalo dopoldne, da se bodo delavci uklonili, zlasti zaradi tega, ker je na delo prišlo mnogo stavkokazov, se je popoldne položaj ponovno zaostрил. Popoldanski štihta delavcev je ponovno ustavila vse delo pri regulaciji. Energično je posredovala policija, ki je razganjala stavkujoče. Bilo je tudi nekaj aretacij. Ljubljancem so popoldne izpustili, tako, da sedaj teče po strugi. Povdariti moramo, kar smo se sami prepričali, da je javno mnenje odločno za stavkujoče, ker vsak človek vidi, da je 3 Din na uro za tako težko, naporno in tudi nagnusno delo v stoječih fekalijah res mnogo prenikla mezdla za delavce in da so njihove žilak skromne zahteve po povišanju mezd res upravičene. Zvečer se je vršilo izplačevanje tedenske mezd. Policija je plačevanje nadzorovala ob števili asistenti.

Dunajska vremenska napoved: Severne Alpe: izpremenljivo hladno vreme, manj oblačno. Vzhodni rob Alp: izpremenljivo oblačno, hladno, v prostih legah vetrovno. Južne Alpe: prihod zapadnih vetrov, padec temperature, pozneje zopet zboljšanje.

Pereče vprašanje stavbinskih delavcev

Ljubljana, 2. julija.

Z ozirom na divjo stavko, ki je izbruhnila pri regulacijskih delih Ljubljane, je naš poročevalec stopil k nekemu funkcionarju Jugoslov. strokovne zveze z željo, da bi izvedel, kaj mislijo sploh o vprašanju stavbinskih delavcev delavske strokovne organizacije. Funkcionar Jugoslov. strokovne zveze je nato dal naslednjo izjavo:

»S poročilom v današnjem »Slovenecu« o divji stavki delavcev »Slograda«, ki zahtevajo povisek mezd, »samo« na 4 Din, ste načeli eno najvažnejših delavskih strokovnih vprašanj, to je vprašanje stavbinskega delavstva.

Med stavbinske delavce štejemo profesionaliste kakor tudi težake. Profesionalisti so zidarji, tesarji, pleskarji, soboslikarji, železokrivci, dimnikarji in drugi. Vsa periferija Ljubljane je prav za prav delavsko stavbinska! Od Smarja na Dolenjskem do Sostrege in Dobruje, Device Marije v Polju, Ježice, Črnuč, Medna in Dobrove je polno malih delavskih hišic, večinoma seveda zadolženih, ki so jih skoraj vse postavili pridni stavbinski profesionalisti. Pojdite od 5 do 7 popoldne kamorkoli iz Ljubljane, povsod vas bodo prehitevale kolone biciklistov — naših stavbinskih profesionalistov in težakov.

Tega pa naša javnost ne ve, kako strašno nizko so ti delavci plačani. Res je, da dobri stavbinski profesionalisti dosežejo v visoki seziji lepo urno mezdo, z nadurami pa dosežejo mesečno razmeroma primerne vsote. Ob dobrem vremenu traja naša stavbna sezona največ 7 mesecev, letos n. pr. pa bo z dobro jesenjo dosegla komaj 5 mesecev. O težakih raje ne govoriva.

Naš »Janez«, ki zasluži na uro 4 Din, s tem zaslužkom ne more izhajati. Raztrga obutev in obleko, v življenjskem standardu pa je visoko nad Dalmatince in skromnimi Bosanci. Upoštevati pa je treba, da se mu od tega skromnega zaslužka odbijejo že davke za socialno zavarovanje in borzo dela. Tako smo prišli do tega, da stavbinski težaki sploh niso več ljudje, temveč jih marsikdo primerja s potepuhi. Drugega kakor »potepuhi« delavci s tako mezdo skoraj biti ne morejo.

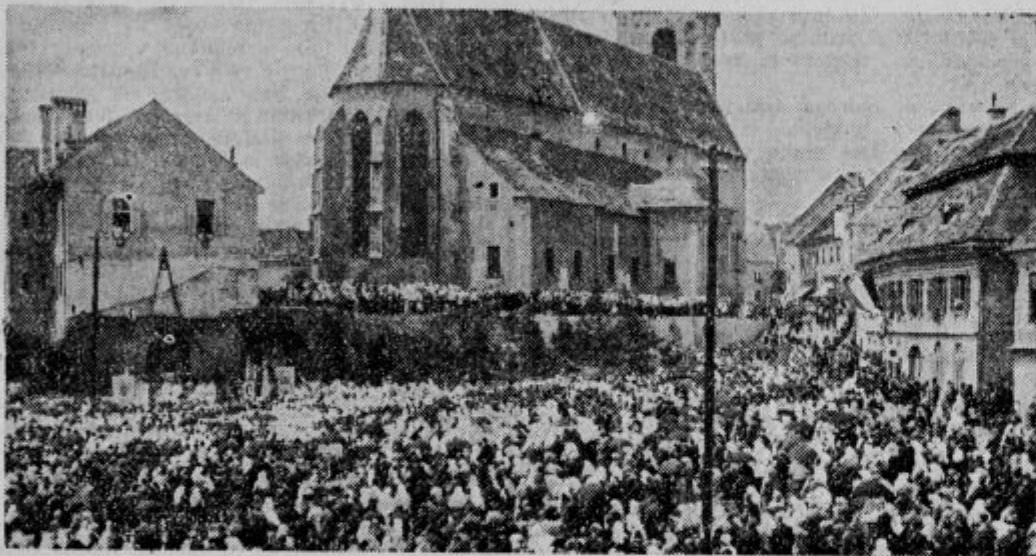
Strokovno organizirano pa stavbinsko delavstvo še dolgo ni. Bilo je svojčas v komunističnih in socialdemokratskih organizacijah. Vendar pa se je vodil pri Jugoslov. strok. zvezi račun vedno o potrebah stavbinskega delavstva. Delavska zbornica je napravila več načrtov, kako bi se mezde stavbincev zvišale. Kako bi delavci prišli do pravic, do brezposelnih podpor, čeprav so po paragrafu 91. pravilnika o borzah dela od teh podpor izključeni.

čeni. Tudi borza dela je šla stavbincem delno na roke, tako jih je n. pr. podpirala v zimi 1929-30 in jim je dajala polno podporo kakor drugim delavcem. V zimi 1930-31 jim je dajala omejeno podporo, letos pa je morala s podporami prenehati.

Z novim obrtnim zakonom, ki je stopil v veljavo dne 8. marca t. l., so dobili stavbinci boljše delavne odnose. Ker so neorganizirani, je Delavska zbornica za Slovenijo na lastno iniciativo začela razgovore s stavbinimi podjetniki, s katerimi je hotela položaj tega delavstva vsaj približno urediti. Uspela ni — zakaj, to je poglavje zase in se v tej zadevi morate obrniti na zborničnega tajnika g. Filipa Uratnika. Mogel vam bo o tej stvari dati zelo zanimive izjave, kolikor so za javnost zrele.

Slovenski stavbinci imajo danes eno misel: izgnati iz Slovenije Dalmatince, Bosance in celo dobre delavce iz Slovenske Krajine. Domači delavci smatrajo namreč te delavce za »Lohndruckerje«. Delajo namreč za zelo majhen denar. Bosanec se ob štruci kruha, najslabši slanini in kozarcu vode zredi, naš »Janez« pa dobi pri tem jetiko. Seveda je to stališče domačih stavbinskih delavcev strokovno nevezdržljivo, zakaj če bi Hrvat in Srbi (kratko: ves jug države) izgnali Slovence domov, dobimo na hrbet več dobro plačanih profesionalistov, kakor pa je v Sloveniji skrajno slabo plačanih težakov z juga. To pa drži: dobra stavbinska podjetja delavcev z juga ne nastavljajo, ker so strokovno daleč za našimi delavci. V glavnem je zanimivo vprašanje o tem, da smo Slovenci po preobratu dobili v težakem stavbinskem delu dotok odvisnih stavbinskih delavcev z juga, dočim smo se morali sami zaradi pregoščenege števila prebivalstva na delovnem polju izseljevati.

Letos pa so začela stavbinska podjetja, ki so vsa leta po vojni delala z visokimi in nekontroliranimi dobički, plačevati delavce že po 3 Din in celo nižje. Izgovarjajo se na gospodarsko krizo. Kriza je res huda, pod to krizo pa se ne smejo dogajati še hujše reči, kakor je kriza sama. Funkcionarjem od Jugoslov. strokovne zveze radi očitajo, da smo v obrambi delavskih pravic »krščanski boljševiki«. Izjavljam vam, da smo šli v zahtevah obrambe delavskih pravic, mi, kakor tudi marksisti za 30 let nazaj. Opozarjam vas na »Crne bukve kmetijskega stanu« dr. Kreka in na program delovnih stanov. Že tedaj smo zahtevali zakonito določitev minimalne delavske mezd. Podjetje naj plača svoje delavce pošteno, sicer naj ne vrši javnih del!

Z evharističnega kongresa v Ptuj, ki se je vršil v nedeljo, dne 26. junija.

Huda nevihta v Črnomlju

Črnomelj, 1. julija.

Lansko leto smo trpeli v Beli krajini hudo sušo, in poleg tega je naše kraje obiskala 21. junija strašna toča, ki je mnogim vsilila v roko bezaščno palico, da so morali iti k dobrim ljudem prositi kruha in obleke. Letos nam, hvala Bogu, pridno namaka, toda radi se zberejo nad nami hudi viharji, ki so že trikrat prinesli s seboj tudi točo, katera k sreči ni napravila kakšne posebne škode.

Na Petrovo je prihrula nad Črnomelj ob tričetrt na osem zvečer z gromom, bliskom in točo strašna nevihta, ki je divjala več kot pol ure. Večkrat je udarila strela v razne objekte, med drugim tudi v Papežev kozolec blizu »Zorec«, toda kakšne posebne škode ni napravila. Strašen vihar je lomil veje dreves, v Kolniku je vrgel drevo na streho Kramaričeve hiše in poškodoval strešno ogrodje, rušil opeko s streh in prav posebej si je vzel na piko slamnate strehe na pristavah, katerim je odkrival črna rebra. Na sodišču je odlomil zastavo, ki je tam visela še od Vidovega in jo

vrgl pred glavni vhod, kakor bi hotela reči: Belokranjci, ne tožarite se in dajte mir sodišču, ki ima dosti drugega dela. Dež je bil iz oblakov in voda je tekla v potokih po cestah kakor ob potopu; cestni kanali niso mogli požirati vse vode, tako da so se tvorile po ulicah cele luže. Kako močan je bil nalič, je razvidno iz tega, da je za hotelom Jaklič, ki stoji na bregu Dobičkanke, podrl štiri metre visok zid iz betona in odnesel vsjo zemljo in ves vrt, ki ga je ta zid oklepal po bregu dol v Dobičkanjo in napravil lastniku dvajset tisoč dinarjev škode. Poleg tega nas je objela v nekaterih delih Črnomlja egiptovska tema radi kratkega stika, ki se redno dogaja ob vsakem viharju, ker se električna centrala ne potrudí, da bi odstranila nedostatke, ki so se pojavili v teku let v električnem vodju, nazadnje pa tudi ne more, ker nima nobenega elektrotehnikarja, ki bi ga po predpisih morala imeti. — V ponedeljek ob eni popoldne je zgorel posestnik Adlešič v Adlešičih št. 13, v bližini župne cerkve pod; kako je požar nastal, ni znano.

Domač izum

Vavta vas, 1. julija.

Tukajšnji mlinarski pomočnik-domačin 19 letni Hrovat Albin je napravil dva enako velika pravilna čolnčka, katera je spojil z dvema tramčkoma. Na ta tramova je pritril ogrodje od kolosa (bicikla) in zvezal z majhnim vijakom v vodi. V čolnčka dene otroke, sam pa sede na sedež in goní pedala z nogami — kakor pri kolesu. Tako spravi vijak v gibanje in vsa naprava se pomika še precej hitro naprej. Da lahko poljubno obrača svoj brod, je pritrjeno zadaj med čolnoma krnilo, navezano na dve žici, ki sta napeljeni do balancerčaja in tako kreta le balanco ter poljubno obrača svoj umotvor. Vsa naprava je zelo zanimiva, zlasti še zaradi tega, ker je proizvod mladega priprostega fanta brez kakšne temeljitije izobrazbe. Da bi nam dal Bog še dosti razumnih ljudi in pa podjetnikov, da bi si sami življenjske potrebe izmišljali in napravljali. Smo namreč čisto pozabljeni. Veliko beremo o elektrifikaciji Dolenjske, a naš lep kotiček se nič pri tem ne omenja. Čudno je to, ko vendar poseča te kraje mnogo ljudi zaradi bližnjih Toplic, kjer je izvrstno učinkujoča voda — le nekoliko predraga. G. poslanec Kline — tukajšnji domačin bi moral tu zastaviti svojo besedo za splošni ljudski blagor.

Kako poslanem dober godbenik
To brezplačno knjižico pošlje tovarna glasbil Meinel & Herold v Mariboru št. 102 — B vsakemu prijatelju glasbe, bodisi začetniku ali izkušenemu. Zahtevajte knjižico takoj z navadno dopisnico!

Kačji pik v spanju

Škofja Loka, 2. julija.

Prav izreden slučaj se je zgodil te dni v vasi Lipici pri Škofji Loki. Pri Svoljšakovih so spravljali predvčerajšnjim senu, pa so se dekleta vlegla na pokošeno seno in domača hčerka Svoljšak Marjanca je — tako vse kaže — dobila v obleko gada, ki jo je potem v spanju pilil tik nad oko. Ko se je deklet zbudilo, je takoj hitelo k zdravniku dr. Jožetu Rantu v Škofjo Loko, pa jo je ta radi tako izrednega pika nad očesom takoj poslal v Ljubljano v bolnišnico. Zvedeli smo, da pik ni bil tako nevaren, kajti zdravniki so ugotovili, da gad v trenotku, ko je pilil dekleto, ni imel mnogo strupa. Zato je deklet izven smrtno nevarnosti.

Z voza pade!

Škofja Loka, 2. julija.

Snoči nekako ob pol 8 zvečer je zadela posestnika Potočnika Valentina s Spodnjega trga velika nesreča. Peljal je s travnika proti domu visoko naložen voza, on sam je sedel na vrhu. Ko je zavijal na oglu Kavčičeve gostilne v Fužinskem predmestju, se mu je voz prevrnil in mož je tako nesrečno padel na tla, da si je pri padcu zlomil nogo. Ponesrečenca so odnesli trije možje na njegov dom, kjer mu je zdravnik dr. Jože Rant nudil prvo pomoč. Danes zjutraj ob 6 pa so g. Potočnika odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

ŽIVI LASJE ZAHTEVAJO
PRAVILNO NEGOVANJE!

Navadno mlo je dobro samo za perilo — živi lasje pa potrebujejo za negovanje nežni Elida Shampoo, kateri ne vsebuje sode. Samo tako ostanejo lasje zdravi ... ohranijo svoj blesteči sijaj ... in se dajo vedno z lahkoto in lepo česati.

UMIVAJTE GLAVO VSAK TEDEN!
ELIDA SHAMPOO

Manifestacija „Jadranske Straže“ v Skoplju

Skopje, 29. junija.

Danes se je tu zaključil tridnevni izlet »Jadranske Straže« na Kosovo polje. Izleta se je udeleževalo okrog 400 članov »Jadranske Straže« iz vseh krajev države. Slovencev je prišlo največ iz Ljubljane, Maribora, Kranja in Novega mesta, kjer so pač krajevne organizacije »Jadranske Straže« najmočnejše in najdelavnejše. Slovenska skupina je štela 35 oseb ter jo je vodil g. Zemlja, postajenačelnik iz Šiške.

Izletniki so se zbrali v nedeljo v Belgradu, od koder jih je opolnoči odpeljal poseben brzovlak čez Kragujevac in Kraljevo po lani zgrajeni novi železnici proti Kosovemu polju. V Kosovski Mitrovici so izletniki obstali ter prenočili. V skupinah so obiskali najznamenitejše kraje zgodovinskega Kosovega polja. Z avtobusi so se odpeljali tudi v 90 km oddaljeno Peč in v najstarejši srbski samostan Dečane. Tam so imeli priliko spoznati in občudovati staro srbsko cerkveno umetnost, ki je priznana tudi v tujini.

V torek zjutraj je posebni vlak potegnil izletnike do Vučitrna, kjer so jih čakali avtomobili ter jih odpeljali do Samodreže cerkve. V tej cerkvi je car Lazar pred bitko na Kosovem polju prejel svele obhajilo. Cerkev je v dolgih stoletjih hudo trpela in je bila do zadnjega časa močno zanemarjena. Zdaj so jo obnovili, patrijarh Varnava pa jo je znova posvetil. Tej svečanosti so prisostvovali vsi izletniki »Jadranske Straže« ter množica drugega ljudstva z vsega prostranega Kosovega polja. Navzoči so bili številni pravoslavni škofje in ostala duhovščina. Iz Belgrada je prišel tudi zastopnik kralja, nad cerkvijo pa so ob času posvetitve krožili vojaški aeroplani, ki so na cerkev spuščali vence.

Popoldne so si izletniki z avtobusi ogledovali Kosovo polje. Ustavili so se zlasti pri grobnici turškega sultana Murata, ki je leta 1389. povedel Turke na Kosovo polje nad srbsko vojsko. Vso tragiko srbskega naroda, ki jo je doživel na Kosovem polju, smo živo občutili tem bolj, ker smo ogledovali te kraje ravno ob 11 dopoldne na Vidov dan, ko se je

ob istem času pred 543 leti tu pričela velika, pa usodna bitka.

Blizu Muratove grobnice stoji spomenik junakom Kosovega polja. Ko smo ga ogledovali, je narod okrog njega plesal narodne pleske. Odpeljali smo se nato še v samostan Gračanico, potem pa na kolodvor v Prištino, odkoder nas je vlak odpeljal v Skopje. Tu je bil izletnikom »Jadranske Straže« prirejen priršen sprejem.

Danes dopoldne smo si seveda ogledali vse glavne znamenitosti Dušanovega Skoplja, ob 11 dopoldne pa so se izletniki zbrali v dvorani hotela »Balkan« k zborovanju. Pozdravil jih je g. Peleš, bivši minister, predsednik glavnega odbora »Jadranske Straže«. Govoril je še g. Ristič, general v pokoju, predsednik oblasnega odbora »Jadranske Straže« v Skoplju. Zborovanje se je ob ognjevitih govorih govornikov ter ob navdušenem pritrjevanju zbranih poslušalcev spremenilo v živo, zavesno manifestacijo za naš lepí Jadran in za našo združeno domovino.

V imenu Slovencev je pozdravil zborovalce g. Mihelič, strokovni učitelj na drž. pomočni šoli na Grabnu v Ljubljani. Naglasil je priznanje ciljem »Jadranske Straže« ter poudaril potrebo, naj ta obrambna organizacija sprejme v svoj program tudi propagiranje teženj naših bratov na Primorskem in Koroškem.

Zborovanje v »Balkanu« je trajalo tri ure, potem pa so se izletniki razšli. Zvečer so se izletniki odpeljali s posebnim brzovlakom iz Skoplja do Belgrada, odkoder so odšli vsak v svoj kraj. Del slovenske skupine je ostal še čez noč v Skoplju, kjer so zvečer v družbi skopljanskih Slovencev godovali svojo tovariško Pavlo ter ji želeli mimo zdravia in zadovoljstva še posebno voščilo: grunt na Kosovem polju, za katerega se je ob obisku zgodovinskih krajev tako navdušila.

Slovencev je v Skoplju precej, samo policijskih stražnikov je 20. Po sodbi poznavalec je v Skoplju vsaj 600 Slovencev, ki se splošno vsi dobro počutijo ter smo z njimi navezali mnogo priršenih stikov.

F. S.

Strašen zločin romunskih ciganov

Cigani ukradli otroka, ga ubili in vrgli v vodnjak

Subotica, 2. julija.

V Pašaji pri Kikindi so našli v nekem vodnjaku mrtvega štiriletnega otroka. Pred nekaj dnevi so bili neki cigani in ciganke v hiši Filipa Krištofa v bližnjem selu. Ob tej priliki so cigani vprašali Krištofa, koliko cení svojega sina. »Zakaj me to vprašujete? Moj sin ni na prodaj!« je odgovoril Krištof. Temu vprašanju ciganov Krištof ni pripisoval no-

benega pomena, zvečer istega dne pa mu je izginil edini sinček. Vse zasledovanje orožnikov je ostalo brezuspešno, niso mogli najti ciganov, ki jih ima Krištof. Gotovo so pobegnili čez mejo v Romunijo. Včeraj pa je nekoliko proč od sela neki kmet vlekel vodo iz vodnjaka, pa je privlekel mrtvega Krištofovega sinčka. Komisija je ugotovila, da je bilo dete najprej ubito in nato vrženo v vodnjak.

Med zagrebškimi Slovenci

V nedeljo popoldne se je cerkvena svetega Roka nekam deklisko oblekla. Vsa pomlajena in v pomladno cvetje zavita, je z odprtim srcem čakala, da je vstopil novomašnik, človek z gorenjskih vrhov, gosp. Ludovik Slamnik, z njim pa dva hrvatska tovariša in naš zvesti pastir gosp. Cevc. Vsa cerkev se je razlegla v veličastno slovensko pesem: Novi mašnik, bod pozdravljen! Nekaj pretresljivega se mi je v srce vselilo: Koliko je v teh slovenskih izseljenih še nekdanje slovenske ljubezne do svojih dušnih voditeljev! Niti božič niti velika noč nista prizvala toliko duš. Od stene do stene, od oltarja do vrat; in zunaj cerkve množice. Prišli so po novomašniški blagoslov. Te mlade, čiste roke naj jim nalijejo polna srca tolažbe, upanja in božje blagoslova. To bo veljalo za zapuščene dni, ko ne bo nikogar nikjer, ki bi tolažil. — Gosp. Cevc, ta dobi duhovni mož, ki so mu toliko na srcu duše rojakov, je v lepem govoru razvil bit duhovstva.

Majcena je naša cerkvena, toda draga nam je; ljub nam je zelen grič tu gor najdemo svoje mlade spomine. Samo enkrat bi moral videti to blazenost v očeh, te vesele obraze, pa bi rekel: Ta bedna slovenska kolonija pozablja vs teden truda in napora za en sam dan čiste ljubezni, ki jo najde v domači cerkvi svetega Roka...

Ta teden je zagledal luč »Zagrebški Slovenci«, ki misli po enkrat na teden obiskat zagrebške Slovence. Kdo ga izdaja, ne vemo. Gotovo je, da ga nobeno od tukajšnjih slovenskih društev ne pozna. Bodo pač neki privatniki, ki pa imajo v sebi jako malo slovenske krvi. List namreč v nobenem oziru ne zastopa zagrebških Slovencev; zakaj ne le, da je jezik poln hrvatizmov, temveč tudi sicer nima nobenega poznavstva z Breznikovo slovnico. Na tak način bodo bratje Hrvatje upravičeni reči, da je slovenski jezik le dialekt njihovega... List je idejno brezbarven, brez programa, brez urejenosti. Nima katoliške niti svobodomiselnosti smeri. Slovenstva ima toliko v sebi, da ga mirne duše prevedeh v katerikoli evropski ali

izvenevropski jezik, pa ga bo vsak smatral za svojega... Take vrste list ki nima niti note niti jezika niti občutja slovenskega nam je skoro nepotreben. Še vedno nam hosta mnogo več slovenskega prinesla slovenska dnevnik iz Ljubljane, čeprav nista specialni glasili zagrebških Slovencev...

Že 100 let poročena

V mali vasi niške občine živita kmet Filipović, star 117 let in njegova žena Katinka, ki jih ima 115. Oba sta popolnoma zdrava in sveža in izjavljata, da sta vseh 100 let, kar sta poročena, preživela v ljubezni in miru božjem. Na dan stoletnice njune poroke se je zbralo v njuni vasi razen okrajnega načelnika in generala v Nišu nad 100 sinov, hčera, vnukov in pravnukov starega para.

Pekel v hiši starega kmeta

Duga Resa, 1. julija.

Iz Tušilovca so pripeljali v tukajšnjo bolnišnico 80 letnega starčka Miloša Tarbuka. Njegovo stanje je zelo nevarno. Miloš je tipičen primer kordunaškega kmeta. Pripoveduje o tem in onem, največ pa o starih časih in vojnah, o svojih bližnjih in daljnjih rojakih, ki so nekdaj imeli visoke vojaške čine. Milošev sin Mihažlo se je pred šestimi leti poročil z lepo Katrino in od tedaj so v zadrugi zavladali prepri. Kakor hitro je prišla Katrica v hišo, je tudi zagospodarila. Začela je trgovati z živino, posojevati denar itd. Ker ni bila veščita temu, je slo gospodarstvo rakovo pot. Starček je to s težkim srcem, vendar pa potrpežljivo prenašal, dokler mu ni zbolela žena Jelka in je bil skrajni čas za zdravniško pomoč. Zaradi tega je hotel Miloš prodati junico in tako dobiti sredstva za zdravljenje svoje stare žene. Temu se je pa odločil uprta snaha Katrica in z grdimi besedami nahrušila starčka. Takoj nato je sin Mihažlo zagrabil debel kol in z njim začel udarjati po svojem očetu. Zdelal ga je tako, da so ga morali takoj prepeljati v bolnišnico. Zdravniki nimajo dosti upanja, da bi starček ozdravel.

Ljubljana

Ameriški rojaki na obisku v domovini

Ljubljana, 2. julija

Danes je potovala skozi Ljubljano nova skupina Jugoslovancev iz Amerike, 129 po številu, med njimi okrog 50 Slovencev. Davi so jim Jesenice priredile slovesen sprejem. Med drugim so jih pričakovali na kolodvoru predstavniki mesta in Zveze izseljeniških organizacij iz Zagreba. S kratkima nagovoroma sta jih pozdravila gg. dr. Kogoj v imenu mestne občine ter tajnik Zveze Travica.

V Ljubljano bi bili morali dopotovati, kakor je bilo napovedano, že z jutranjim brzim vlakom, toda v Parizu so se zaradi nerodne zveze zakasnili in so tako dospeli šele z opoldanskim vlakom. Na kolodvoru jih je pričakovala velika množica občanov. Za bansko upravo je prišel k sprejemu ravnatelj izseljeniške urada g. Fink, za Rafaelovo družbo p. Zakrajšek, za narodni izseljeniški odbor ravnatelj dr. Bohinjec, za društvo »Krk« akad. slikar Jakac, ljubljanski akademiki pa so bili zastopani po posebni deputaciji Zveze slušateljev ljubljanske univerze. Ko je vlak privozil, je godba »Sloga« zagrala gostom v pozdrav in ko so potniki izstopili, so se stari in novi znanci med seboj pristržno pozdravili. Z govori so pozdravili došle goste gg. Li-

Otroci gredo na počitnice

Ljubljana, 2. julija.

Prva počitniška kolonija, ki je letos odšla iz Ljubljane na počitnice, je skupina otrok magistratnih uslužbencev. Otroci, dečki in deklice, 35 po številu, so se ob 14 vesdli na avtobus Splošne maloletniške družbe, ki jih je čakal pred Mestnim domom, ter se odpeljali v Kamno gorico. Tam ima Bolniška blagajna mestnih uslužbencev lep dom, nekdanje posestvo Lovra Tomana, in tam bodo otroci imeli mesec dni lepe počitnice, avgusta meseca pa zamenja to skupino druga skupina 85 otrok mestnih uslužbencev.

Z vlakom ob 18.20 je odšla iz Ljubljane druga skupina otrok. Otrok je bilo nad 100 in so bili namenjeni na morje, kamor so odpotovali čez Zagreb. Večino otrok je poslalo na morje Kolo jugoslov. sester, to je nad 60, 35 otrok pa je poslala mestna občina.

V ponedeljek zjutraj odpotujeta dve skupini otrok. 35 jih gre na račun mestne občine na Breznico in sicer same deklice, 35 dečkov pa gre v Medno, kjer bo hkrati tudi otvoreno kopališče. Vsak otrok bo na počitnicah en mesec.

Še vedno poceni in dobro

se gospodje oblačijo pri tvrdki DRAGO SCHWAB v Ljubljani. Poletne obleke, suknjiči in blago v veliki izbiri.

Stavka pri Ljubljani

Ljubljana, 2. julija.

Delavci »Slograda«, ki so včeraj stopili v divjo stavko, so danes še vztrajali. Že včeraj popoldne so se pojavili stavkajoči, ki so priredili celo majhne demonstracije proti stavkajočim. Nekaj desetih delavcev je danes že prišlo z delom. Ker stavka ni organizirana in nihče ne podpira stavkajočih, je skoraj verjetno, da bodo vsi stavkajoči morali prihodnji teden na delo. Brezposelnost je velika in v času krize so pač delodajalci še vedno neprimerno močnejši od delojemalcev.

Vprašanje razgledov s tivolskega gozda proti mestu

se je končno vendarle premaknilo z mrtve točke. Kakor čujemo, se bodo odprli v doglednem času nekateri pogledi, toda ne tako, kakor na Gradu ali na Bellevue-ju, kjer je odprt najširši razgled na vse strani, ampak tako, da se napravijo tu pa tam majhne preseke, v manj vrednem lesu. Seveda se bo od tod videl le del Ljubljane — a bolje nekaj kot nič. Tudi otvoritev razgleda s Šišenskega vrha, ki je last S. P. D. se uvažuje. Vendar se je svojčas pri nakupu vrha napravila napaka, da se niso kupila tudi pobočja vsaj 20 m v zraku črti navzdol. Zdaj se bo treba pogajati z zasebnimi lastniki glede posekanja dreveja, zlasti po vzhodnem in severnem pobočju. Najboljša rešitev bi bila da kupi mesto ves Šišenski vrh od mestne meje pri razpotju nad blivim lepim razgledom in da potem uravna tudi pot do vrha, ki je zdaj precej strma in ozka in prepletena s koreninami. Ta rešitev bi bila še vedno mnogo cenejša, ko pa zgradiš razglednega stolpa, ki bi moral biti zidan in bi stal daleč čez 100.000 Din.

Nekaj se pa bo moralo storiti, ker se Ljubljana vedno bolj širi na vse strani Šišenskega hriba in je Šišenski vrh najvišja točka v najbližji okolici Ljubljane (437 m).

Tatice na trgu

Ljubljana, 2. julija.

Skoraj vsakdanji prizor je že postal na trgu, da izbruhne kakšna prodajalka ali branjevka ali pa tudi nakupovalka naenkrat v jok: »Okradena sem!« Včeraj je bilo neki branjevki, kakor smo poročali, ukradenih 600 Din, danes popoldne pa so jokale kar štiri ženske. Vsem je izginilo nekaj denarja. Neka izkušena branjevka pa je prav tedaj opazila znano ljubljansko polepkanjo, kako se smuča okoli stojnice. Prišla je zadaj in morda bi tudi izmaknila kaj denarja, če je ne bi lastnica stojnice takoj pograbila in jo izročila starejšemu možu, ki je bil v bližini. Mož sicer ni bil detektiv, pač pa dovolj energičen, da je sumljivo odvedel do stražnika na Marijinem trgu. Vršilo se je navdolg zasliševanje pri stražniku, pri trženem ravnatelju in tudi pri branjevki sami. Policija je med tem prišla še tovariščo osumljenke. Ženske so kričale vsevprek in pripovedovale policiji, da sta ti dve osumljenki vedno na trgu in se vedno sprehajata, ena da pazi na priliko, druga pa da krađe. Branjevka, ki je dala prvo osumljenko aretirati, pa je povedala, da jo je že lani zalotila, ko je segla v njeno skledico z denarjem, ter da je tedaj tatila dobila posteno po roki. Obe tatice zaslišuje sedaj policija, ki upa, da je vendar enkrat našla vsaj eno sled za taticami na trgu.

kozar, dr. Bohinjec, ravnatelj Fink in predsednik Rafaelove družbe p. Zakrajšek. P. Zakrajšek je zlasti pristržno govoril; primerjal je domovino materi in naše Amerikance otrokom, ki so daleč neke in si neprestano želijo k nji, ona pa ves čas misli nanje in si jih ves čas želi. Govornik je še v gladki angleščini izrekel kratko dobrodošlico, med našimi Amerikanci pa so te pristržne besede izzvale veliko navdušenje. V imenu ameriških potnikov sta se zahvalila gg. Učiteljevič, ki je govoril v hrvaščini in slovenščini ter Slovenec Sodnikar, častnikar iz Clevelanda. G. Sodnikar pripada porodu v Ameriki rojenim Slovencev in se je slovenščino naučil pri starših v Ameriki. Vendar pa je njegov govor bil toplo domač in čist. Zahvaljeval se je za prijazen sprejem in za vso udobnost, ki so jo jim preskrbeli naša oblastva in institucije.

V Ljubljani so Amerikanci ostali do popoldanskega vlaka. Obedovali in pokrepčali so se v kolodvorski restavraciji. Ves čas pa jim je marljivo svirala »Sloga«. Popoldne pa so nadaljevali pot proti Zagrebu, Beogradu, Bosni in Dalmaciji. Čez mesec dni se vrnejo v Slovenijo, da si ogledajo še Ljubljano ter Gorenjsko in Bled. Potem se vrnejo v Ameriko.

Specijalist za ženske bolezni in porodništvo

Dr. Ivan Pintar

se je preselil in ordinira

Gospodstvska cesta 1-II

od 10—11 in 3—5, v sredo 10—11 in 3—4

TELEFON 31—50

Kaj bo danes?

Kino Kodoljevo: »On in njegov sluga«. Ob 17. in 20.30.

Nočno službo imajo lekarne: danes: mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra c. 78 in mr. Hočevar, Čelovska c. 34.

KAJ BO JUTRI?

Kino Kodoljevo: »On in njegov sluga«. Ob 20.30. Nočno službo imata lekarne: jutri: mr. Sušnik, Marijin trg 5 in mr. Kural, Gospodstvska c. 10.

*

Ušesni oddelek v splošni bolnišnici. Nedavno smo poročili o tem oddelku članek izpod peresa g. primarija dr. Josipa Pogačnika. V članku sta pa pomotoma izostali imeni dveh za oddelke pomembnih oseb: to je gospod dr. Zaje, ki je kot svoječasni deželni odbornik pristal na to, da se v bolnišnici prične s specializirano usposobitvijo, vrtnih in nosnih bolezni, — in pa velečastita sestra Nepomucena, ki je kot posebej priznana pridnost, skrbnost in dobrota k razvoju oddelka mnogo pripomogla.

Vrhovni stan Zveze Borcev in Stražark poroča: Ker nismo mogli nabrati dovolj sredstev, da bi mogli vzeti na naše počitniške kolonije nekaj najbolj revnih delavskih otrok in radi nerazpoloženja, ki ga je povzročilo stalno neugodno vreme v preteklem mesecu, smo se odločili preložiti fantovsko taborene na avgust. Fantovsko in dekliško taborene se bo torej vršilo istočasno in sicer od 31. julija do 28. avgusta. Prijave se še sprejemajo. — Družinsko kolonijo pa smo opustili, ker ni bilo interesa. Vrhovni stan Z. B. S., Ljubljana, Posavska ulica 9. o

MLEKARNA IN ZAJUTRKOVALNICA

vabi cenjene bližnje odjemalce na

Poljansko cesto štev. 3

kjer se dobi vse najboljše, vedno sveže dobro blago, nizke cene, točna postrežba

PEPCA JANEŽIČ

Promenadni koncert vojaške godbe bo danes od 10—12 v tivolskem parku. Spored: 1. Sousa: »The Stars and Stripes forever, korčnica. 2. Sidney Jones: »Mimosae, valček. 3. Jenko: »Kosovo, ouvertura. 4. Dvorak: »Iz lepih danov, Srbske pesmi. 5. Leoncavallo: »Bajaco, fantazija. 6. Schienzel: »Ruske melodije, potpuri. 7. Pahor: »Slovenski svet, potpuri. 8. Gounod: »Faust, fantazija. 9. Liebold: »Hrvatski dom, potpuri. 10. Dr. Čerin: »Lepa Marica, jugosl. pesmi. 11. Binički: »Na Dri-nu, korčnica.

Podpornemu društvu slepih v Ljubljani je daroval 50 Din g. Ciril Vaši, kot odškodnino za lokal ob priliki vajeniške preizkušnje petih frizerskih vajenk. Posnemajte!

Reven dijak, šestosolce, prosi za instrukcijo nižjegimnazijca ali drugo primerno pisarniško zaposlitev čez počitnice, da si prisluži za šolnino in druge šolske potrebščine v prihodnjem šolskem letu. — Naslov pove iz prijaznosti uredništvo.

Agencija Avala a. d., eksponzura v Ljubljani se je preselila iz dosedanjih prostorov v Kazini v Knaflovo ulico št. 13. III. nadstropje (Vila Grobelnik).

damske značane cene, I. TOMŠIČ LJUBLJANA, SV. PETRA C. 38 zlatotirjska in manufakturna trgovina

OBLEKE

Brezplačni zabij koncert sredi Ljubljane. Zadnje dneve poslušajo lahko ljubljanci, ki stanejo v bližini Zmajskega mostu, vsak večer — pa tudi čez dan — naravnost krasen vokalni koncert najrazličnejših zabij glasov. V bližini Zmajskega mostu se je morala naseliti v ljubljanični strugi prav lepa zabija kolonija, ki klepea vso noč. Niti trušča prometa čez dan ne uplasi pogumnih žab, ki s svojimi glasovi prekricejo celo živahno vrvenje na ljubljanskih cestah čez dan. Upamo, da nam bo Radio Ljubljana v kratkem prinesel prijetno radio-reportažo tega koncerta, ki bo zlasti zanimiv za tiste, ki ga jim ni treba poslušati vso noč.

Danes vsi na Rožnik na žegnanske krofe.

original steklenice in aparati za vkuhavanje sadja. — Edina zaloga: Julij Klein, Ljubljana, Wolfova 4

IDEAL

pralnica, likalnica
Ljubljana, Kongresni trg 3
in Miklošičeva cesta št. 6

V Zavodu sv. Marte, Streljska ulica 2, se dobijo dobre kuharice, sobarice, natakarike ter služkinje in druge delavne moči. Cenjene gospe in delodajalce prav vljudno prosimo, naj se obračajo na naš zavod pisмено ali osebno.

Umrlji so v Ljubljani od 24. junija do 1. julija. Balogh Karel, 84 let, bančni uradnik v p. Bleweisova cesta 7. — Juvan Ivana, 72 let, bivša šivilja, Vidovdanska cesta 9. — Soklič Boris, 35 let, magistratni uradnik, Kumanova ulica 3. — Kraševac Ivan, 30 let, hlapec, Tržaška cesta 9. — Lukanc Jera, 86 let, zasebnica, Zabjek 5. — Malovrh Franja, bivša služkinja, Vidovdanska cesta 9. — Mach Ivan, 84 let, bivši sluga Kranjske hranilnice, Japljeva ulica 2. — Povše Feliks, 51 let, uglaševalec klavirjev - mehanikar, Kolodvorska ulica, hotel »Miklič«. — Vrabec Pavla, roj. Horn, žena magistratnega sluga, Trnovski pristan 3. — Rogac Franc, 68 let, mizar, Vidovdanska cesta 9. — V ljubljanski bolnišnici umrli: Janežič Anton, 15 minut, sin natakarike, Poljanska cesta 54. — Dolenc Dimitrij, 18 mesecev, sin delavca, Blato 4 pri Grosupljem. — Starman Anton, 13 dni, sin posestnika, Srednje Bitnje 13 pri Kranju. — Medvedček Matevž, 43 let, dninar, Zagorje. — Perko Marija, 61 let, trgovka, Poljane 29. — Zore Marija, 56 let, žena posestnika, Ravne 9, okraj Litija. — Grajša Alojzija, roj. Rančan, 24 let, žena rudarja, Retje 57 pri Trbovljah. — Kopitar Ivan, 10 mesecev, sin delavke, Bukovca 13. — Kranjc Ivan, 26 let, trgovski pomočnik, Vrhnika. — Stefančič Franciška, 44 let, žena delavca, Brod-Moravice. — Teran Rozalija, 44 let, žena delavca, Retnje 5 pri Kranju. — Ocvirk Slavko, 3 leta, Gradišče 8, Smartno. — Boc Milan, 18 mesecev, Brezje 1 pri Grosupljem. — Reiser Cecilija, 29 let, žena trgovca, Poljanska cesta 13. — Benčina Viktorija, 4 dni, hči postrežnice, Galjevice 108. — Kobal Franc, star neznan moški. — Pečar Marija, 36 let, dainarica, Podgrad 9, pri D. M. v Polju. — Ožbolt Zinka, 28 let, hči posestnika, Spodnja Zadobrova 11 pri D. M. v Polju.

Glačevci čevlji so najfinjši in najtrpežnejši. Ogledite si izložbo v Gosposki ulici 4.

Kemično čisti obleke šimenc, Kolodvorska ulica št. 8.

Novo mesto

S pošte. Nadrag Ferdo, dosednji upravitelj poštnega urada v Novem mestu je bil razrešen poslov, ki jih je vodil uspešno štiri leta. Bil je splošno priljubljen vsled svojga mirnega in koncilijantnega nastopa pri podrejenem uradništvu. Pri predstojnikih je bil znan kot odličen uradnik. Udeleževal se je kot rezervni oficir in blaginjak strelske družine. Za časa njegovega upraviteljstva se je ustanovila pogodbeno pošta v Stopičah in je bilo pokabljeno telefonsko omrežje v Novem mestu.

Nabavljalna zadruga državnih ramesčencev v Novem mestu je poklonila dijaški kuhinji v Novem mestu 200 Din mesto venca umrlemu Marjanu, sinčnu edincinu sodnega svetnika dr. Romiha v Novem mestu.

Javno kadno in pršno kopališče »Sanitas« v Prosvetnem domu na Florjanskem trgu posluje od 1. julija naprej do preklica vsak četrtek in petek popoldne od 1 pa do 8 ter ob sobotah popoldne od 1 do 10 zvečer. Tudi cene je uprava kopališča znižala na 8 ozir. 6 Din ter zopet vpeljala dijaške karte katere veljajo tudi za trgovske in obrtne vaje.

Zidani most

Železničarsko glasbeno društvo na Zidanem mostu proslavi v nedeljo, dne 10. julija 30-letnico svojega obstoja. V soboto zvečer ob 8 priredi pestro bakljano. V nedeljo dopoldne se vrši od pol 9 do pol 10 promenadni koncert. Ob 10 se bo darovala v domači kapelici služba božja s sodelovanjem godbe. Po maši bo kratek obhod. Ob 3 popoldne na prostoru pred žel. kolodvorom veselica s prostim vstopom in živahno zabavo. Glasbeno društvo je bilo ustanovljeno l. 1902 ter je eno izmed najstarejših železničarskih glasbenih društev v dravski banovini. Iz skromnega začetka se je glasbeno društvo pod agilnim vodstvom odbora ter predsednika društva g. postajanačelnika Baše razvilo do razveseljivega razmaha. Znana je železničarska godba po vsej Sloveniji. Ob proglasitvi Jugoslavije je bila edina godba, ki je ni podrl vojni vihar ter je sodelovala radevolno l. 1918 v Ljubljani, Celju in drugod. Godba šteje danes okoli 30 godbenikov. V društvu vlada vzoren red in disciplina, treznost ter vedno najboljše razpoloženje, za kar gre zasluga agilnemu dirigentu g. Plazniku Franju ter tudi samim godbenikom, ki ga v njegovem smotru radevolje podpirajo. Društvo si je nabavilo letos nove lepe kroje, v katerih nastopi prikratk na dan proslave. Namerava pa si v doglednem času postaviti tudi svoj lastni dom, ako mu bodo skromna gmojna sredstva dopustila.

Ribnica 1. julija.

Našega kmetiča težave.

V letošnji košnji vreme nagaja, da malokatero leto tako. Zjutraj, ko gredo ljudje kosit vreme še nekaj izgleda, a ko je treba prevračati seno, pridri nenadna ploha in trud sušenja je zaman. Ljudje pa kljub temu dobre volje ne izgubijo. Včasih pride že tako, da se dogajajo smešni prizori, ko na enem travniku razstijajo, na sosednjem pa v kopice devajo. Pravijo, da gre sedaj dež samo krog »žlahtec«. Dobiš moža, ki ima seno tik pred skednjem, in čaka še nekaj trenutkov sonca, pa mu v hipu zmoči. Pravijo, da ne kaže drugače, kakor da z vilami pred podom v ograbku stojši pa na oblake gledaš. Ribničani s svojo znano filozofično stoletnostjo menijo: »Kdor je zmočil, ta bo tudi sušil.« Anton iz Bukovca pa je zložil celo pesmico, ki se začneja po besedah svetega Petra: »Gospod, cel teden smo sušili, pa nismo se nič posušili.« Dokaz, kako naši ljudje znajo najžalostnejšo reč na smešno plat obrniti.

Sprememba posesti.

Tukajšnji trgovec g. Franc Pirkovič je kupil Zalarjevo hišo s pripadajočim zemljiščem. Hiša je enonadstropna, v sredini trga in zelo priprava za trgovske lokale, kamor bo g. Pirkovič preselil svojo trgovino.

Smrt ne počiva.

V Grčaricah na sosednjem Kočevskem so pokopali dne 1. julija t. l. gospoda Matija Tschinkel-kei-na, očeta našega sodnika dr. Karola Tschinkel-kei-na, Ljudvika Tschinkel, tovarnarja in lesnega trgovca. Oče je bil mirna in plemenita duša, ki je

Vital Vodušek:

Nedeljske misli

Današnji evangelij: Matej 7, 15—21 — zadnje poglavje iz Jezusovega govora na gori.

»Varujte se lažnih prerokov, ki prihajajo k vam v očiščeni obleki, znotraj pa so grabežljivi volkovi. Po njih sodovih jih boste spoznali. Morate grozde s trnja ali smokve z osat? Tako radi vsako drevo sad, slabo drevo pa rodi slab sad... Po njih sodovih jih boste torej spoznali. Ne vsak, kdor mi pravi: Gospod, Gospod, pojde v nebesko kraljestvo; temveč kdor spoštuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebesko kraljestvo.«

V našem času, ki je ves zmeden in lažni in ki neštokrat tudi duhovne in božje stvari odveča z zemeljsko navlako, je tako pomirjujoče, prebiti preproste Jezusove besede, ki jih ne more spreminiti nobeno tisočletje. Prav preprostost Jezusova se nam zdi tako nebesko lepa. Na njem ni bilo nič tujega, zunanjega, narejenega. Zato je preč hip osejil zase vse ljudstvo. Zato je mogel z nekaterimi besedami premagati njegove voditelje, ki so Judom pomenili mnogo več, kot kateremu koli drugemu narodu cerkvena in svetna oblast. O, da bi bilo tudi v Cerkev mnogo Jezusove preprostosti! Marsikomu bi ne ostajali drcami radi njenih zemeljskih in človeških ran.

Težka je naloga Cerkev. Svet vpije po voditeljih: ona jih mora dati. Hoče prerokov: če ne bodo njeni, bodo volkovi. Svet se da premagati samo od dobrote, nebeske dobrote: če je ne bo našel v Cerkev, povsod, brez izjeme, v zadnjem njenem kotiku, jo bo šel iskat drugam.

Takrat, kadar bo šla Cerkev s trdo preroško besedo in obzidbo na čelu sveta, kadar bo v božji jezi podirala vse zemeljske krivice in laži — in to bo mogla, če bo mogočno udarjala za njo vsa množica njenih vernikov — takrat bo sijala iz nje ona nebeska dobrota in veličina, ki bo premagala vse druge preroke. Iz njenih dobrih sadov bodo spoznali, da je edino ona dobra in prava.

Drugače pa se nam lahko zgodi, da bi mahali po zraku. Posebno danes, ko je težje svetlo skoro izven duhovne in religiozne sfere; ko je najbolj v ospredju politična in socialna presnova. Svet bi lahko našel preroke, ki bi ne bili volkovi, a bi vendar ne bili božji. Lahko bi mnogo dobrega označili in vršili. Ljudstvo bi jih sprejelo in šlo za njimi. Ni treba veliko opozoriti: danes res svetlo vstajajo preroki.

Ne koristijo mnogo besede in opomini; danes si Cerkev mora iztrgati in priboriti vodstvo sveta z izrednimi deli in silami.

Izleti Prosvetne zveze

Izlet v Dolomite. Danes zjutraj ob 6 se odpeljejo izletniki Prosvetne zveze na 7 dnevno potovanje z razglednim avtobusom v južne Tirole in zgornjo Italijo. Pot jih vodi čez Koroško v Innichen na Toblaško polje. Nato zavijejo čez prelaze mimo lepih jezer v Cortino D'Ampezzo ter nadaljujejo pot čez tri gorske prelaze, ki so vsi nad 2000 m visoki v Bozen, kjer je počitek. Iz Bozna obiščejo Meran ter se povzpnejo na sedlo Stilfserjoch 2756 metrov pod mogočne ledenike gorskega velikan Ortlerja. Od tu nadaljujejo pot v Tirano ob krasnem jezeru Lago di Como v Milan. Po odpočitku in ogledu mesta se odpeljejo na Gardsko jezero ter dalje v Vinzenza v Padovo in Benetke. Po odpočitku v Benetkah in na otoku Lido vozi avtobus v Udine skozi Pontebdo do Zabbice. Od tu napredujejo peš izlet na sv. Viharje in 9. julija popoldne dosepejo zopet v Ljubljano. Ker so med izletniki tudi gostilničarji in hotelirji, zato bo ta izlet zlasti s tujsko prometnega ozira velike važnosti. Ako bo potovanje ugodno izpadlo in če se priglasi še 14 reflektantov, se to potovanje v avgustu ponovi.

Prosvetna zveza organizira še sledeče izlete: v Čenstohovo odpotujejo izletniki 1. avgusta preko Dunaja v Krakov. Tu si ogledajo mesto in zanimivosti ter prenočijo. Naslednji dan obiščejo naravno čudo Velikoko (solnati rudniki). Popoldne se odpeljejo v Čenstohovo, kamor pridejo še isti večer. Čenstohova, Jasna gora t. j. največje slovanško svetišče. Kar je Slovencu Brezje t. j. Poljaku Mati božja na Jasni gori. Naslednji dan odpotujejo iz Čenstohove na Dunaj, kjer si ogledajo razne dunajske zanimivosti. Na Dunaju tudi prenočijo ter napravijo naslednji dan izlet v Marija Celje, na kar se vrnejo domov. Stroški: železnica III. razr. brzovlaka, hrana in stanovanje znašajo 1800 Din. Priglasiti se je treba do 15. julija v Prosvetni zvezi in priložiti potni list, veljaven za Avstrijo, Čehoslovaško in Poljsko. Vizume pre-skrbi Prosvetna zveza.

V Dalmacijo in Črno goro je predvideno družabno potovanje z odhodom iz Sušaka 17. avgusta. Izletniki si ogledajo vsa večja mesta, umetnostne spomenike, naravne krasote Dalmacije in otokov do Kotorja. Tu se nudi prilika, da posetijo izletniki tudi Cetinje. Vožnja in prehrana od Sušaka do Sušaka ter stanovanje znaša II. razr. 1600 Din, I. razr. 1800 Din. Priglasiti se je treba do 1. avgusta v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva c. 5.

Vesele in žalostne iz ribniške doline

vseh 7 sinov in dve hčeri dobro preskrbel. Tretja hči mu je umrla. Dočakal je 71. leto starosti. Da je bil med Ribničani zelo priljubljen je pokazal pogreb, katerega so se tržanje v velikem številu udeležili. Večni pokoj njegovi duši!

Zelo nas je Ribničani tudi užalostila vest, da je v Ljubljani po kapi zadet umrl Pavšo Feliks, uglaševalec klavirjev. Imenovan je bil v Ribnici zelo priljubljen in dobro vpeljan v vse sloje. Ko je hodil vsako leto k nam uglašat klavirje, katerih je v trgu lepo število, nas je vsaki-krat presenetil s kakšnim novim šlagerjem. Poln humorja in dovipov, ki so se tako lepo prilagodili ribniškemu humorju, je čestokrat pozno v noč zabaval tržane, ki so se radi zbirali okrog njega v naših prijaznih gostilnicah in domačih krčmah. Skoda je tudi njegove pesmice, ki jo je znal v sedmih jezikih na pamet in je bila nadvse smešna. Težko, da si jo je kdo zabeležil. Rajnemu naj sveti večna luč!

Slovenska pesem v naši dolini.

Koncert smo imeli na naši prelepi božjepotni gori Novi Stiti in sicer v dvorani tamonjega prijaznega frančiškanskega samostana, kjer oče Ambroz, ustanovitelj prosvetnega društva, z vso njemu lastno vnemo skrbi za izobrazbo in pošteno zabavo. Prišli so namreč na božjo pot pevi prosvetnega društva iz Starega trga in nas presenetili v naši dvorani z prav izbranim petjem, kar je v veliko čast društvu, ki je ob tej priliki prvi nastopilo. Mladi zbor ima lepo bodočnost, če bo po ti poti nadaljeval. Petje 25 mladih ljudi, ki so nas seznanili s kompozicijami vseh naših modernih sloven. skladateljev, je zelo zaradi čustveno globokega prednasanja zaslužno priznanje.

Dnevna kronika

MOHORJEVA - CELJE

»Mohorjeve knjižnice« je izšlo 48 zvezkov: Leposlovje, poljudno znanstvo, gospodarstvo, higijena. Člani Mohorjeve dobe pri naročilih 25% popusta. Zahtevajte brezplačen prospekt.

Položnice

so priložene celotni poštni nakladi današnje številke »Slovenca«. Cenjeni naročniki, ki jim je s koncem junija potekla naročnina, naj se izvolijo poslužiti položnice takoj v prvih dneh julija in poravnajo obenem tudi še morebitne zaostanke. Opozorjamo, da so neizplačane podpore 10.000 Din ozir. 15.000 Din zavisne predvsem od rednega plačevanja naročnine.

Za avtobusno zvezo Ljubljana-Celje

Trojane, 1. julija.

Malo se čita po časopisu o našem kraju, a vendar so Trojane znane že iz rimskih časov in imajo mnogo zgodovine za seboj, kar se sedaj spričujejo ostanki starih Rimljanov. Zato je prav, da se tudi od nas sliši kakšen glas v javnosti, sicer bodo Trojane, krasna izletna točka s svojo romantično okolico, popolnoma pozabljene. Na Trojane, ki leže ob državni cesti Ljubljana-Celje-Mari- bor, je vedno posebno v poletnem času prihajalo mnogo izletnikov iz Ljubljane kakor tudi iz Celja, da so se nasrkali svežega zraka in si ogledali razne znamenite kraje, kakor št. Gotard, Čemšenik in mogoče še Čemšenško planino, zato je bila pa tudi podana priložnost, ker že pred vojno, ko avtomobilizem pri nas v Sloveniji še ni bil tako razširjen, je bila dnevno dvakratna avtobusna zveza Ljubljana-Celje in nazaj, tako, da je bilo na vse strani postreženo in marsikdo je porabil priliko, da je prihitel na Trojane malo na oddih. Toda sedaj so kljub temu, da drve po nekaterih manj pomembnih progah avtobusi prazni drug za drugim, so Trojane v tem oziru na zelo slabem stališču. Do 10. junija t. l. ni sploh nobeden avtobus vozil čez Trojane, dasiravno je krasna državna cesta brez vsake nevarnosti, sedaj po dolgem času smo dobili enkratno dnevno avtobusno zvezo z Ljubljano, s čemer je pa samo nekaterim ustreženo. Mnogo tujcev bi prišlo tudi iz Celja in še od drugih strani, ako bi se uvedla zopet direktna avtobusna zveza Ljubljana-Celje. Ta zveza bi bila velike važnosti za promet, nujno potrebna pa tudi iz splošnih gospodarskih ozirov. Za proroč Ljubljana-Celje se zelo zanima avtoprometna družba Bistra v Ljubljani, katera je že v letu 1931 vložila na pristojno mesto prošnjo za podelitev koncesije. Kaj je sedaj po preteku enega leta s to prošnjo, ni znano. Predložen je bil tudi vozni red, kateri ne bi bil nobenemu avtopodjetniku na progi Vranksko-Celje v škodo, ampak bi bilo z uvedbo te avtobusne zveze zelo ustreženo tudi prebivalstvu krasne Savinjske doline.

Obračam se na vse v tem odločujoče osebe in urade s prošnjo, da naj se čimprej uvede avtobusna zveza Ljubljana-Celje, da se bo vsaj to podpiralo in vzdrževalo, kar smo imeli že svoj čas.

RIO - SLADOLED

izbranih arom v že znani najboljši izdelavi. Vedno sveža sladka smetana.

RIO - ANANAS BOVLA

Automatični buffet Šelenburgova 4. Tel. 28-63

Smrt pod lokomotivo

Sarajevo, 1. julija.

Snoči okrog 9, ko je privozil višegradski vlak v bistriško postajo, se je pripetila huda nesreča. Zorka Živković, hčerka nekega trafikanta, je bila z nekim mladeničem v kavarni. Na bistriški postaji sta se poslovila. Zorka je šla po železniški progi, ki napravi tam velik ovinek, nasproti ji je pa prihajal vlak. Strojevodja je dajal znake in hitro zavril vlak, vendar pa je lokomotiva zgrabila deklico in jo vlekla kakih 80 m daleč ter jo popolnoma razmesarila.

Koledar

Nedelja, 3. julija (7. pobinkošna nedelja): Leon II., papež; Bernardin. — Mlaj ob 23.20. Hercebel napoveduje lepo in stalno vreme.

Ponedeljek, 4. julija: Urh, škof; Berta, devica.

Novi grobovi

† V Novem mestu je umrl v petek občeznani g. Leopold Fischer v 89. letu starosti. Pokojni zapuščila poleg ostalih sorodnikov svojo 92letno ženo Marijo, s katero sta lani v septembru slavila 60 letnico poroke. Pogreb bo na novomeškem pokopališču v nedeljo 3. julija ob pol 6 popoldne. Blagi pokojnik počivaj v miru!

Osebnosti

Profesorski izpit so naredili na ljubljanski univerzi gge. Branc-Mlakar Emilija, asistentka na tehniški fakulteti v Ljubljani. Trdina Silva, suplentinja na realni gimnaziji v Mariboru in g. Ziegler Milan, suplent na klasični gimnaziji v Ljubljani. Čestitamo!

Iz banovinske službe so odpušteni: profesor na banovinski kmetijski šoli na Grmu Matej Absec, banovinski kmetijski pristav pri okrajnem glavarstvu Maribor levi breg inž. Pavel Ferlic, banovinski kmetijski višji pristav pri okrajnem glavarstvu v Šmarju pri Jelšah inž. Josip Oblak, banovinski kmetijski višji pristav pri banški upravi v Ljubljani inž. Lambert Muri in banovinski kmetijski pristav pri okrajnem glavarstvu v Murski Soboti inž. Josip Skubic.

Promoviral je v Ljubljani na filozofski fakulteti g. Marjan Dobovšek. Čestitamo.

Iz železniške službe. Prometniki so uradniki VIII. položajne skupine: Steblovnik Ivan, Otiški vrh, v Celje; Paulin Ivan, Fala, v Ruše; IX. položajne skupine: Breskvar Aleksander, šef postaje Sava, za šefa postaje Polzela-Braslovce; Robič Rudolf, Birčna vas, v Novo mesto; Leskovec Ivan, Dol. Londa, v Moškanjci; Babnik Jakob, delavnica Maribor, v kurilnico Ljubljana II gor. kol.; X. položajne skupine: Trojar Francišek, Gradec v Beli Krajini; in Krajčevac-Pregel; zvaniki I. kategorije: Sodič Janez, Otiški vrh, v Celje; zvaniki II. kategorije: Fermišek Rudolf, Tezno, v Maribor

gl. kol.; Klep Franc, Tezno, v Maribor gl. kol.; Jerina Ivan, Medvode, v Ljubljano gl. kol.; Sužnik Franc, Tezno, v Ptuj; Uranjek Franc, Tezno, v Maribor kor. kol.; Zupančič Anton, prometno-komercialni oddelek ravateljstva, v Ljubljano gl. kol.; Greifoner Vincenc, Tezno, v Hrastnik. Izpit za strojevodjo je položil uradniški pripravnik inž. Franc Peteršič, kurilnica Ljubljana I gl. kol.; računsko finacijski izpit: Lexander Jožef pri gradbenem oddelku; brzojavni signalni izpit: uradnik X. položajne skupine: Outrata Karol, pri strojnem oddelku; uradniški pripravnik inž. Bartenjev Dimitrij, progovne sekcije Ljubljana gl. proga; dnevničar Miklič Fedor, Škofja Loka; za skladišnika: zvaniki I. kategorije Heršček Jakob, Maribor gl. kol.; za skladišnega nadzornika: zvaniki II. kategorije: Štrukelj Alojz, Rakek; Malverh Francišek, Rakek; Urbič Anton, Rakek; Martinjak Andrej, Rakek; služitelj: Rojko Friderik, Maribor gl. kol.; za prilažnika: zvaniki II. kategorije: Korže Martin, Zidani most; Zakošek Martin, Zidani most; Flis Anton, Zidani most; Klinar Valentin, Zidani most; za tovarnega sprevovalca: zvaniki II. kategorije: Baumgartner Feliks, Tramshek Lovro; za vozovnega zapisovalca: Liplin Ivan, Tezno; Weber Mihael, Maribor gl. kol.; za vratarja zvaniki II. kategorije Lemut Valentin, Zidani most.

Napredovali so v višjo skupino drž. mojstri ključavničarji: Vinko Čurin v VIII. položajno skupino; Nikolaj Žrknar in Ferdinand Hauptman v IX. skupino ter drž. mojstri podkovec Matija Trojan v VIII. skupino in Ivan Krajcar, Anton Bradoška, Anton Lisec, Avgust Grifič, Andrej Kordeš ter Blaž Plantak v IX. pol. skupino.

Imenovanja. Strojni inženjer Vladimir Rehner je imenovan za stalnega uradnika v VIII. položajni skupini in uradniški pripravnik Ivan Simonjan za drž. mojstra podkovec.

Pri revmi v glavi, ledjih in plečih, živčnih boleznih, bolečinah v boku, trganju v križu se z velikim pridom uporablja naravna »Franz-Josef« grenčica za dnevno čiščenje prebavnega kanala. Vseučiliške klinike dokazujejo, da je »Franz-Josef« voda, posebno v srednji in starejši življenjski dobi, izborna čistilo za želodec in čreva. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ostale vesti

Naši akademiki ob severni meji. Člani Akad. podružnice družbe sv. Cirila in Metoda bodo v dneh od 4. do 20. julija obiskali naše ozemlje ob severni meji z namenom, da spoznajo prilike in razmere našega ljudstva, predvsem pa, da spoznajo naš narodni položaj na čisto slovenski zemlji, po kateri še vedno sega zadnje čase še poželjivejši sovinskih pohlep severnih mejašev. Pred odhodom na pot bo akademski oklet, ki se tudi udeležil turneje, zapel danes v nedeljo ob 11 v ljubljanskem radiu nekaj pesmi iz svojega obsežnega repertoarja. Želimo našim akademikom, da bi jim pot uspela, da bi s poznavanjem prilik ob meji mogli v bodočem življenju koristno sodelovati pri praktičnem in potrebnem narodno-obrambnem delu.

30-letnico mature praznuje letnik 1902 moškega učiteljskega v Ljubljani v sredo, dne 6. julija. Kdor se še ni prijavil, naj to stori takoj. — Grum.

Iz Rogaske Slatine. Od 1. julija dalje koncertira v zdravilišču dvakrat dnevno prvovrstna zdraviliška godba članov ljubljanskega opernega orkestra (27 članov) pod vodstvom kapelnika ljubljanske opere g. Neffata.

V Službenem listu kr. banske uprave dravske banovine št. 52 od 2. t. m. so objavljene »Izpremembe in dopolnitve uredbe o draginskih dokladah upokojencev«, dalje »Naredba ministra za poljedelstvo o prepovedi prevoza parkljarjev iz Romunije čez ozemlje Jugoslavije v Italijo«, »Določba o izpremembah in dopolnitvah uvozne in izvozne tarife«, »Dopolnitev pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami glede zavarovanja valute«, »Navodila za izvrševanje obveznega zavarovanja po pogodbi z »Evropsko delniško družbo za zavarovanje blaga in potniške prtljage v Belgradu«, »Razpis o postopanju pri uvoznih ekspedicijah stassfurtke soli in ukinitve razpisov od leta 1929. in 1931.«, »Popravek v finančnem zakonu za leto 1932-1933« in »Objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1932«.

D & J Ledeno kavo DAM

Članom SPD. Vabimo vse člane, ki doslej še niso poravnali članarine za tekoče leto, da isto poravnajo najkasneje do 15. julija 1932, ker se bo sicer smatralo, da so dotični člani izstopili iz društva, v tem primeru pa bodo morali, če se ponovno vpišejo, plačati ponovno vpisnino po društvenih pravilih.

V vaski luži utonil. Okoli 35 let stari posestnik Grubar z Vel. Bana pri St. Jerneju je poprav-

Že čez noč

omehča Henko vso umazanino perila! Poznate li enostavnejši in udobnejši način pranja kakor namakanje perila s Henkom? Zakaj se trudite, če Vam Henko lajša delo?

Vzemite vsaj **HENKO!**

Tudi za omeščanje trde vode in vsako čiščenje je Henko priznано sredstvo.

HENKO

 za namakanje perila.

ljal lesu pri vrtni ograji. V bližini ograje se nahaja tudi luža, v katero se izteka dežnica in deloma gnojica iz vaskih gnojšč. Prav tega dne je bila jama polna take umazane, neprijetno dišeče tekočine. Grubar je vestno in pridno vršil delo, a naenkrat mu je najbrž prišlo slabo, da je omahnil in padel naravnost v umazano greznico. Domači so ga pogrešili, iskali in končno našli ležečega v luži, z obrazom navzdol — mrtvega. Poizkušali so ga obuditi k življenju, a zaman delo in trud, zaman vsaka človeška pomoč. Tragična smrt mladega moža je v družini bridko odjeknila in je tudi v okolici vzbudila vsesplošno žalost in sočutje.

Zagrebčani izginjajo. Skoro ne mine dan, da ne bi zagrebški policija prejela prijave, da je kdo izginil. Včeraj je naznanil policiji kovaški pomočnik Fran Lacković, da je njegov 20 letni brat Alojz izginil pred dvema dnevnoma, pa se še ni vrnil. Poleg Alojzija Lackoviča je izginila tudi služkinja Julijana Skoble, stara 33 let. Zapustila je pismo, da se je naveličala življenja in da gre prostovoljno v smrt.

Kozarci za vkuhanje sadja in vlaganje sočiva

„HANA“

najnovejši patent samo pri

Fran Kollmann, Mestni trg 16

Kar ni v izložbi, najdete v skladišču.

Obsojen odvetnik. K odvetniku dr. Oskarju Holyju v Subotici je pred časom prišel sin posestnika Pavla Fidžija in ga naprosil, naj mu napravi prošnjo za Srbsko trgovsko banko, da bo lahko v očetovem imenu dvignil 20.000 dinarjev. Prosil ga je tudi, naj kar on podpiše očetovo ime, kar je odvetnik tudi storil, ker je sin denar prejel in odvetniku plačal honorar. Okrožno sodišče je obsodilo odvetnika dr. Holyja na leto dni zapora.

Vkuhanje in konzerviranje sadja in zelenjadi opisuje zelo obširno knjiga »Sadje

v gospodinjstvu«, Spisal M. Humeck. Cena 24 dinarjev. Knjižnica je namenjena našim gospodinjstvom, ki jim bo prepotrben kašipot vkuhanje in konzerviranje sadja in druga živila za domačo uporabo v vsakem gospodinjstvu, bodisi v mestu, na kmetih, v industrijskem kraju ali letovišču.

Šofer in samovozač. Inženjer Josip Štolfa je v tej skoraj 300 strani obsegajoči knjigi podal konstrukcije, delovanje ter strego avtomobila, pojasnjuje opis s 300 jasnimi slikami v priloženem zvezku, ter slovar tehničnih izrazov. Temeljita knjiga, ki išče sebi enake v vsej strokovni literaturi te vrste, je neobhodno potrebna šoferju samovozaču in lastniku avtomobila. Cena je 140 Din in se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Deca bi morala že od malega naprej piti Sisačko mineralno vodo, da se lažje izognejo golšavosti.

Svojim blagopokojnim boste postavili nagrobni spomenik, zato si oglejte takoj trajno razstavo nagrobnikov najnovejših oblik, skice in album izvršenih spomenikov pri znani najcenejši in najsolidnejši dobavitelji spomenikov, kamnoseški-kiparski tvrdki Franjo Kunov, pokopališče Sv. Križ, Ljubljana. Telefon šte. 27-87.

Pomanjkanje spanja je največkrat posledica nervoznega stanja. Stalno negovanje telesa s Fellerjevim blagodišečim Elsafluidom, tem, skozi 35 let preizkušenim domačim sredstvom in kozmetikom, vedno pomaga. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici 62 Din brez daljnjih stroškov, pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elza trg 134. Savska banovina.

Staro znana mlekarja v Kopitarjevi ulici v Mahrovi hiši

se je preselila

v nove, higijenično urejene prostore

Pred Škofijo 17

(preje pri »Katie«). — Odprto že ob ¼6 zjutraj.

Se priporoča za nadaljnjo naklonjenost

Ivanka Vrh.

»KARITAS« posmrtniški odd. Vz. zavarovalnice nudi: stalno enaki prispevki; sprejemnina samo 10 Din; po treh letih odkup, plačevanja prosto zavarovanje ter posojilo; dvojna posmrtnina v slučaju neizplačane smrti; brezplačno sozavarovanje otrok itd. Zavarujte se in svoje domače! Navodila: pri krajevni zastopstvih, župnih uradih ter »KARITAS«, posmrtni odd. Vz. zavarovalnice, Ljubljana. — Varno in solidno!

Delničarjem Gostilničarske pivovarne d. d., Laško! Glasom sklepa izrednega občnega zbora Gostilničarske pivovarne d. d. v Laškem, dne 21. junija t. l. se morajo vsi že dospeli obroki na plačilo prevzetih delnic plačati tekom enega meseca, torej do 21. julija 1932. Ta rok se podaljša do 31. julija t. l. in sicer neprekinjeno. — Kdor do 31. julija t. l. ne bo plačal dolžnih zneskov za delnice, se ga bo izterjalo sodnijskim potom. V njih lastnem interesu se tedaj zamudni delničarji opozarjajo, da se držijo zgorajšnjega roka. — Upravni svet Gostilničarske pivovarne d. d., Laško.

Gospodinj! Zahtevajte priznано najboljši Majarončkov kis.

»Franz-Josef« grenčica je čistilo za prebavila, preobložena z jedjo in pijačo.

Naznanila

Prostovoljno gasilno društvo Orle nad Rudnikom pri Ljubljani vabi danes na veliko vrtno veselico. Ob poldnevih popoldne zbirališče članstva in gostov pred gasilskim domom na Orlah. Ob 2 blagoslovitev nove motorne brizgalne. K obilni udeležbi vabi odbor.

Če trčita dva avtomobila. V Johnstownu, malem ameriškem farmerskem mestu sta trčila sredi ceste dva avtomobila s tako silo skupaj, da sta močno odletela drug od drugega. Odletela sta vsak v druga mala stanovanjsko hiško in jo popolnoma porušila, prav tako kakor bi divjal potres. Nesreča je zahtevala dve življenji, razvaline pa so ranile 12 ljudi.

Dr. Francè Debevec:

Najvažnejša naloga v sodobnem boju proti jetiki

Nbroj nujnih, resnih in zapletenih socialnih prapranj in nalog se plete in vrvi dandanes neprestano okrog nas. Le malokdaj in na malokaterem polju je omogočena odločna rešitev, nudena izdatna socialna pomoč. Kakor široko zevajoče brezno brez vidnega dna se nam zlasti široko odpira pereč problem resnega, smotrenega in uspešnega boja proti jetiki. Ta ljudska bolezen in škoda morilka nam povzroča in ustvarja nepregledno kuzno in neprecenljive žrtve. Ni je poleg nje šibe, ki bi na leto smrtno pogubila okrog 5000 članov celokupne slovenske zajednice, a obenem redno ogrožala do 100.000 naših ožjih rojakov. V stotine milijonov gredo valed nje novne žrtve; izguba, nepregledna izguba na vseh straneh!

Sedaj pa si ostroglodno predočimo problem kot tak in določimo činitele gospodarne, premisljene in uspešne borbe proti temu silnemu zlu.

V naših krajih se prej ali slej vsi okužimo po jetiki, a resno po navadi ne zbolimo. Da se bolezen res nevarno zaplodi in ljudskemu telesu, odloča na eni strani število in kužna moč jetičnih klic, na drugi strani zdravstvena odpornost telesnega ustroja. Boj proti tuberkulozi ima torej nalogo preprečevati nova okuženja, odstranjevanje, zapretili kužne vire, nadalje pa smotno pospeševati in krečiti ljudsko zdravje. Obadva borbena načina sta zelo umestna in učinkovita; pazimo pa, da ne posvečamo preenostranske pozornosti temu boju, n. pr., da bi dajali le poudarka pouku in zdravstveni vzgoji, pospeševanju sporta itd.

Skušnja uče, da je prva in najvažnejša naloga boja proti jetiki izločitev kužnih vzrokov, to je zlasti bolnikov z odprto tuberkulozo, iz ljudske sredine, kar je uspešno mogoče le s takojšnjim sprejemom v bolniški zavod. Dejansko je dandanes to izvedljivo v prvi vrsti na ta način, da se bolnik po nedvomni ugotovitvi kužnega obolenja nemudoma sprejme v posebno bolnišnico ali oddelek v bolnišnici. Neposredni sprejem v drago zdravilišče je le malo komu mogoče, a v času čakanja na sprejem se lahko stanje zelo poslabša. Iz bolnišnice ven bi se oni redki oboleni, ki jim je to finančno omogočeno, pošiljali v sanatorije, velika večina bolnikov bo pa prisiljena zdraviti se kar tam. Pomni ljudje, ki bi redka zdravilišča mogla sprejeti vse jetične obolenke, bi jih bilo treba samo v dravski banovini zgraditi mnogo, mnogo več. Ko-liko desetih milijonov bi zato potrebovali?

Še na neko okolnost moramo opozoriti, namreč na napačno pojmovanje začetne jetike in nje zdravljenja. Opazovanje in skušnja uče, da ljudje, bolni za jetiko, navadno iščejo pomoči, ko so že resno in nevarno bolni, ko imajo že rane na eni ali obeh straneh pljuč. Žal, se bolezenski izvid tudi pri zgodnjih obolenjih večkrat zakasni, saj dognati prikrilo, še malo obsežno bolezensko ognjišče ni tako enostavna stvar, tu je potrebno strok. znanje.

Zdravljenje jetike se ne začne pri rani, temveč mnogo, mnogo prej; pri ranah se bolezen lahko že zaključuje, njih zdravljenje je dolgotrajno, naporno, zelo drago in večkrat brez trajnega uspeha.

Veliko, veliko premalo se ta dejstva dandanes upoštevajo, pa je zato glas o neozdravnosti jetike tako ukoreninjen, a smrtnih žrtev i obolenj lo-liko. Naše prizadevanje mora iti brezpopojno za-tem, da najdemo, doženemo že neznanato skrito bo-lezensko ognjišče, ko so pljuča še splošno čista in ko še ne proti neposredna opasnost hiranja in raz-krajanja telesne tkanine v rane. Saj smo bili vsi okuženi v mladosti, vsakdo krhni v sebi sledove okužbe, ki bi pri zlih okolnostih lahko sveže vzplameli. To se pa da dokaj lahko in uspešno

sprečiti s prav ranim zdravljenjem. Za vse te slu-čaje pa nujno potrebujemo bolniških zavodov, ki bi mogli sproti in takoj sprejemati sumljive, prikrite ali le ogrožene, še neresno obolele slučaje, in sicer pri prav zmerni dnevni oskrbnini, ali brezplačno. Takšni zavodi morajo biti zgrajeni v neposredni bližini mesta, da so lahko dostopni, v kolikor mo-goče na zdravnem kraju, da se lahko izvaja tudi podnebno zdravljenje.

Skušnja uči, da se v takih bolnišnicah dajo rešiti:

1. Skoraj vsi slučaji navadne in največje po-časne krvne jetike in kirurški slučaji, ki so z njo v zvezi.

2. Opasne, redkeje sušice se lahko pritegnejo zdravljenju v prvem začetku, ko opustošenje pljuč še ni obsežno in je še največ upanja na uspeh lečenja.

3. Prav tako se dajo v njih uspešno zdraviti začetne izvenpljučne tuberkuloze.

V dravski banovini so takšni zavodi potrebni v Ljubljani (z 120 do 140 posteljami), v Mariboru in Celju (s ca. 100 posteljami).

Nedvomno so nujno potrebna planinska in ob-morska zdravilišča. Vanja bi se sprejemali slučaji po točni, zlasti bolnični izbiri, v prvi vrsti seveda pridejo tu v poštev plačanja zmožni bolniki.

Kako je pa v tem pogledu dandanes? Zdrav-ljenje se začne v nešteto slučajih zelo kasno ali prekasno, ko so pljuča že ranjena in ko je okre-vanje možno le po dolgotrajnem zdravljenju ali sploh ne več — in še v ugodnem slučaju z braz-gotinami in delno invalidnostjo. Komu pa je vobče takšno drago zdravljenje mogoče? Kaj imajo oni mnogokrat od njega, ki živi od svojega dela? O tem zgovorno priča statistika OUDZ.

Pravo pojmovanje tuberkuloze kot ljudske bo-lezni nujno in jasno zahteva zdravljenje v prav prvih začetkih — tako rekoč profilaktično, ko še ni prav opasnih bolezenskih ognjišč ali ran. Le takrat se da v malone vseh slučajih v dokaj krat-tem času in brez hudih denarnih žrtev doseči traj-na delazmožnost. V to svrha pa rabimo opisanih zavodov.

Zakon v bolnišnicah predvideva vsaj v vsaki glavni banovinski bolnišnici (torej tudi v Ljub-ljani) poseben oddelek za pljučno bole, v prvi vrsti za po jetiki obolele ali ogrožene.

Naj bi se vendar že enkrat vsaj ta minimalni naerti udeležili, saj neprestano umirajo ljudje vsled jetike, a odprto bolni (v dravski banovini okrog 25.000) okužujejo ljudsko okolico.

Iz vsega tega razvidno, kako zelo so nam orožje in sredstva za boj proti jetiki omejena, na-dalje, kako je treba v samem pojmovanju metod nje pobijanja dokaj spremeniti.

Največjevje v tem oziru poudarimo še enkrat: 1. Odgovorni činitelji in splošna javnost že vedno premalo važnosti polagajo na to vsepovsed kužno, smrtonovarno ljudsko šibo. Mnogokje se daje pred njo prednost sicer važnim in nujnim so-cialnim stvarim, kjer pa ne preči neposredna smrtna nevarnost.

2. Praktični boj proti jetiki mora zajeti že vse neznatne skrite bolezenske slučaje, ki jedva sub-jeektivno pridejo do izraza, ne pa čakati, da se raz-vijejo težko ozdravne kužne rane.

V to svrha nujno potrebujemo bolniških za-vodov, v prvi vrsti bolnišnic, ki jih deloma že zakon predvideva.

Zdržimo vsi brez izjeme in brez razlike svoje stališče in zahteve v eno poglavitno osnovno misel: Kjer so smrtno ogrožena tolika ljudska življenja, tam je treba reševati najprej in čimprej.

likor pač dopuščajo razmere. Stara je navada, da se predvsem Zelezničarji postavijo ob taki priliki z mlaji. Kdor je bil na praznik sv. Petra in Pavla doma, se je prav za prav življal v stare dobre čase, ko še ni bilo toliko dnevnih skrbí kot dandanes. Pripeljali so ogromne mlaje in jih po popoldanski službi božji že postavljali. Dočim morajo cel teden trdo delati, da si zaslužijo skromni vsakdanji kruh, so pretekli praznik celo posvetili mlajem. Mlaji rod je vzajemno sodeloval s starimi preizkušenimi postavljenci in brez velikih težav so po-stavljali mlaj za mlajem. In tako je že na praznik stalo nad 10 mlajev na svojih mestih, ostali pa pridejo na vrsto v prihodnjih dneh. Dan nove maše bodo Zelezničarji proslavili res slovesno in v svoji skromnosti napravili vse, da bo ta praznik čim lepši. Da bodo dekleta napravile svojo dolž-nost pri venčih, pritkovavei v zvoniku in peveci na koru, o tem ne dvomi nihče, kdor pozna Zelez-nikarje. — Na praznik so imeli svoj lep dan tudi naši najmlajši. Deklice z venčki na glavi in dečki z šopki v gumbnicah so pri popoldanski službi božji čakali pred oltarjem, da jih g. župnik sprej-me v Marijin vrtec. Slovesnost sprejema je bila zelo prisrčna in se je globoko vtisnila v nežna otroška srčeca. — Tako imamo tudi Zelezničarji, čeprav nas moli težko življenje, vendarle svoje lepe dni. Edino željo imamo, ki jo ponavljamo venomer pri molitvi in sicer: »Daj nam danes naš vsakdanji kruh!« Da bi nam le tega ne zmanj-kalo, potem bo pa vse dobro.

Marenberg

Vidov dan. Po cerkvenem opravilu za padle vojake se je v Brudermanovi dvorani vršila vidov-danska proslava ki jo je priredila šola. Govoru g. šolskega vodje o pomenu Vidovega dne so siede-le deklaracije, nastop otroškega vrta, petje, g'd. igrica »Rožec« in telovadni nastop deklic z obročki. Zelo srčkana je bila pevska točka »Pastirica«, pri kateri je nastopila z lepimi gibi učenka 1. razr. Tudi druge točke zlasti petje in nastop otroškega vrta, so bile izvedene zelo dobro. Zahvaljujemo se učiteljstvu, ki nam je s proslavo pripravilo ve-sele urico med našimi malimi.

Teča. Soparica Petrovega dne nam je okrog 18 pripravila četrt ure trajajočo nevihto s točo. Nevihta je divjala v smeri od severa proti jugu. Mnogo škode je naredila na trških vrtovih in drev-ju. Škode je precej na nekaterih posestvih pri Sv. Treh kraljih, nekaj tudi na polju proti Vuhredu.

Hudi nalivi so bili popoldne naslednjega dne. Strela je udarila v Brudermanovo dvorano. Takoj so bili poklicani gasilci, bilo je plat zvona — v teku nekaj minut je bilo vse v redu.

NIVEA-KREMA: DIN 5.- — 22.-
NIVEA-OLJE: „ 25.- in 35.-
Jugosl. P. BEIERSDORF & CO.
d. s. o. j., MARIBOR

Učite se pravilno solnčiti!

To pomeni: nadgrnile Vaše telo predno se izpostavite solčnim žarkom z

NIVEA KREMO ali z NIVEA-OLJEM

Oboje vsebuje edino sredstvo za nego kože: euceril, ki je koži sorodna tvarina, vsled česar so nam ta sredstva takorekoč naravno podana ter jih ni mogoče nadomestiti, najmanj pa z nekimi „čudotvornimi kremami“. Nivea-krema in Nivea-olje zmanjšujeta nevarnost skelečnih solčnih opeklin ter dajeta Vaši koži krasen bronast ton. V vročih dnevih učinkuje Nivea-krema prijetno ohlajajoče, pri neugodnem vremenu Vas pa nasprotno varuje Nivea-olje pred prevelikim ohlajenjem, ki tako lahko dovede do prehlajenja. Nekaj pa upošlevalite: ne solnčite se z mokrim telesom in namažite se vedno poprej!

KULTURNI OBZORNIK

★ Teden slovenske knjige na jesenskem velesejmu v Ljubljani. Kakor izveemo, priprav-lja nedavno ustanovljena sekcija knjigotržcev pri zvezi trgovskih gremijev v Ljubljani veliko prireditvev na velesejski jesenski razstavi »Teden slovenske knjige«. Hvalevred- na iniciativnost sekcije nam obeta torej orga-nizirano razstavo, na kateri bodo morali imeti pri-ložnost, seznaniti se podrobneje z delovanjem naših založb, ki je v poslednjih letih tako moč-no napredovalo. Kakor čujemo, bodo razstavile brez izjeme vse pomembnejše slovenske založ-be in bo torej ta prireditvev prva te vrste pri nas.

★ Ahil Ratti in Pij XI. — V založbi Libreria Editrice Fiorentina je nedavno izšla izredno zanimiva knjiga: Scritti storici di Achille Ratti (1932, pp. XLVII — 364). — Nekdajni znanstvenik in cerkveni dostojanstve-nik, ki pod imenom Achille Ratti ne živi več, ampak je papež Pij XI., je zbral v tem zvezku svoje znanstvene razprave. Iz te publikacije ne spoznamo le odličnega paleografa in pozornega izdajatelja tekstov, ki je znal skrbno urejati znamenite Acta Ecclesiae Mediolanensis, pripraviti v kritični izdaji Liber Diurnus, spremljati usodo Bobbiojevih ko-dexov, na novo obelodaniti v neprijetni obli-ki Missale Ambrosianum duplex, sodelovati s slavnim Cerianum pri reprod-uciji dragocene Illiada figurata ali od-kriti nov odlomek iz Juvenala, marveč tudi pravega in resničnega zgodovinarja, ki širi po-znanje vekov od zgodnjega srednjega veka do Manzonijevih časov in ki se ne omejuje le na cerkveno zgodovino in na hagiografijo. Dopri-nesel je dragocene novine italijanski slovsstveni zgodovini s svojimi raziskovanji Bonvesija da Rava, Petrarke, Bembina in Maggia; kulturni zgodovini s svojimi esejmi o Leonardu da Vinci, Settali in Volti; umetnostni zgodovini s svojimi raziskovanji Bregheleovih in Luinijevih del. O njegovih odkritjih v zgodovini cerkvenega srednjega veka, zlasti v Italiji, go bomo govo-rili, kakor tudi ne o njegovih številnih studi-jah, posvečenih velikim mlajskim škofom, sv. Ambrožu, Aribertu, sv. Karlu Boromeju in kar-dinalu Frideriku. — Žal, zvezek še zdaleka ne obsega vseh znanstvenih spisov sedanjega pa-peža, pač pa nudi sijajen vpogled v delavnico znanstvenika velike vrednosti.

★ Nemci o slovenskem knjigotrstvu. Stro-kovno glasilo velike organizacije knjigotrštva, ki izhaja v Leipzigu pod naslovom »Börsen-blatt der deutschen Buchhändler«, prinaša v svoji številki od 28. junija t. l. na uvodnem mestu daljši članek »Slovenischer Buchhandel«.

Šah

Mednarodni šahovski turnir v Sliachu je kon-čal z zmago mladega češkega velemojstra Salo-mona Flohra in našega velemojstra Dr. Milana Vidmarja. Oba sta v šestih partijah zmagala in v sedmih remizirala ter si tako z devet in pol točkami razdelila prvo in drugo nagrado. Flohr je zopet dokazal svojo visoko klaso. Edino naš prvak dr. Vidmar mu je še mogel držati korak, dočim so preizkušeni borci Bogoljubov, Maroczy in Spielmann ostali zadaj. Dr. Vidmar je bil v Sliachu v dobri formi in je s svojim uspehom do-kazal, da spada še vedno med najboljša vele-mojstre. Njegov uspeh je lep in upamo, da dr. Vidmar v mednarodnih šahovskih turnirjih še ni izpregovoril zadnje besede. Tretje mesto je z osem in pol točkami dosegel naš mladi mojster Vasa Pirc. Upamo, da bo Pircu ta izredno lep uspeh, ki ga je dosegel kljub šibkemu zdravju, odprl pot do nadaljnjih šahovskih lavorik. Pol točke za Pircem slede Canal, Maroczy in Spielmann. Spielmann je dolgo časa imel lepe izgledne na prvo mesto, toda je proti koncu opešal. Lep uspeh je dosegel Peruanec Canal in je s tem madijski vele-mojster Maroczy, ki se je kljub starosti 63. let boril z nenavadno energijo. Zadnjo nagrado si je priboril češki mojster profesor Dr. Treybal, dočim so Bogoljubov in ostali češki mojstri ostali brez nagrade.

Negativno presenečenje turnirja v Sliachu nam predstavlja neuspeh ruskega velemojstra Bogo-ljubova. Vzrok temu je, ker se je nahajal v iz-redno slabi formi. Celu slabše mojstre je mogel premagati šele po dolgotrajnem naporu, proti močnejšim mojstrom je vse partije zgubil, ker je proti vsem hotel zmagati na vsak način. Njegovo ri-skantno igro proti močnejšim mojstrom nam do-bro ilustrira naslednja partija, ki je bila igrana v VII. kolu.

Indijska igra.

Beli: Flohr, črni: Bogoljubov.
1. d2—d4, Sg8—f6; 2. c2—c4, g7—g6; 3. Sb1—c3; Lf8—g7. (Tukaj bi mogel črni s 3. — — —, d7—d5 preiti v Grünfeldovo obrambo, ki pre-preči belemu 4. e2—e4 in katere ideja je po 4. c4×d5, Sf6×d5 5. e2—e4, Sd5×c3 6. b2×c3 s c7—c5 napadati beli centrum. Bogoljubov preide s 3. — — —, Lf8—g7 v Euwejevo obrambo, s ka-

ki ga je napisal Herbert Oertel iz Dresdena. V čimbolj zgoščeni obliki skuša člankar podati podobo razmer na slovenskem knjižnem trgu v sortimentu in založništvu. Dasi opis mestoma ni točen in očituje le preveč površno poznanje razmer, tudi ni izčrpen v drugem kot v opisu sistema knjižnih zbirk raznih naših založb, je vendar treba podčrtati dejstvo, da se prikratk tako ugleden strokovni list bavi s problemom knjižništva pri nas. Izrecno omenja med dru-gim delovanje naših slovsstvenih revij, »Mojhor-jeve družbe« in največje slovenske založbe, Jugoslovanske knjigarne, pri kateri edini po-drobneje našteva smer leposlovne in ljudske knjižnice, zbirke domačih pisateljev, zbirke mladinskih spisov in zbirke »Kosmos«. — Se-veda, v glavnem pa je posvečen članek vendar-le prodaji nemške knjige v Sloveniji. Posebno hvalevredno pa je dejstvo, da se Oertel v svo-jem članku zavzema za našo slovensko knjiž-zevnost, češ, da je sramota, ker je Nemci še ne poznajo in ne prevajajo. Imenoma našteva zlasti nekatere mlajše pisatelje in pesnike.

★ Antologia degli scrittori fascisti. Uredila Mario Carli in G. A. Fanelli. — Bemporad, Fi-renze. — »Fašistiška država ne prizna nihčesar izven svojega lastnega obzorja, ali kar bi bilo zoper njene pravice.« — Tako čitamo v uvodu te antologije. Pod fašističkim režimom je za-tegadel protifašisti in subverziven katerikoli pisatelj, »ki ne uporablja svojega peresa v har-moniji z državnim naukom.« — Kot sedež zgodo-vine, razpolaga država ne le z vodilnim kolaž-jem v življenju človeških družb, temveč, kadar je popolnoma uspešna, vtisne svoj pečat tudi sleherni misli in slehernemu dejanju...« Pro-simo za dovoljenje, da kot tuji, ki z zadevo nimamo direktno opravka, še nadalje smemo ceniti Papinijevo in Prezolinijevo, Panzinijevo in Ojettijevo, Morettijevo in Saponarovo delo, dasi le-ti pisatelji niso zastopani v antologiji. V antologiji je, čemur se moramo čuditi, zelo-slabo zastopan tudi d'Annunzio, a zakaj je n-jejova cena padla, nam pove Bruno Corra, ki pravi, da je ostal romantičen in frazer, da ni umel nihčerni Italiji tega najvišjega lastnega prepor-oda; da bi se kot državljani uklonil zakonu. (Pa kako, če bi pa bil sam raz-za-vzel Mussolinijev položaj?). — Franco Ciarlan-tani je v tej knjigi ubil, odrin in na raznuj spe-kele Benedetta Crocea. Od starejših pisateljev uživa milost fašistovske antologije edini Alfre-do Oriani, ki je bil inspirator in mojster ho-doče Italije (ter srednje vrste pisatelj...). Am-pak — Marinetti pa pozavne in trobente! (Plašč po vetru).

tero je dr. Euwe dosegel lepe uspehe); 4. e2—e4, d7—d6; 5. Sg1—f3. (Previdnejše kot 5. f2—f4, kar bi dalo črnemu več časa, ker bi bil beli centrum izpostavljen nevarnim napadom); 5. — — —, 0—0; 6. Lf1—e2, Sb8—d7; 7. 0—0, e7—e5; 8. d4—d5, Sd7—c5; 9. Sf3—d2. (S tem beli brani kmeta na e4 in obenem prepreči črnemu nevaren mane-ver Sf6—h5—f4); 9. — — —, a7—a5; 10. Dd1—c2, Lc8—g4; 11. Sd2—b3 (Z f2—f3 bi si beli oslabil kraljevo krilo); 11. — — —, Lg4×e2; 12. Dc2×e2, Sc5—d7? (Bogoljubov je dosedaj dobil vse tur-nirske partije proti Flohru. Tudi tukaj hoče dobiti in se zato umika menjavi, ker se boji, da ne bi bila partija remis. Igrati bi moral b7—b6. Flohr si pri-bori sedaj prednost); 13. Lc1—e3, h7—h6; 14. Sb3—c1, Sf6—h7; 15. Sc1—d3, f7—f5; 16. e4×f5, g6×f5. (Na 16. Tf8×f5, bi beli dobil važno centralno polje e4); 17. f2—f4, e5—e4. (Flohr sedaj z ener-gičnim napadom na kraljevo krilo odloči igro); 18. Sd3—f2, Lb4×c3 (Bogoljubov mora stopiti v obrambo in zato slabi nasprotniku kmeta, da bi si pridobil šanse za končnico. Toda do končnice sploh ne pride); 19. b2×c3, Sh7—f6; 20. g2—g4!, Kg8—h7 (Boljša bi bilo vzeti na g4); 21. g4—g5! (To hitro odloči. Na 21. — — —, hg5 sledi 22. fg5, Sg8 23. Dh5, Kg7 24. g6, Sd7—f6, 25. Ld4, Sh6 26. Se4, fe4; 27. Tf6 in nato Tf1) 21. — — —, Sf6—g8; 22. Kg1—h1, Dd8—e8 (Na 22. — — —, hg5 sledi 23. Dh5+; Kg7 24. Ld4); 23. Tf1—g1, De8—g6 (Na k6×g5 sledi 24. Tg5 in Ta1—g1); 24. g5×h6, Dg6+ h6; 25. Tg1—g3, Sg8—f6 (Na Df6 odloči Ld4); 26. Tg3—h3 in črni se vda.

Rapid : Ilirija

IGRIŠČE ILIRIJE OB 18.15.
Predigra Ilirija rez. : Celje.

Tečaj za plavanje in za skoke v vodo priredi SK Ilirija v klubskem sportnem kopališču. Prične se jutri 4. t. m. in bo trajal 14 dni. Pouk v crawlu in v skokih v vodo bo vsak dopoldan od 9.30 dalje. Ker je tečaj propagandnega značaja, se vrši strokovni pouk brezplačno in vstopnina v kopališče je za vse udeležence znižana na 1 Din. Tečaj se more udeležiti samo mladina od 10 do 15 let, prijave se sprejemajo pri kopališki bla-gajni. Ker je to edina prilika, da se lahko mladi-na seznamo s pravilno gojitvijo plavalnega spor-ta, zato vabimo cenj. storšče, da prijaviijo svoje sinove in hčerke v ilirijansko plavalno šolo.

10.000
15.000
Din je zavarovan vsak Slovenec
naročnik za slučaj smrtne nesreče.

Devizni položaj

Ljubljana, 2. julija.

Razmere na deviznem trgu se niso dosti izpremenile. Poročali smo že, da je bila veljavnost odredbe o polaganju plačil na časno vezane dinarske račune podaljšana do konca meseca julija.

Naše devizno gospodarstvo se izpopolnjuje s klirinzi, ki obsegajo največji del naše zunanje trgovine. Med prvimi smo dobili kliring s Švico, kjer se medsebojne terjatve obračunavajo po zakonski pariteti. Ta znaša sedaj za dinar v primeri s švicarskim frankom 9.128 (frankov 100 Din). Na tej podlagi se razvija naša trgovina s Švico in nima noben drug tečaj praktičnega pomena. Isto velja tudi za Nemčijo, s katero sicer nimamo kliringa, Avstrijo in Čehoslovaško. Svoboden pa je devizni promet z Italijo, kjer se sploh razvija znatna trgovina s srednjeevropskimi valutami. Sedaj je Narodna banka osvojila vezane italijanske dinarske terjatve, s katerimi torej poslej italijanski izvozniki svobodno razpolagajo. Kakor piše belgirska revija »Narodno blagostanje«, je popuščanje tečaja pripisovati ravno prodajam italijanskih izvoznikov na inozemskih tržiščih, posebno v Curihu. Deloma je to točno, največ pa se trgujejo danes v inozemstvu dinarji, ki prihajajo v promet iz tihotapstva, oziroma se trguje z začasnimi vezanimi dinarji. Praktično pa vsi ti tečaji nimajo pomena za nas, dokler imamo popolnoma vezano devizno gospodarstvo. Za gospodarstvo tudi zato ti tečaji niso merodajni, ker je treba n. pr. elektivne dinarje zopet poslati v našo državo, tu pa pridejo na časno vezan račun.

Dolgovi in dohodki

V sedanjih krizi postaja breme dolgov ne samo za zasebne dolžnike vedno težje, ampak tudi za države dolžnice. To je razumljivo, če pomislimo, kako je kriza v vseh državah zmanjšala državne dohodke, dočim se marsikdaj ni dalo v enaki meri zmanjšati tudi državnih izdatkov. Pomislimo na zadnja zvišanja davkov v Ameriki, katere deficit se približuje trem milijardam dolarjev. Zato je tudi Amerika v vprašanju mednarodnih dolgov enostransko zainteresirana na nadaljnjih evropskih plačilih dolgov.

V naslednjem podajamo zanimive podatke po nekem francoskem viru o višini državnih dolgov in o višini mednarodnega dohodka posameznih važnih držav. Razmerje je neugodno posebno v onih državah, kjer je vsota državnega dolga, preračunana na enega prebivalca višja kot vsota narodnega letnega dohodka, katerega pa kriza vedno bolj zmanjšuje, dočim je ostalo breme javnih dolgov nezmerno visoko. Slika je naslednja (prva številka pomeni državni dolg v dolarjih na enega prebivalca, druga pa narodni dohodek na enega prebivalca prav tako v dolarjih): Anglija 845 (335), Francija 385 (196), Holandija 326 (352), Belgija 193 (304), Italija 204 (93), severnoameriške Združene države 172 (721), Norveška 162 (279), Danska 108 (233), Švica 104 (307), Čehoslovaška 91 (96), Romunija 67 (79), Nemčija 59 (208), Bolgarija 54 (51), Jugoslavija 54 (73), Avstrija 54 (122), Madžarska 35 (89), in Poljska 18 (69). Se popolnejša bi bila slika, če bi primerjali vsoto izdatkov za državne dolge s vsoto narodnega dohodka. Vendar pa nam tudi te številke kažejo, da predstavlja državni dolg največje breme v Angliji, Italiji in Franciji. Dobro stoji nekdanje nevtralne države. Razmeroma ne visoko je breme v Ameriki, Švici, Nemčiji in deloma tudi Avstriji. Pri Nemčiji je to razumljivo, če upoštevamo, da je inflacija oprostil državo skoraj vseh dolgov, zato pa naj v zameno služijo kot breme reparacije. Drugače bi bila Nemčija na boljšem kot drugi.

Upniki v času krize

Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani bo imelo dne 7. julija svoj redni občni zbor v veliki dvorani Trgovskega doma v Ljubljani, Gregorčičeva ulica 27, I. nadst.

Delovanje tega društva, ki ščiti interese upnikov, se je v pretečenem letu močno razvil. Splošna gospodarska depresija, ki je zadela vse sloje naše države, je najboljše udarila upnike, predvsem veletrgovce in industrijce, ki so morali vsled tega preurediti primerno svoje poslovanje. Previdnost v kreditiranju jih je privedla do tega, da se poslužujejo v večji meri, kot kdaj prej, informacijske službe. Tudi so uvedli organizirano opominjevanje dolžnikov, evidenco o solidnosti prosilcev kreditov in njih gospodarskega poslovanja. Pa tudi skupen nastop v varstvo interesov upnikov je danes v novih razmerah drugačen, kot je bil sivečasno, ko je mogel vsak upnik zase nastopati proti svojemu dolžniku. Ker se obrati naših veletrgovcev in industrijcev modernizirajo in ker gospodarska depresija najbrž ne bo še v kratkem končana, je nujno potrebno, da se strnejo v močno organizacijo in je zato želeli, da se ravno občnega zbora tega društva, v katerem je vključena večina

V belgirske »Politiki« štamo članek, kjer avtor pletira za racionalno devizno gospodarstvo, da se naj ustanovi pri Narodni banki poseben devizni odbor. To ni novo, saj smo mi bili med prvimi, ki so opozarjali, da je treba devizno gospodarstvo prilagoditi faktičnim potrebam naše zunanje trgovine, da se naj favorizira predvsem uvoz sirovin, dočim naj se omejuje uvoz onih izdelkov, v katerih imamo dovolj močno domačo industrijo. Kar se pa tiče devizne centrale, smo pa tudi že dejali, da naj se pri njej upoštevajo tudi interesi našega, slovenskega gospodarstva, posebno ker je naša industrija še najbolj življenja zmožna.

Da je pri sedanjih višini dodelitev deviz ne-katerim industrijam nemogoče kriti svoje potrebe na sirovinah, ki ne prihajajo iz držav s klirinzi, je pa znano dejstvo. Še pred nedavnim smo imeli slučaj, da je ustavila delo velika tekstilna tovarnica v Sloveniji, čeprav je imela do konca leta dovolj naročil, da si vzdržuje redno obratovanje. Kajti inozemski konkurenci je kljub vsem težkostem kliringov še vedno dovolj unosen izvoz v našo državo. Sedaj poročajo iz Sarajeva, da je pred nedavnim ustavila zaradi omenjenih razlogov svoje obratovanje tovarnica cigaretnega papirja v Sarajevu, te dni pa je odpovedala svojim delavcem znana sarajevska tovarna nogavic »Ključ«, ki mora uvažati sirovine iz Anglije. Tako ne dosega devizno gospodarstvo svojega pravega cilja. Sedaj bo pa prihajalo v še večjih količinah v našo državo blago iz držav, s katerimi imamo kliringe, kar bo zopet slabo za našo plačilno bilanco, katero ravno hoče urediti vezano deviz. gospodarstvo.

naših veletrgovcev in industrijcev, v polnem številu udeležu.

★

Kako znajo Madžari »skrbeti« za svoj izvoz. Ne vemo, če je to mogoče bilo v zvezi z znano Rothermerjevo akcijo za »pravico« Madžarski, dejstvo je, da je leta 1927 ustanovilo Madžarsko drž. kletarstvo v Londonu vinski lokal z restavracijo. Poceni ureditev restavracije ni bila, saj je stalo 10 milj. Din. Malenkost tudi ni bila mesečna plača ravateljca, ki je bila večja kot plača madžarskega poslanika v Londonu (mogoče je bil ravatelj še žid poleg čistokrvnega Madžara). V petih letih je doslej država plačala za vsoto do akcije okoli 35 milj. Din. V vseh teh petih letih je bilo prodanih samo 2500 hl vina, pri tem pa so vinogradniki dobili še 30% provizije. In vsak način je to v zvezi z propagandna akcija za madžarsko vino. Ne želimo pa, da bi v kakšni drugi državi našli Madžari posnemalec.

Računanje ležarine za carinske pošiljke, če ležijo na železniškem svetu. Dogajali so se primeri, da sta zaračunavali ležarino za uvozno carinsko robo, ki je bila razložena v območju carinskega rajona na železniškem svetu, ki ni bil predan carinarnici na izključno razpolaganje, istočasno carinska in železniška uprava. Carinska uprava se je pri tem sklicevala na določbo čl. 18 »Predloga« zakona o obci carinski tarifi in na tolmačenje v razpisu C. št. 14.681-22, odnosno C. št. 56.421-24, da je smatrati »kao carinsko stovarište kod carinarica na železniških stanicama ceo prostor koji zauzima dotična železniška stanica zajedno sa svima svojim postrojenjima i kolosecima«. Železniška uprava pa je zaračunavanje ležarine po svojih reglamentarnih in tarifskih predpisih utemeljevala na nespornem dejstvu, da je roba ležala na svetu inv. prostorih, ki so bili last železniške uprave in ki niso bili dani carinski upravi ne v zakup in ne na izključno uporabo. Dvojno računanje ležarine je seveda krivično in pravno nevdržno. Tako je v konkretnem primeru tudi Državni svet pod št. 10.041-32 z dne 2. aprila 1932 razsodil, da carinarica ni bila upravičena računati carinsko ležarino za robo, ki je bila razložena na železniškem svetu.

Plačevanje taks pri potrditvah o učni dobi in zaposlitvi. Ministrstvo trgovine in industrije je pod št. št. 13.195 z dne 21. maja sporočilo zbornici v Novem Sadu, da je vprašanje plačanja taks za potrdila o trajanju učne dobe (§ 280), kakor tudi za potrdila o trajanju službe (§ 249) urejeno v § 26. zakona o izpremembah in dopolnilih zakona o taksah z dne 25. marca 1932. Ker je s tem zakonom položaj pojasnjen, se more obstoječe pravno stanje izpremeniti samo z izpremembo zakona. Obenem je ministrstvo pripomnilo, da za osvoboditev plačanja taks pri izdajanju uverenj po postavki I. § 249. ni utemeljenega razloga, ker je za nižje pomožno osebo, pri katerem bi prišla osvoboditev zaradi socialnih razlogov največ v poštev, predpisano obvezno zdanje poslovnih knjig, ki je prosto taks. V koliko se od takšnega oseba poleg knjige zahteva tudi uverenje po § 249. ni razloga za oprostitve od taks.

Českojugoslovansko gospodarsko sodelovanje. Te dni se je vršila v Pragi plenarna seja českoslovaško-jugoslovanske gospodarske zbornice pod predsedstvom ing. J. Dvoračka, poročila pa je podal tajnik dr. Krnis, kjer je analiziral natančno

trgovino obeh držav med seboj. Zbornica je pri tem zelo sodelovala. Čeprav je sedaj huda gospodarska kriza, je sedaj delovanje zbornice tem bolj potrebno, ko se množe težkote v medsebojnem prometu.

Iz trgovskega in zadržnega registra. V trgovinski register sta bili vpisani tvrdki: Metla, trgov. industrijska družba z o. z. v Novem mestu (20.000 Din, poslovodja Bernard Oto) in Sanitas, javno kopališče, trgovska družba z o. z. v Novem mestu (15.000 Din, poslovodje Mahorčič Karel, Križka Jakob in Picek Edvard). V zadržni register pa je bila vpisana zadruga Učiteljski dom, r. z. z o. z. v Mariboru.

Borza

Denar

Dne 2. julija.

Ta teden je bil devizni promet znatnejši kot prejšnje tedne, kar je pripisovati večjemu prometu v petek, ko je presegel vsoto nad milijon dinarjev. Skupno je bilo deviznega prometa ta teden 2.2 milj. Din v primeri z 1.6, 2.1, 2.2 in 1.5 milj. Din v prejšnjih tednih. Največ prometa je bilo v devizi Dunaj, kateri sledi Italija.

Curih. Pariz 20.145, London 18.29, New York 511.75, Bruselj 71.30, Milan 26.25, Madrid 42.15, Amsterdam 207, Berlin 121.65, Stockholm 93.75, Oslo 90.25, Kopenhagen 99.75, Sofija 3.72, Praga 15.19, Varšava 57.45, Atene 3.25, Carigrad 2.47, Bukarešta 3.05, Helsingfors 7.50.

Žitni trg

Novi Sad. Koruza: bč. gar. kval. 103—105, srednje bč. kval. okoli 105—107. Moka: bč. št. 6 165—170, št. 7 135—140. Ostalo: neizpremenjeno. Tendencia: neizpremenjena. Promet: 51 vagonov. Winnipeg. Pšenica: julij 53.25, oktober 56.25, december 57.50.

Ježica

Kopališki red, ki ga je lansko leto sprejel občinski odbor, se zdaj, kakor da letos noče nič kaj več prav veljati. Naj ga zatorej županstvo, čigar vnetost za vse, kar je napredno, dobro poznamo, na primeren način znova objavi in seveda tudi poskrbi, da bo veljal vseh, ki so v vsakogar! Dogajajo se stvari, ki kriče po redu!

Običinske deske po vaseh, ki so namenjene za razglase županstva, nikakor ne morejo več služiti svojem namenu. Še vedno obstoji sklep občinskega odbora, da mora županstvo vsak važnejši razglas nabiti ne samo na oglasni deski pri g. županu, marveč tudi na vaških deskah, ki jih je bivši občinski odbor namestil po posameznih vaseh. Zatorej!

Škropljenje Dunajske ceste je v letošnjem letu vse bolj kot zadovoljivo. Dočim se je svojčas škropilo trikrat dnevno, se škropi letos samo dvakrat; če pa konji nimajo časa, se pa škropi samo enkrat ali pa nobenkrat. Nadalje najodločneje zahtevamo, da se škropi povsod enak.

Črnuče

Ustanovitev strojne zadruge. Ker je vprašanje elektrifikacije naše občine sedaj ugodno rešeno, za to se je Električna zadruga nedavno tega preosnovala v Strojno zadrugo, ki ji — kakor prejšnji — načeljuje zopet aglini g. Ivan Pečar. Nova zadruga si je nabavila doslej že mlitnico, elektromotor in voz za prevoz ter 100 m kabla. Skorajšnja žetev ozir. mlačev bo pokazala veliko korist nove zadruge, ki je vključena pri Zadrugi zvezi v Ljubljani.

Javna razsvetljava. Ko se je po naši občini napeljevala elektrika, je bilo mnogo obetanja tudi kar tiče javne razsvetljave, o kateri pa še do danes ni ne duha ne sluha. Naj gospodje, ki so bili pri oblikovanju najglasnejši, ne zamerijo, ako jih s tem spominimo na njihove obljube. Ne samo v interesu domačega prebivalstva, marveč tudi v interesu tujkega prometa je, da se merodajni činitelji zganjejo, da dobimo vsaj na najpotrebnejših mestih javne svetiljke!

Školja Loka

Sprejem novomašnikov. Danes popoldne ob pol 5 se bosta pripeljala naša domača novoposvečenca gg. Kalan Janez iz Pušlata in Starman France s Suhe. — Marijine družbe, Kat. prosv. društvo in še druga društva jima bodo pri župni cerkvi napravila prav slovesen sprejem. Vabimo tudi vse druge župljane, da prisostvujejo sprejemu in prejmejo prvi novomašniški blagoslov.

Smrad na Mestnem trgu. O slabih higijskih razmerah v fužinskem predmestju smo pisali z uspehom, ker je mestna občina takoj po našem opominu napravila red. Sedaj pa se vedno česče ponavlja podoben smrad prav na Mestnem trgu. Mislimo, da prihaja iz kanalov. Zato bi bilo treba ali te kanale prečistiti ali kako drugače napraviti. Naj vzame občinski odbor tole stvar v pretes.

Cerkveni vestnik

V Križankah ima ondodna moška in mladeniška Marijina družba danes popoldne ob šestih redni mesečni družbeni shod. Pred govorom bo darovanje za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost v četrtek 7. julija v uršulinski cerkvi. Ob 5 jutraj bo prva sv. maša, ob pol 6 pridiga in po pridigi bo ob 6 sv. maša z blagoslovom za žive in rajne ude bratovščine. Vabimo vse častilce sv. Rešnjega Telesa, da se v obilnem številu udeležijo evharistične pobožnosti v uršulinski cerkvi.

Duhovne vaje za duhovnike bodo v Zavodu sv. Stanislava od 18. do 22. julija. — V ponedeljek, dne 18. julija, bodo od pol 11 dalje v Zavodu sv. Stanislava evharistični govori in predavanja za duhovnike po programu, ki je objavljen v Škofijskem listu.

UMETNO VRTNARSTVO

nagrobni venci, razne vrtnice, vsakovrstne rože — cvetlice lončenice itd.

ČEH. Ljubljana VII, Gasilska c. 14

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 3. julija. 9.30 Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve — 11.00 Nedeljske misli, p. dr. Roman Tominec — 10.30 A. Turk: Med Moravami — 11.00 Salonski kvintet — 12.00 Čas, poročila, plošče — 15.00 Prenos iz Prage (gimnastične vaje) — 16.00 Pevski koncert baritonista g. Marjana Rusa — 16.45 Zabavni kotiček (Mirko Kragelj) — 17.00 Magistrov šramel-kvartet — 20.00 Oskar Devov večer — I. Uvodna beseda g. prof. Emila Adamiča; II. Kvartet Glasbene Matice — 21.00 Prenos Erich Hersejevega jazz-orkestra s Parkhotela na Bledu — 22.00 Čas, poročila — 22.15 Salonski kvintet.

Ponedeljek, 4. julija: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.00 Salonski kvintet — 19.00 Dr. R. Tominec: Francois Aroutet Voltaire — 19.30 Josip Zabkar: Pridobivanje stekla — 20.00 Zabavno štivo — 20.30 Prenos iz Prage (simfonični koncert) — 22.00 Čas, poročila — 22.15 Salonski kvintet.

Torek, 5. julija: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.00 Otroški kotiček (p. Fr. Ačko) — 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Dr. Fr. Veber: Poglavlje o etiki in sociologiji evangelije — 20.00 Maribor in okolica (esperanto) — 20.30 Prenos iz Zagreba — 22.30 Čas poročila, plošče.

Drugi programi

Ponedeljek, 4. julija:

Zagreb: 20.30 Simfonični koncert — 22.00 Plesna glasba — 22.40 Plesna glasba. — Milano: 20.30 Orkestralni koncert — 21.20 Komedia. — Barcelona: 21.05 Instrumentalni koncert — 22.00 Pesta glasba — 22.30 Radio orkester — 23.00 Pester koncert. — Stuttgart: 21.00 Zabavni koncert — 23.05 Nočna glasba. — Berlin: 20.00 Pesta ura — 21.10 Komorni Prio — 22.30 Zabavni koncert. — Belgrad: 19.00 Radio orkester — 19.50 Arije in dvopevi — 20.30 Simfonični koncert češke filharmonije, prenos iz Prage. — Rim: 20.45 Laha glasba — 21.45 Večerni koncert. — Langenberg: 21.00 Zabavni koncert — 22.20 Nočna glasba. — Praga: 20.30 Instrumentalni koncert — 22.20 Bratislava. — Dunaj: 18.50 Ljudje, ki so hoteli preobraziti svet — Cesar Jožef — 20.00 Poljudni koncert — 21.15 Plesna glasba. — Budapest: 20.30 Koncert opernega orkestra — Koncert ciganske godbe.

Torek, 5. julija:

Zagreb: 20.30 Klavirski sonatni koncert — 21.30 Operetni večer — 22.30 Poročila in vreme — 22.40 Radio orkester. — Milano: 20.30 Operetni prenos. — Barcelona: 21.10 Radio orkester — 21.20 Instrumentalni koncert — 22.10 Radio orkester — 22.30 Instrumentalni koncert. — Stuttgart: 20.00 Slavnostni koncert — 22.45 Plesna glasba. — Toulouse: 21.00 Večerni koncert — 22.45 Operne pesmi — 23.15 Harmonike — 20.30 Klasično simfonična glasba. — Berlin: 20.00 Emanuel Feuermannov koncert — 21.20 Večerni koncert. — Belgrad: 22.50 Večerna glasba. — Rim: 20.45 Operni prenos. — Bernmünster: 21.45 Zabavna glasba. — Langenberg: 20.00 Večerni koncert. — Dunaj: 20.00 Simfonični koncert — 22.35 Večerni koncert.

FOTOAPARATE

svetovnih tvrdk Zeiss-Ikon, Rodenstock, Voigtlander, Welta, Certo itd ima vedno v zalogi

Istotodd. Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani Zahtevajte cenik!

Roland Dorgelès:

Leseni križi

73

Nekdo je iznenada siloma odgrnil šotornino in v grob se je zril snop dnevne luči.

»Pojdite brž, Bréval je ranjen.«

Demachy je šinil kvišku. Spal je bil s tenčico na obličju, ki si jo je bil privezal zaradi muh.

»Ha, Bréval?« In ne da bi si bil strgal kopreno, ki je še dišala po pudru, je hitel k raketni kapeli, kamor so bili zavlekli desetnika.

Bil je ranjen v prsi: šrapnelska krogla. Ležeč na tleh, z glavo na oltarni stopnici, se ozira po tovariših z nemirnimi, z velikimi, prestrašenimi očmi. Ko opazi Gilberta, napravi znamenje z glavo, kakor da bi mu hotel voščiti dober dan.

»Veseli sem, da te vidim, veš.«

Demachy s tresočimi rokami sname svojo tenčico.

»To-le ti je čisto dobra stvar,« mu deje Bréval.

»Te vražje muhe človeku ne dajo zaspati. Nismo imeli prav, da smo se ti posmehovali.«

Takoj se je utrudil in zaprl oči. Vzlic debeli obvezi je postajal rjavi madež na njegovem plašču vedno večji. Bil je nevarno ranjen. Izenada so mu trdo stisnjene ustnice popustile in začel je jokati kakor dete, ihteti v bolestnem, krčevitem joku, ves solzan.

Gilbert mu je dvignil glavo in si jo položil na roko; sklonivši se nadenj, ga je začel tolažiti z ohripelim glasom:

»Kaj pa je vendar? ... Ne bodi nespameten! Kdo bi neki jokal in si mislil kdove kaj hudega. Ranjen si, pa to ni nič. To je le toliko, da greš na dopust. Nocoj

te spravijo na obvezovališče in jutri boš že spal v postelji.«

Ne da bi odgovoril ali odprl oči, je Bréval še vedno ihtel. Polagoma je jok popustil in dejal je:

»Zaradi moje uboge male jočem.«

Z dolgim pogledom se je molče ozrl na Gilberta; potem se je očividno odločil in zašepetal:

»Poslušaj, nekaj ti bom povedal, samo tebi. To bo moje naročilo.«

Gilbert ga je hotel prekiniti, mu pripovedovati o lepem bolniškem listu za odhod v zaledje, ga varati ... Oni pa je zmajal z glavo:

»Ne, z menoj je pri kraju. Nekaj bi ti rad naročil. Ali mi prišeješ, kaj? Pojdi v Rouen k moji ženi ... Reci ji, da ni bilo prav, kar je storila. Da mi je bilo zelo hudo zaradi tega. Ne morem ti vsega povedati, ampak vzela je nekega pomočnika v obrt in uganjala z njim neumnosti ... Porečeš ji, da tega e sme, ne res, zaradi najine male hčerke ... In da sem ji pred smrtjo odpustil. Kaj ne, da ji to poveš ...«

In zopet je začel tiho jokati. Nihče ni zinil besede. Sklanjali smo se nadenj kakor nad odpirajočo se grob. Naposled je nehal jokati, imejoč samo še tožbo na ustnih; trenotek je molčal. Potem je stisnil zobe, se oprl na komolce in zaškrtnil z divjim pogledom:

»Nak, pa ne! Nočem! ... Poslušaj, Gilbert, rotim te pri živem Bogu, pojdi v Rouen. Moraš iti tja! ... Prišezi mi. In porečeš ji, da sem zaradi nje poginil tu ... Moraš ji reči ... In povej vsem ljudem, da je vlačuga, da se je zabavala, ko sem bil jaz na fronti ... Preklinjam jo, razumeš, in pogine naj s svojim lopovom, kakor poginjam jaz ... Poveš ji, da sem ji pred smrtjo bliunil v obraz, to ji poveš ...«

Stegnil je svoj suhi, strašni obraz kvišku, v kotih usten je imel nekoliko krvavih pen. Bled ko smrt, ga je skušal Gilbert tešiti. Prijel ga je okrog ram in si ga hotel čisto narahlo položiti na prsi ... Oni je bil pri kraju z močmi in se ni branil. Dolgo je ležal z zaprtimi očmi, ne da bi se genil, potem so mu pritekale izpod zaprtih vek težke solze.

Gilbert je sedel globoko sklonjen nad njim in njegov dih je vel nad celom umirajočega, takoj da je čutil na ustnicah smrtni pot, ki se je že blestel na sencih.

»Ne joči, ne, moj stari, ne joči,« je venomer ponavljal z glasom, ki so ga dušile neprestano lijoče solze ... »Ne joči, ne, saj si samo ranjen.«

In spoštljivo je božal suhi obraz umirajočega. Bréval je tiše zašepetal:

»Ne ... zaradi male ... je bolje, da ji vsega tega ne rečeš ... Reci ji, da mora biti poštena, zaradi male ... da jo mora osrečiti, ji ne dajati slabega zgleda. Reci ji, da se mora žrtvovati za otroka. Povej ji, da sem jo pred smrtjo prosil za to, in da je trdo umreti tako ...«

Besede so tiho tekale iz njegovih ust, kakor so tekale njegove solze. V kotu je sedel Sulphart, stiskal glavo med rokami in ihtel. Poročnik Morache, ki so ga bili šli klicati, je bil bled ko zid. Hotel je ohraniti zunanji videz, a videli smo, kako so mu drhtele ustnice in brada.

Bréval se ni več ganil; slišati je bilo samo še njegovo kratko, piskajočo sapo. Izenada pa se je v Gilbertovih rokah okrenil, kakor da bi hotel vstati; trdo ga je stisnil za roko in ječal:

»Ne ... ne ... hočem, da ve ... Preveč sem trpel ... Povej ji, da je lovača, povej ji ...«

Ljudska knjižnica: Iz založništva Jugoslov. knjigarne v Ljubljani: 29. zvezek: Savinko: IZPOD GOLTORE, 30 Din, vez. 42 Din. — 30. zvezek: Slonkiewicz: NA POLJU SLAVE, 30 Din, vez. 40 Din. — 31. zvezek: Conan Doyle, IZGUBLENI SVET (The Lost World), Roman (s slikami), 24 Din, vez. 32 Din. — 32. zvezek: Reimnietel, ZAGORIŠKI ZVONOVI, Slavšč. NA SINAJ, 30 Din, vez. 42 Din. — 33. zvezek: Bridges, NA POMOC, 30 Din, vez. 42 Din. — 34. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28 Din, vez. 40 Din.

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

W. R. Bretherton:

Roža usodnica

Na oknu je cvetela roža usodnica. Od Tomija nisi mogel pričakovati, da bi razumel, kaj mu bo prinesla in kaj pomeni. Ker čeprav je bil Tomi lep mlad mož, lepši kakor marsikateri, si nikdar ni kaj posebnega želel o mlajši ali pripisoval nesrečo skrivljeni buci ali veroval, da se mu bo tista želja izpolnila, ki jo je imel, kadar je videl, da se je zvezda utrnula.

Nasprotno pa je bila Linda zelo natančna zaradi mlaja in skrivljenih buci in utrjajajočih se zvezd. Zelo resno je mislila o svoji begoniji, roži usodnici. Skrbno je to razložila Tomiju.

»Čeprav bi ti ne bilo ime 'Tommy', bi to bila roža usodnica. Zaradi tvojega imena pa je še posebno roža usodnica. Tomi, dragi, ali slišiš, kaj ti pravim?«

Tomi jo je sanjavo občudoval.
»Linda — povej mi pošteno — ali sva res poročena? Bojim se, da se ne bom neki dan zbudil in videl, da je bilo vse le sen. Oh, kako si lepa!«

Ker je Linda bila ženska, mu je dovolila deset minut, da je poslušala, kako lepa je in kako čudovito je, da sta ona in Tomi poročena. Potem se je vrnila k svoji roži.

»Ali se ne spominjaš, Tomi?«
Tomi je težko mislil. »Ne morem reči, da ee, mrs. Fulton. Ali ni to energična mala prosjačica! Ali rodi sad ali vsaj daje zelenjavo?«
Linda ga je resno pogledala. To pa je bilo vseeno, ker Linda je bila ljubka, najsi ga je pogledala kakorkoli.

»Podaril si mi jo za božič, Tomi. Zato je roža usodnica. In ker me ljubiš, uspeva tako krasno. Dokler me boš ljubil, bo zelenela, če me boš pa nehal, bo vsahnila.«

Tomiju je bilo prav, kar je Linda verovala, ako je uspevala ali usihala, v kakšni zvezi z njegovo ljubeznijo do Linde. Poleg tega, da je bil mlad zakonski mož, je bil tudi zelo moder. Vedel je, da Linda veruje v rožo usodnico. Saj je verovala v marsikaj: da mora z desno nogo vstati ali pa bo razočarana. Da bo, če ubije zrcalo, sedem let nesreče, in da ji bo, če dene štiripresno deteljico v svoj čevlček, to prineslo še kaj, ne samo madežev na nogavicah.

Tomiju je bilo prav, kar je Linda verovala. Kar je zadevalo Lindo, mu je bilo sploh vse prav. Z novim zanimanjem je ogledoval rožo usodnico. Nenadoma se je pa ozrl na uro. »Zenka, saj je osem ura proč! Poljubi svojega moža in ga pošlji na delo, dokler ima še dovolj moči, da te zapusti!«

Tako je begonija zelenela in cvetela. In Linda jo je gledala in kakšenkoli blažena šepetala: »Tomi me ljubi! Tomi me ljubi!« ... Zato, ker je bila Linda, in ker je verovala v marsikaj.

Tomi pa je šel k vrtnarju, kjer je zvedel, da je amonijak koristen za rastline, ki bujno uspevajo, če jim previdno gnojijo s gnojilom, ki je zanje.

In tako je tudi ravnal. Lindi pa ni znil niti besedice o tem, ker je pač poznal svojo Lindo. In če hoče Linda verovati v to, da mala rastlina kaj ve o njegovih čustvih do nje — dobro — potem morda vendar prispevati, da bo mala roža vzorno opravljala svoje poslanstvo v življenju...

In tako je minilo prvo leto njenega zakona.

Drugo leto je bilo brez posebnih dogodiljav. Tomiju so dvakrat zvišali plačo. Dvakrat sta se preselila. Vsakokrat v večje in lepše stanovanje. In roža usodnica se je selila z njima. Postala je celo vsakdanja šala med njima — šala, ki se ji je Linda natiho smejala.

Ko pa je Tomi naznanil: »Dobili smo novo plavalasko v pisarni,« je korajžljivo naravnost k oknu, a ves olajšan vzdihnil, ko je videl, da begonija uspeva.

Linda je morala priznati, da roža bujno raste, da kar prekaša samo sebe. »Sreča zate, fant! Rože usodnice imajo kakor žene — šesti čuti!« je vzklila. Pozneje tisti večer pa je poudarila: »Če bi me nehal ljubiti, bi mi roža to gotovo povedala! In s težavo bi se opravičil zaradi plavalask, če bi začela hirati!« je trmasto pristavila.

Zato se je Tomi, kadar se je spomnil, skrivoma splazil k oknu in pognojil begonijo. »Bolje je, da ustrežeš ženam in jim ohraniš dobro razpoloženje. Posebno svoji Lindi,« si je mislil. V dveh letih zakona je namreč spoznal, da Lindinim bistrim očem nič ne uide. Njemu je bilo to prav, kakor mu je bilo sploh vse prav, kar je Linda imela ali začela.

Iz malega stanovanja je postalo večje, potem še večje; nazadnje pa, ko sta bila tri leta poročena, kar cela hiša. In mala begonija, ki so ji zvesto stregli, je zrastle velika in prišla v novo hišo.

Morda jo je Linda še tuintam pogledala in šepetala: »Tomi me ljubi, Tomi me ljubi.« Morda je pa niti pogledala ni. Takrat je pač smatrala Tomijevo ljubezen kar za samo po sebi umevno stvar.

»Preveč za samo po sebi umevno,« si je Tomi kakšenkoli mislil, a tega si ni mislil prepogosto, ker je bil precej zaposlen. Arhitektsko podjetje, za katero je delal, je začelo ceniti njegove načrte za čedne poletne hišice, ki so se dale postaviti s skromnimi stroški. Njegovo življenje pa je bilo tudi preudobno, da bi preveč razmišljal. Imel je razkošen dom, lepo ženo, radio in sijajen avto. Da, živl je čisto udobno!

Ko pa je bil že skoraj eno leto hišni posestnik, zakonski mož pa skoraj štiri, se mu je naenkrat začelo dozdevati, da se mu pre-dobro godi —. To odkritje ga je tako iznenadilo, da se je zaupal Lindi.

»Čuj, Linda, kaj je z nami?«

»Z nami?«

Linda, ki si je belila glavo v vprašanjem, kako bi zabavala in postregla svojo družbo za bridge, ga je poslušala samo na eno uho. »Nič, kaj če biti! O, dragi, rada bi vedela, če so ostrige zelo drage!«

Tomi pa ni vedel in se tudi ni brugal za cene ostrig. Nezadovoljen je začel zbirati in loviti besede, s katerimi bi izrazil svojo nezadovoljnost.

»Zdi se mi, da našino življenje postaja dolgočasno, da nima vsebine, Linda. Jaz delam — ti gospodinjsko — a kam prideva?«

»Kam prideva?«

Šele zdaj je zapazil, da ima Linda čudno navado, da njegova vprašanja ponavlja, odgovore pa da prepušča njemu.

Zopet je poizkusil: »Kam prideva — midva — ne mr. in mrs. Fulton, ampak Tomi in Linda! Mislim —.«

Začel je mešati, ker prav za prav ni vedel, kaj hoče. Njegove ideje niso imele oblike, ampak so ostale le čustva.

»Pri moji veri,« je buknil. »Življenje ni več zanimivo. Linda, ali me ljubiš?«

Linda je od menija, ki ga je sestavljala, privzdignila glavo. Zakaj Tomi ne more počakati, da bi končala s svojim jedilnim listom in se odločila za stran ostrig. Zakaj je začel s tem neumnim pogovorom!

»Seveda,« je dejala, »ne morem pa razumeti, o čem govoriš. Saj vendar ni treba, da je življenje venomer zanimivo. Preveč bi nas utrudilo. Tomi, ali misliš, da bo piščanec v kisli smetani prav tako dober kakor ostrige? S piščancem bi lahko porabila teletino in —.«

Tomi je stopil k radiju in ga sprijel, in že je začelo vsevprek rjoveti in ropetati. Kaj ga briga teletina in piščanec v omaki! On hoče —.

Prav za prav ni vedel, kaj hoče. Življenje je potekalo enolično iz dneva v dan, iz dela v delo, in Linda — da, Tomi je spoznal — se je

veliko bolj zanimala za svojo družbo in dnevno nakupovanje pisanih malenkosti in za tisoč drugih stvari kakor zanj. In njegova nezadovoljnost je rastle.

In obrnil se je zopet k Lindi:

»Midva postajava topa drug nasproti drugemu, mislim. Preveč se zanašava na to, kar je samo po sebi umevno. Nekaj izgubljava, nekaj, kar je bitno. Linda, zakaj ne —.«

Zopet se mu je zateknilo, izgubil je nit, lovil je besede. On je bil Tommy Fulton, stremeč mlad trgovski duh, ne pesnik, in ni znal povedati, kar je čutil, zato je nerodno končal:

»No, dobro, če si zadovoljna —.«

Linda pa je bila popolnoma zadovoljna, kar se je videlo iz njenih besed, ko mu je rekla:

»Imava svoj dom, Tomi, zdrava sva, denar hraniva, in mislim, da imava vse, prav vse, kar želiva.«

Gledal jo je. Vse? Ne, nima vsega, kar želi, kje je še to! Pogreša začimbe, radosti, pobude za življenje. Želi nekaj, kar je imel, ko je vzljubil in dosegel Lindo, ljubko Lindo, ki si je ob utrjajajoči se zvezdi na tihem kaj želela. In — ali si Linda še kaj želi, kadar se zvezde utrjajajo? Ali je popolnoma zadovoljna? Zdelo se mu je, da so pretekle cele večnosti, odkar se je moral iz srca smejeti njenim malim vrazam. Čutil je, da se Linda ne briga več za znamenja, da ne veruje več vanja, in ob ti misli se je čutil osamljenega; Lindo, ki jo je poročil, Lindo in njene mlaje, Lindo in njeno rožo usodnico je polagoma izgubil.

Spomnil se je, da je na begonijo popolnoma pozabil. Ozrl se je po sobi.

»Kje pa je roža usodnica? Kako čuješ nad mojimi čustvi brez rože?«

»Rože?« Linda je zrla v prazno. Potem se je zasmehljala. »Oh, ti meniš mojo begonijo? Zunaj na verandi je.«

Linda, ki je za vsako stvar vedela, kje je, ni vedela, kaj se godi v duši njenega moža.

»In ali jo kdaj pogledaš in rečeš: Tomi me ljubi — Tomi me ljubi?« Njegove lastne besede so ga presenetile.

Linda se je silno začudila: »Kaj za Boga ti je? Zdiš se mi hud kakor medved. Ali se ne počutiš dobro?«

Tomi je bil hud — zakaj, tega ni vedel. Dražilo ga je, ker se je čutil prevaranega, nečesa okradenega.

»Popolnoma dobro se počutim,« je kratko odgovoril. »Nikdar se nisem bolje. Apropas, ali dobro uspeva roža usodnica?«

»Dobro?« Lindi je bilo težavno odtrgati svoje misli od Tomija in se pečati z begonijo. »Zakaj? Da, mislim.«

»To je čudno, neverjetno,« je dejal mirno, poltiho. Potem se je obrnil in šel iz sobe. Linda naj si misli, kar ji je drago. Za spremembo bo dobro, če bo malo mislila nani.

V svetu, kjer je živel Tomi od devetih zjutraj do petih popoldne, je bilo dosti mož, ki so v zakonu pogrešali ljubezen. In kaj so storili? Tomi je prav dobro vedel, kaj; da so si zopet preskrbeli zanimivih doživljajev. In ne da bi si Tomi kdaj želel doživljajev take vrste. Ljubil je Lindo — strastno se je spomnil na to. Vendar se pa ni mogel zadovoljiti s tem, da bi živel topo, pust, dolgočasno življenje.

Prihodnji mesec je Tomi nekajkrat telefoniral, da ga ne bo k večerji — ker ima čezurno delo v pisarni, in Linda si pri tem ni nič mislila.

Ko je Tomi pozno ponoči prišel domov, je večkrat stopil k njeni postelji in čakal, da ga bo vprašala kaj takega, česar se mož nadeja od žene, zlasti, če ga dolgo ni bilo domov. Linda pa je vedno mirno, nedolžno spala in ga ni nič vprašala, in življenje v Fultonovi hiši je nemoteno, neskaljeno šlo naprej.

»Ali! Ali!« sem hripavo kričal. »Kje pri streli tiči?... In potem sem si sam odgovoril na svoje vprašanje. Poslal sem ga bil h kletkam, da pogleda pri pticah in poskrbi za potrebno. Zdaj sem na vso moč začel preklinjati svoje gorske mine. Ti bučni ptici so morda tako glasno klepetali, da Ali ni mogel slišati mojih krikov.

Čutil sem, da moč zapuščam moje prste in v brezupnosti sem se trudil, da bi trdnje zgrabil uhla ponorele živali. In z nadnaravno silo, ki se pojavi v tebi, kadar ti grozi pogin, sem uprl koleno ob tapirjevo brado. Z novo besnostjo me je začel vlačiti okoli po tleh in prizadevati nove rane mojemu bolečemu, prepletanemu telesu.

»Ali! Ali! Ali!« Skoraj sem si izkričal dušo v tem zadnjem kriku. Ugibal sem, koliko časa sem visel ob tapirjevih uhlih. Hrbet me je bolel kakor me še živ dan ni, in prsa so me bolela od teptanja s kopiti. Rad bi se kakorkoli postavil na svoje noge in se vrgel čez plot. Preživel sem bil napade tigrov, leopardov; zdaj pa naj podležem prokletemu tapirju živali, ki sem jo vedno smatral za velikanjskega prašička, onega, ki se skriva pod vlažnimi deskami in se zvije v klopec, če se ga je dotakneš; in ki sem mu prisojal toliko možgan, kolikor jih ima ostudni ščurek.

Moji popuščajoči prsti so se v zadnji blaznosti še tesneje oklenili tapirjevih uhlev, in moje koleno se je z vso silo upiralo in posredovalo med menoj in štirinogim norcem, ki me je skušal pokončati, ko je na vse zadnje Ali vendarle prišel in razburjen vpil: »Apa in tuan? Apa in?« (Kaj je to, gospod? Kaj je to?)

Linda tudi ni zapazila, da se Tomijevo večerno delo vedno pogosteje ponavlja, in da Tomi zjutraj komaj čaka, da bi odšel, in da je kakšenkoli raztresen.

Ce ga je pa slučajno vprašala: »Tomi, ali imaš tako pogosto večerno delo?« je bil malo razdražen in pripomnil: »Ali je to tako čudno, če ima mož čezurno delo? Ti vendar ne misliš, da lažem?«

In Linda, ki je imela vso vero vanj, se mu je smehljala: »Ne vznemirjaj se zaradi tega, Tomi. Mislila sem samo, da ti je morda naporno, če delaš tako pozno.«

Nato je Tomi malo prehitro odgovoril: »O, to je vse v redu. Ne skrbi zame. Če hočem priti naprej —.«

Tu se je končalo. In to bi tudi morda bil konec, da ni Claire Hallock prišla Lindo obiskat. Claire je poznala življenje. In zdelo se je, da je poznala tudi moške.

Tomi jo je srčno pozdravil.

»Kako dobro za Lindo, da si prišla! Vidiš, delam važno delo in ga hočem končati ta teden, upam. Če ga bom končal, bom takoj zopet z drugim začel. Za Lindo je veliko lepše, če si tu zvečer, kadar sem jaz v pisarni.«

Claire ga je opazovala. »Da? — Ali res, Tomi? Kakšenkoli si mislim, da bi žena najela družbo za zvečer. Na vse zadnje bi to bilo le pravično od vas mož, ali ne misliš, da bi preskrbeli zabavo svojim ženam, primerno svojim lastnim — hm — če hočeš, okupiranim večerom?«

Tomi je šepnil Lindi zaradi Claire opazke: »Ali ni Claire nekoliko zbadljiva? Kaj misliš, da delam? Se zabavam morda s koristkami?« Claire pa je nedolžno dejal: »Dobro, najeta si, Claire.«

Prijateljica je molčala, a ves čas z odprtimi očmi. Zvečer, preden je odšla, je razodela nič sluteči ženi:

»Linda, kaj nameravaš izročiti svojega moža drugi?«

Linda jo je osupla pogledala: »O čem govoriš, Claire?«

»O Tomiju,« je Claire odločno odvrnila. »Morda sem nespametna, da se vmešavam v tvoje zadeve, a to me dela besno, če vidim, da te mož slepi. Čezurno večerno delo! Bajke!«

Linda je pobila v smeh.

»Oh, draga Claire — ti misliš, da se mi Tomi laže. Da ima s kakšno drugo poslo, meni pa se hlina, da dela v pisarni! Oh, kako smešno, Claire!«

»Smešno? Dobro. Zgodilo se je, Linda. Pa ne samo v kinu.«

»A ne pri Tomiju. On mi ni nikdar dal najmanjšega povoda, da bi ga sumila.«

Claire je vzdihnila. »Ne? Dobro, draga, če ne postaneš pozorna, ko ti tvoj mož daje tako popolne alibije za svojo odsotnost, si edina žena na svetu, ki ne vidiš. In slučajno je tvoj mož interesanten fant.«

»Tomi,« ga je odločno branila dobra Linda, »je moj ljubljeneč. Kar nora sem v njega! Vedela bi — nekaj bi mi pravilo — če bi me varal, kar pa ne bi nikdar storil. Ne Tomi!«

In to je njena poguba,« si je prihodnji dan rekla Claire, ko se je poslavljala od nje in jo poljubila. S svojim avtom se je odpeljala in ugibala, kdaj se bosta ločila.

Linda pa se ni brigala za Clairene opazke. Res ne. Ljubila je Claire, pa jo je tudi poznala. Nekoliko pokvarjena. Rada se je pasla ob spletkah drugih. Vendar pa je Linda opazila, da je Tomi prihodnjič, ko ji je naznanil, da bo odsoten, rabil cele četrte ure, da ji je po telefonu razložil, zakaj ga zvečer zopet ne bo domov.

Tisti večer Linda morda ni šla k roži usodnici. Morda je samo sedela nekoliko zaskrbljena, nekoliko prestrašena in je več mislila na Tomija kakor pretekle mesece.

Morda je drugo jutro šla gledat begonijo — in ko jo je videla, je obstala. — Gotovo, z rožo ni vse v redu!

»Obnašam se kakor otrok,« se je Linda karala. »Samo zato, ker mi je Claire tako

Frank Buck:

Resničen doživljaj s tapirjem

(Nadaljevanje)

Naglo sem se zasukal na stran, da bi se pobral. To pa je tapirja, vzor največje džungelske krotkosti podžgalo. Zavihtel je svoji zadnji nogi in me z njima zadel v spodnji del telesa, kar me je neizrečeno zabolelo in oslabilo. Ker ni bilo nikogar blizu, ki bi mi pomagal, je ta pacifist po mili volji teptal po meni in me vsega preteptal.

Kar se je z menoj godilo, ni bil ravno užitek. Obupal pa tudi nisem, dokler nisem začutil 600 funtov tapirjevih, kakor da se je gora zvalila name. Tapirjevega početja ne moreš smatrati za resnega, dokler se kaj ne zgodi, kar te prisili v to. Iz svojega ukvarjanja z živalmi sem tapirja poznal kot skrajno krotkega; zato sem rabil nekaj minut, dokler mi je šlo v glavo, da je tapir več kakor razjarjen, da ima pobesnena žival morilni namen z menoj.

Težko je ugeniti, kaj se je godilo v tapirjevih lenih možganih, ko sem ga bil namazal z onim mazilom. Nedvomno mu je mazilo razdražilo kožo, a to vendar ni zadostovalo in žival prepričalo, da je v rokah sovravnika.

Zdaj me je bolešno pritisnil k tlom. Na svojem obrazu sem čutil njegovo sapo. Niti glasu ni prišlo od njega, razen težko sopihanje. Ko sem videl izraz njegovih oči, se

mi je pojavila kurja polt. Nikdar nisem videl takega sovraštva v tapirjevih očeh.

Ker se mi je prvi poskus, da bi se pobral izpod živali, izjalovil, sem se spravljal v ravnotežje, za kar sem napol vse sile, ki sem jih imel. Zasukal sem se in posrečilo se mi je, da sem deloma oprčil ramo, kar pa tudi ni dosti zaleglo. Razjarjena žival me je zopet poteptala in se še za par prstov približala moji glavi.

Potem je prišlo še hujše. Tapir je odprl svoj veliki gobec in pokazal svoje silne zobe in segel po mojem obrazu. Oni strašni gobec bi lahko objel vso mojo glavo. Če bi dobil moj obraz med tiste svoje čeljusti, bi mi zlahka potegnil meso z njega.

Ko sem gledal naravnost doli v žrelo sopečega divjaka, sem spoznal svojo nevarnost in kričal sem — kričal, kolikor sem mogel. Ne sramujem se priznati. Nisem želel, da bi mi ta razkačeni vegetarijanec strgal meso z obraza.

Iz vsega grla sem zaupil: »Ali! Ali!« — Istočasno sem si s skrajnim naporom oprostil nogo. Ko je žival s svojimi silami vame, bliže in bliže, sem porinil svojo desno koleno pod njeno spodnjo čeljust. Segel sem in zagrabil oba njegova uhla. Besno je začel otepavati s svojo glavo na desno in levo, da bi se me otresel. Jaz pa sem se držal kakor klop, dočim mi je koleno zadrževalo njegove zobe od obraza.

Zdaj me je razkačena žival začela še vlačiti tja po travi in odskakovala, kakor da se s tem hoče olajšati. Vsakokrat, ko sem skušal vstati, se je zakadila vame in znova teptati po meni.

Ni mi bilo treba odgovoriti. Poklical je fanta na pomoč in zgrabil desko, ki je bila preostala od plota in začel z njo udrihati po tapirjevi glavi. Drugi fant, ki je bil daleč na drugem koncu, je slisal njegove klice in priletel.

Še z večjo prisotnostjo duha kakor Ali je pograbil drugo desko in jo porinil tapirju v odprti gobec. Ta jo je začel gristi. Najsigurnejša pomoč, da se mi reši obraz, je bila v tem, da se nekaj postavi med me in one razjarjene zobe. In deska je bila kakor za nalašč za to.

Ko je žival imela kos ene deske med zobmi, druga pa jo je tolkla po glavi, se je za par korakov umaknila nazaj. Potem je Ali segel skozi ograjo, zgrabil mojo laketo in me vlekel proč od obsedene živali. Zdaj je drugi fant skočil čez ograjo in me dvignil na noge, dočim je Ali odganjal tapirja. Od oslabelosti sem se skoraj zrušil ob plotu. Prijel sem se za gornji rob ograje. Potem me je ta fant, ki mi je služil kot Alijev pomočnik (v tem kočljivem položaju je bil s svojo prisotnostjo duha vodnik, Ali pa pomočnik), močno podprl in dvignil. Njegova podpora, združena z mojim lastnim naporom, me je dvignila čez plot in prekučnil sem se na ono stran, kjer sem obležal na kupu dračja. Tam sem ležal, ves zmehčarjen in preteptan, pol ure, preden sem se mogel geniti.

Ko sem nazadnje s pomočjo Alija in drugega Malajca vstal, sta me peljala do postelje. Od udarcev s tapirjevimi kopiti sem bil črn in moder debesedno od nog do glave in trajalo je tri dni, predno sem mogel vstati.

(Konec prih. nedeljo.)

emešne stvari pripovedovala. Samo zato, ker je begonija izgubila nekaj listov! Nič se ni zgodilo med Tomijem in meno. Morda sem pozabila zaliti —.

Oklevala je. Ni je hotela imenovati rože usodnice. Pozabila je na vse one neumne vraže, ki jih je nekdanj imela. Vendar pa je hitela in zalila begonijo. Dobro jo je zalila. Prinesla je z vrta tudi sveže zemlje in nežno božala zelene liste.

Linda je sklenila, da v bodoče ne bo mislila na neumne stvari, če bo Tomi sedel pri mizi in se mu bo videlo, da so njegove misli kje drugje. Sklenila je, da niti ne bo razmišljala o njem. Pa vendar ni mislila in razmišljala o nikomer drugem kakor o Tomiju! Odločila se je tudi, da ne bo hodila gledat begonije; pa vseeno je stokrat na dan tekala tja, in čuden strah jo je prešinjal ob vsakem listu, ki je odpadel.

Neko jutro pri zajtrku je zrla prek mize na Tomija.

>Snoči si dolgo delal?<

Tomi si je dal mnogo opravila s tostom in z očetimi jajci.

>Ali ti nisem bil razložil? Izdeloval sem načrt za poletne hiše starega mr. Mortona.<

>O, da, razložil si, je Linda počasi dejala.

>Vsako stvar si zelo skrbno razložil, Tomi.<

>Kaj te potem muči? Ne morem pomagati, Linda, če kupiš name posebno delo.<

>Ali sam delaš zvečer, Tomi?<

Tomi je gladko govoril: >O, tu je navadno tudi precej tipkanja. Lahko hitreje delam, če mi kdo pomaga z urejevanjem.<

>Kako?<

>Na, eno stenografij. Te — seveda ne delajo rade prek ur, ampak ker dobe posebej plačano —.<

>Ali ti je katera izmed stenografij snoči pomagala, Tomi? Katera?<

>Mis Dalton.<

>Ali si šel —, Linda ni vedela, zakaj je to vprašala, ali si šel z njo skupaj k večerji, Tomi?<

>Glej, Linda, ne utepaj si nespametnih misli v glavo. Na vse zadnje, Gwen — to se pravi, Miss Dalton mi pomaga, da zaslužim poseben zaslužek. Nekakšen dolžnik sem ji. Zato bi bilo vsekakor čudno, mar ne, če bi jaz šel v eno restavracijo, ona pa v drugo, ko vendar veva, da se morava vrniti v pisarno takoj po večerji.<

>In ti je pomagala vse večere, ko si ostal v pisarni? In si vsakikrat večerje z njo?<

Tomi je položil vilice na mizo: >Kam meriš, Linda, ali misliš —.<

Linda je čutila, kakor da ji je srce zastalo. Zalostna mu je prestrigla besedo:

>Vidiš, telefonirala sem ti v pisarno snoči ob devetih. Ni te bilo tam.<

Tomi se je zgenil. Ujel se je. >Lahko ti razložim, Linda. Snoči —. Okleval je, potem nadaljeval: >To je prvič, da se je tako zgodilo. Dobro, delala sva in bilo je sedem, preden sva se spomnila, da morava kaj jesti. Potem sva —.<

>Se vrnila v pisarno?< je Linda mirno vprašala.

Tomi je pobledele. >Pravzaprav se nisva. Bilo je pol devetih, ko sva povečevala, in potem je Gwen predlagala — ne da je hotela, razumeš — ampak upala je, da bo do takrat končala z delom — in imela je par vstopnic za kino —.<

>Je imela?< Lindin glas je bil mrzel. Tomi jo je bojevitogledal.

>Da, imela je! Nameravala je, da bo šla s kom drugim — s svojo sestro, mislim. Samo prepozno je bilo potem, da bi koga dobila — in bila je moja krivda, tako sva — to se pravi, jaz —.<

>Ti si šel z njo v kino?<

>In kaj, če sem šel, je vprašal.

Zdaj je Linda položila vilice na mizo.

>Roža usodnica, je dihnila, umira.<

>Roža —. Tomi je strmel. >Kaj si rekla, Linda? Ne razumem —.<

>Roža usodnica — umira, je mehko rekla Linda?

Hitro je vstala in zapustila sobo. Ko je Tomi odšel, je Linda šla na verando. Ni se dotaknila begonije. Umirala je, najsi je storila zanjo karkoli, nič ni pomagalo. Ker Tomi — je ni več — ljubil ...

Nekaj v duši Lindini — nekaj, kar je bilo štiri leta zadovoljnosti globoko zakopano, je vstalo. Stara Linda, ona Linda, ki je v tako mnogo reči verovala — da je nevarno, če ti spečemu luna sveti v obraz, ker ti vkrade pamet, da ti roža usodnica razodeva o ljubezni, ki gori in o ljubezni, ki ugaša — tista Linda je zopet oživela!

Nekaj divjega in vročega ji je vzplamtelo ob misli na dekle, ki ji hoče vzeti Tomija.

In tisto popoldne je nekaj storila, o čemer se ji nikdar ni sanjalo, da bo storila — šla je v mesto in stala poleg vhoda v Tomijevo pisarniško poslopje. Čakala je na Tomija.

Nazadnje je vendar prišel. In z njim je bilo neko dekle. Vse zlato in žareče. Spomnila se je Tomijevih besed — >Nova plavalaska v pisarni.<

Linda je šla nazaj domov. Njen ljubki obraz je bil bled in prepadel. Vrgla se je prek svoje postelje in obupno ihtela. Ne more ga pustiti, Tomi! Ne more! Ljubi ga! Ljubi ga neizmerno!

Gledala se je v zrcalu. Dolgo, kritično, nepristransko se je gledala. In potem je vedela, da je prav tako ljubka kakor ono dekle.

>In jaz sem Linda, ki jo je Tomi ljubil. Tako ljubil, da me je poročil. Če sem si ga enkrat pridobila, si ga bom še enkrat. In ga hočem! Moj je! Ker ga tako ljubim! Ker ne morem živeti brez njega!<

In prihodnje dni Linda ni na drugo mislila kakor na Tomija. Za nikogar ni delala načrtov, kakor za Tomija. Vsak večer je pripravila izborni večerjo, skušala biti kar najljubkejša, kar najzabavnejša. Zarela je, če se je smejal njenemu pripovedovanju. Stregla mu je na vse strani, laskala se mu je, ga poslušala, obdnevnovala, oboževala.

In ko je po štirinajstih dneh Tomi samo enkrat telefoniral, da mora ostati v pisarni zaradi posebnega dela, je bila Linda drugo jutro veselejša in zabavnejša kakor kdaj.

Cele ure se je vrtela okoli rože usodnice. Nežno jo je gojila. Linda je vedela, da če si bo zopet pridobila Tomija, ji bo begonija to povedala. Oh, da bi vendar nehala izgubljati liste in se začela oživljati!

In ko je Tomi neki večer pol ure prej prišel domov in ji naznanil: >Plesat greva. Podplati me srbe, in zdravnik mi je predpisal nekoliko plesa v olajšavo, Linda ni niti mislila na že pripravljeno večerjo, čeprav se je zanjo toliko trudila. Ali da bi ga skušala držati doma, ker je bila povabila Bailyjeve za >bridge<, vsega tega ni storila. Obledela se je v najlepšo obleko, ki jo je imela, telefonirala Bailyjevima, da mora preložiti igro in šla plesat s svojim možem.

Zdaj ni več dvomila o tem, da si je zopet pridobila moža. Zato je postajala vsak dan ljubkejša in Tomiju se je zdel njegov dom zopet neizmerno lep.

In potem je Linda neki dan pogledala rožo usodnico. Skoraj v strahu jo je pogledala in ni verovala svojim očem: Roža ni več umirala, ampak je poganjala nove liste! Zdrave male liste, vse zelene in bleščeče. Linda je vedela, da je zmagala.

Zareča, trepetajoča je Linda tisti večer pričakovala Tomija pri vratih in se mu vrgla v naročje.

>Oh, Tomi, skoraj sem umirala — vem, da je vse moja krivda! Nobena žena ne izgubi svojega moža, ne da bi ga zanemarjala. A mislila sem, da si se zaljubil v tisto Miss Dalton.<

Tomi jo je držal tesno objeto: >In bi ti kaj bilo na tem, če bi se bil?<

>Če bi mi bilo! Oh, Tomi! Linda se je privila k njemu, kakor da se noče nikdar več ločiti od njega in je potopila svoje oči v njegove oči. >Zdaj, ko sem te skoraj izgubila, spoznavam, koliko mi je zate! Oh, kako te ljubim!<

Kurenčkuva Neška ma tud beseda

>Ja, Metka, kua pa je iz taba? Kar nē te ni za videt. Jojmene, pa kuku slab va videš, al se pa le men tku zdiš, ke te že douh nisem vidla. Pa objokane uči maš, če se na motm. Buh se usmil. A te je kašna nasreča zadela, de se tku grimaš?< Tkula pr en glih sm zadnē uguvarila ena gvišna Metka, ke sva soj čas k nūnam skp u šula hudile. — Sevede, pol, ke je ona ena bugatina dubila za muža, je pa bi šēpičasta ratala in se ni več zame dost zmenila. Preh, pred vojska, ke sma suproge držauneh uradnku se neki gilltale u družb, je še šlu tku nekok. Zdej, ke sa se začel te obeugi pr nas, se je pa začela zmrdvat nad mana, kokr de b bla jest zavle tega kej mn uredna. Noja, sej ni nē čudnga. Sej sa nas začele še brajnuke, ke sa nas preh še ta nar bi ubrajtale, mal čez rama gledat, udkar veja kašna žajfa zadne čase peglama. Zadnē sm prašala ena babnca: >mat, pu čim sa pa gobee?< — >Pu kuvače merca, je zagudrnala, kokr de b ji na blu prou, če ja prašam. — >Ja, mat, a ste prsmojen? Kdu u pa dau za takala merca kuvača?< — >Kokr čte. Sej vam jh na punujam. Če nimate kuvača, pa trske griste. Gobee uja pa tist jedl, ke maja gnar.< — >Vite, tku freh m je udguvarila in še štenklma me je zavle zob, ke je rekla, de nej trske grizem. Gvišn je zvedla, de vsa z možam zube zastaula.

>Lej, Metka, jest sm pa zmeri fidel in dobr aufgelekt. Jest s mislem u že kuku. Du smrt um živeka, če puštreakane droštiffe jem. Kuku pa kej drgač? A se z možam dobr zastopa? Sej maš fejt muža, pa famijla tud zdrava. Sej t nē na fali, kua b se pol emerla. No, pa drgač?<

>Tku, no, punavad.<

>Kar kuraža, Metka. Usak ma holt soje križe in težave. A misleš, de sm jest brez nh?<

>Pa takeh nimāš, kokr jest. Veš moj mož rad za drugem škil.<

>Kua pa je pol, če škil? Veš, takla, ke maja gnar, maja ud douzga časa use sorte muhe u glav. Nē se na grimi, nej škil, gau že menil, kokr usaga.<

>Ja, če b sam škilu, b še nē na rekla. Ampak on jm tud prezente šenkuj. Jest ga morm pa za usak facanetel en mesc fehtat in se mu prilzvat.<

>Nak, tega b pa tud jest na lajdala. A tak je toj dedec? No, jest b mu urca navila, če b moj kej taga naredu. Ja, kuku s pa na tu pršla, de je tak?<

>Eh, sej veš, de kar se na stri. se na zve, druh pa use. Veš, zadnē, ke je blu še Velesejm, m kar

naenkat prnese ena punca en krasn boa ud srebrne lesice na dum. Jest kar debel gledam en čas punca, en čas lesica. Pol pa le prašam, če je tu zame. Ke mal frdehtlig se m je pa le zdel, de b moj mož, ke je drgač tak stiskač, men kej taga špenderu. — >Seveda je za nh. Nhn gspud sa ja pr nas ufremale, m je rekla punca. >Seer sa rekl, de ja ni treba na dum pušlat kedr u fertik. De uja že sami pujna pršli. Me sma pa mislele: lesica je fertik, za kua b ja gspud ukul nusil, ke mama me čas. No, pa sm ja pruesla. >Sej plačana je že.<

>Veš, de sm bla vesela. Punc sm hitr dala dva kuvača tringelta in sm kumi čakala, de b mož dam pršou, de b se mu zahvalila kokr se šika. Ke ena srebrna lesica ni špas, tu gre u taužente. In če en mož soj žen kej taga špendera, ja more mt že rad. Tu t rečem: usa srečna sm bla.<

>Kaj na boš. Jest b bla tud. Pol s se pa ud vesela jukala, ke maš tku rdeče uči, kene?<

>Le putrp, de t du konca povem. Jest tista lesica lepu ukul urata denem in ke je moj mož dam pršou, mu pa skočm ukul urata in ga začnem kešvat in lizat, de se je vs svetu, kokr de b blu pulakeran. Mož je kar farbe spreminu, tku je pršou u zadrega. Reku pa ni ne beu ne meu. Jest sm pa tudi moučala in s mislela: žou mu je za guar, zatu se pa drži ket pust na pratk. Drž se kokr čš, jest mam pa le srebrna lesica. Učeri zjutri, ke je šou mož ud duma, m pa prnese naša hišna en udprt pism in m reče: >Gespa, tula nej prebereja.<

>Ki s pa dubila ta pism?< — >Gespude je padu iz varžeta, ke sm jm sukna klofala, pa sm ga pršparala za nh.< — >Jest sin bla ferbēna, kua more bi u tem pisme, pa ga začnem prec brat. Jest se čudem de me ni pr tist prič boži žlak zadeu, tku sm se prestrašla, ke sm pism prebrala.<

>Ja, kua je pa stal notr, de s se tku razburila?<

sm ja prašala.

>Le putrp, use už zvedla. Sej ga znam iz glave. Blu je prou na kratk puvedan. Na vrh je stal >Figamož!< pol pa: >Mende še nis pozabu, de s m ublubu za andenken ena boa iz srebrne lesice. Kokr m je pršlu na nus, s pa tista boa raj soj žen šenku. Buh ji ja pužegni. Ampak tu t pa puvem, de m na hod več bliz, če nočēš mt vs kšitl staušan. Jest na puznam nē špasu. Fitigot Figamož.<

>Fajn mu jh je puvedala. Aha, zdej pa že vem, za kua je naroču toj mož, de ni treba boa pušlat na dum, ampak de u sam pujna pršou. Viš, tak sa dedel. Fej tajfi. Buh mu je pa štrana zmešu. Ja, kua s pa ti pol nardila?<

>Kua čm pa nardet? Če b mu puvedala, de vem za negava lumparija, b m ta prsmoda še boa nazaj uzeu, pa ja un flenē nesu, jest b mela pa šmorn. Naumna sm se nardila, boa lepu fajn spraula, pism pa ke vrgla, kamer šliš.<

>Bravo, Metka! Pamein s nardila. Pa ubiš me kej, kedr uš kej u naš ferkele prša. K.N.

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

1932

PEČI ŠTEDILNIKI STENSKE OBLOGE
Keramični izdelki (vsa popravila po najnižji ceni).
Keramična zadruga R. Z. Z. O. Z.
Ljubljana, Tesarska ulica št. 5 — Telefon št. 27-69

Mlatilnice
s širokim bobnom in razne motorje nudi za bližajočo se žetev
Gospodarska zveza
v Ljubljani

Cenjenemu občinstvu se priporoča saditev grobov in družinskih grobnic ter celoletno oskrbovanje. Imamo v zalogi visoke in nizke vrtnice različnih vrst, kakor tudi latorje in druge rastline.

Pavel Šimenc, pokopališki vrtnar
Sv. Križ-Ljubljana, Telefon 27-89
Cvetličarna Sv. Petra c. 33. Telefon 26-54

Velika zaloga svežega cvetja, kakor tudi drugih rastlin, šopkov, vencev in različnih aranžmajev.

ZIMA
za zimnice vseh vrst po najnižjih dnevnih cenah vedno na zalogi samo pri
J. KNIFIC - tovarna za žimo
Stražišče pri Kranju

Pohištveno mizarstvo
Na zalogi razno pohištvo izdelava po lastnih in po Jože Kunčič predloženih načrtih. Podgora p. št. Vid n. Lj.

IVAN KRALJ
se priporoča za vsa ključavničarska dela
LJUBLJANA, Gregorčičeva ul. 5 ali Rimska c. 2

TEHTNICE DECIMALKE
z žigom 1932 — za ceno
50 kg 210 Din 300 kg 480 Din
100 kg 250 Din 500 kg 700 Din
200 kg 350 Din 1000 kg 1260 Din

Vam nudi edina specialna izdelovalnica vseh vrst tehtnic **Franjo Rau**, Ljubljana-Glince, Tržaška c. 12.

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA R. Z. Z. O. Z.
Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, jalno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodja, umetna cement, premog itd.
Prvovrstna moka iz mlina Forgacs, Bačka Topola, je stalno na zalogi.

VATA za odeje in v tablah vedno v zalogi
Tovarna vate Arbeiter, Maribor
Zahtevajte vzorce in cenik

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKÉ ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

M. K.: **Poletni večer**

V zarji večerni tone dan.
Gaji k slovesu pozvanjajo,
rože v dobri žetvi sanjajo.
V črno se haljo zagrinja ravan.

V travici rosnji je zadrtelo...
V vetrcu mehke se ziblje klas,
pesmi najtišje gredo preko jas —
pesmi, ki poje jih črčkov krdele.

Ves je osamljen na gori bor.
Z mrkim očesom kot nočni čuvaj
gleda v dolino... Pritajen vzdihljaj
vije iz prs se mu k zvezdam navzgor.

Čudežno lep je ta božji svet!
Hodiš po mraku in zlate kresnice
pravilice drobne ti siple v lice,
v dušo ti tkó sanje mladih let.

Janezkov kresni večer

Na kresni večer se godijo na svetu čudovite reči. Greš čez polje, ves v sladke sanje potopljen, in ne veš kdaj, ne veš kako zajameš s čevlji drobna praprotna semena. Ta praprotna semena imajo v sebi čudodelno moč. Vse slišiš, vse razumeš, kar ostane ušesom drugih ljudi prikrito: slišiš, kaj govori v hlevu krava s teletom in vol s konjem, razumeš kaj govorijo kokoši in petelin, mačke in psi, celo miško in drobnega črvička, ki škrablja v stari omari, slišiš in razumeš... Res, čudovita je moč kresne noči in praprotna semena!

Je šel Janezek na kresni večer na grič v bližini domače vasi gledat kres. Ves zamaknjen je strmел v mogočne zublje, ki so kakor ognjeni jeziki hlastali proti nebu in poslušal ubrano petje fantov in deklet, ki se je razlegalo daleč v skrivnostno tišino kresnega večera.

Le prehitro je minila urica, ki so mu jo dovolili starši, da si ogleda kres. Prišla je ponj teta in ga odvedla domov. In se je med potjo zgodilo Janezku, kar se je zgodilo že mnogim: ko je tako štorljaj po bližnji domov, so se mu vsula za čevlje praprotna zrna in Janezek je doživel ono noč čudovite reči. Komaj je legel v kamri na posteljo, že je zališal iz kota cvileč glas mlade miške:

»Bota Miškula, ali že spite?«

»Kaj pa je, sitnica?« je zagodrnjal glas stare miške. »Niti ponoči nima človek miru!«

»Oh, oh, bota Miškula, mene je tako strah! Sanjalo se mi je, da me je velik maček popadel in mi strl vse kosti... Kar tresem se, tako me je prevzelo.«

»Ah, kaj!« je zazdehala stara miška. »Sanje so prazne marnje! Kje se bo zdaj maček vzel? Kar lepo mirno spet zaspi!«

In je bilo v kamri nekaj časa vse tiho. Potem se je oglasilo od nekod s stropa:

»Očka, jaz sem tako lačen! Ali imaš še kaj mušje krvi?«

Janezek je uganil, da prihaja ta glas iz pajkove mreže na steni. Na vso moč je bil presenečen in kar usta je pozabil zapreti od začudenja...

»Nič več!« je zaspano zabrundal očka pajek.

»Pa se bo jutri ujela kakšna muha?« ga je pobaral mladi pajek in debelo požrl slino.

»Ali sem prerok?« ga je zavrnil stari in se čemerno pretegnil. »Najbrž nobena, ko je takšna kriza!«

»Kaj pa je to kriza, očka?« je bil radoveden sinko.

»Kriza — to je čudna reč,« mu je jel učeno razlagati očka pajek. »Koder se ona pojavi, nastane strahovita zmešnjava med ljudmi. Vsi tarnajo in vzdihujejo — najbolj pa tisti, ki imajo polne mošnjčke. Zdaj je kriza zašla celo že med živali. Slabi časi se nam obetajo, ojoj!«

»Hm,« je počasi zategnil mladi pajek, »ampak, očka, jaz zdaj še manj vem, kaj je kriza...«

»Tak, bodi no že tiho, radovednost!« je nepotrpežljivo zarenčal očka pajek. »Ali moram vse vedeti? Saj prav za prav niti sam dobro ne vem, kaj je kriza — torej zapik!«

Mladi pajek je še nekaj zamomljal predse, potem pa je pokorno utihnil.

In tedaj je zaslišal Janezek renčoč glas domačega psa Čuvaja pod oknom:

»Dober večer, Lajež! Ali si me prišel malo obiskat?«

»Tako je!« je odgovoril sosedov pes. »Neznosno dolgčas mi je samemu. Se bova kaj poménila in kakšno modro uganila!«

»Ali je šel gospodar že spat?« ga je pobaral Čuvaj.

»Zel,« je pritrdil Lajež. »Kaj pa vaš Janezek — ali je on že v postelji?«

»Seveda! Zdajle gotovo že smrči kot polh.«

Malo, prav malo je manjkalo, da se ni Janezek na ves glas zasmel ob teh besedah... Kar pa je slišal dalje, ni bilo več veselo in kratkočasno zanj.

»Uh, ta kajon!« je zarobantil sosedov pes. »Nikoli me ne vusti pri miru. Kjerkoli me vidi, vrže kamen vame... Ga bomo moral enkrat res pošteno prijeti za hlače, da bo vedel, kaj se pravi dražiti in mučiti takegale miroljubnega in dobrosrčnega psa, kot sem jaz!«

ampak bojim se njegovega očeta. Saj veš, kako se znajo takile mladi frkolini lagati! Breč, ki mi jih je dal, bi lepo zamolčal, vso krivdo bi vrgel name — in potem bi mi še gospodar naložil par breč!«

»Da, da,« je žalostno dejal sosedov pes, »hudo je dandanes na svetu! Zivali smo res uboge pare. Vsakdo se lahko obregne ob nas in nas žali in muči, kolikor ga je volja. In to vse zato, ker ljudje našega jezika ne razumejo in jim zato ne moremo potožiti svojega gorja... Ampak tegale kajona, tegale Janezka si bom jaz ob prvi priliki res pošteno privoščil! Tako ga bom stresel za hlače, da si bo enkrat za vselej zapomnil, kaj je dostojnost m olik!«

Rekši sta se psa oddaljila nekam na drugo stran dvorišča in Janezek ju ni več slišal. Mučila ga je strašna radovednost, kaj se zabavljata čez njega, ampak vsati s postelje in jima slediti, si seveda ni upal. Zakaj, si lahko mislite! Zato, ker je imel slabo vest...

To in še marsikaj je slišal Janezek sredi tihe kresne noči. Povedal ni tega živi duši, ampak vtisnil si je vse trdno v spomin. Samo praprotnemu semenu se ima zahvaliti, da je na tako čudovit način izvedel, kakšne zahrbtnje nakane kuje proti njemu sosedov Lajež in kako se lahko ubrani njegovemu maščevanju. Pustil je odsihdov vse pse lepo v miru — in psi so pustili v miru njega. Tako je bilo za vse dobro in prav.

Venceslav Winkler:

Škratje z vozom

Škratje, ti škratje, prebrisani bratje, svet so kot voz zapeljali pod cesto, kakor s pijačo napolnjeni svatje, kadar gredo po bogato nevesto.

Svet je res težka, zamotana stvar, zlasti, če pade kot velik voz v blato, ampak naš Oče je moč — gospodar, zmeraj premagal je hudo zagato.

Bog je pomignil z mogočno roko in se nasmejal: Poglej jih, poglej! — pa smo potegnili z mlado močjo in je šel svet kakor včasih naprej.

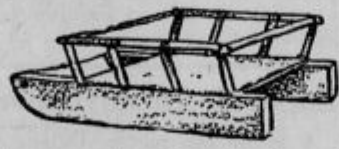
Iznajdba iz pradavne dobe

Ko se človek pelje takole na kmečkem vozu, v katerega je vpreženih par iskrnih vranec, mu gotovo ne pride na misel, da bil takle kmečki voz na štirih kolesih kakšna iznajdba. Kako neki? Kolesa se nataknejo na osi, čez se položi nekaj desk in voz je gotov. Nikomur pa ne pride pri tem na misel, da je bilo treba dolgo, dolgo vrsto let, preden je

človek spoznal, da je težko breme lažje vleči po tleh, kakor pa nesti v rokah. Še več je bilo treba truda, da je človek izumil kolo.

Za skoro vse druge iznajdbe je našel človek predpodobo v naravi, le za kolo ni take predpodobe. Prvo, kar je človek tu pri-

dobil od narave je bilo, da je začel uporabljati drevesna debela za premikanje težkih bremen. Pod veliko skalo, ki jo je hotel spraviti dč svojega doma, je položil več tankih

drevesnih debel, katera je potem sproti postavil spredaj in tako po deblih premikal skalo dalje.

Nekega dne pa je prišel pameten človek in je dejal: »Zakaj ne bi drevesno deblo v sredini zožil in tako zmanjšal težo?« In tako je nastalo kolo, kakor nam ga kaže četrta slika. Še danes uporabljajo nekateri preprosti

narodi taka kolesa, tako n. pr. Indijci, kar vidimo na zadnji sliki. Ta kolesa so kajpada že nekoliko bolj izdelana. Šele potem, ko je človek izumil, da kolesa lahko natakne na osi, je bil la iznajdba kolesa povsem gotova.

ZA BISTRE GLAVE**STRIČKOV KOTIČEK****Rešitev zloženke**

M — iza
A — na
r — eka
t — ravnik
i — gla
n — ož

K — ozliček
r — iba
p — šenica
a — li
n — jiva

Pravilnih rešitev je bilo topot 68. Za nagrado izrebrana je bila Franica Berčič, učenka IV. razr., Vode pri Trbovljah. Dobi knjigo »Pri-gode malega Nonnija«.

Izpolnjevalka

Kako je na planini?

Vse kakor da prespal škratec bi vrče s čarnimi cekini, tajinstveno šumlja studenček skoz les samotni na — — —

Ob njem pa v ranih jutrih vile, meglíce bele, rajajo, s koraki polžimi se bori, puščavnički, — — — — —

Iz jelševja pa nekajkrat sam gozdni mož Grdavič pokuka. Gorje pastirčku, ki še spi! Za nos nemilo ga — — — — —

Na mestih, kjer ležijo zdaj črtice, postavite uraven spadajoče besede. Vsaka črtica pomeni en tlog.

Rešitve pošljite najkasneje do četrтка, 7. t. m. na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Sloven-« v Ljubljani.

Pisana roba**Kako spoznamo, če je voda zdrava?**

Na zelo lahek in enostaven način lahko ugotovimo, če ima voda kakšne zdravju škodljive stvari v sebi.

Vzemimo pollitersko steklenico in jo do tri četrtine napolnimo z vodo, katero hočemo preizkusiti. Potem vrzimo vanjo žličko navadnega sladkorja. Ko se sladkor raztopi, steklenico dobro zamajamo in jo postavimo na kakšen topel kraj, kjer jo pustimo ležati dva dni. Če je voda po preteku teh dveh dni motna ali podobna mleku, je to znak, da ima zdravju škodljive snovi v sebi in da je ne bi smeli piti. Če pa ostane čista, tedaj je dobra in zdrava.

Ura, ki govori

Niti sanja se nam ne, kakšne iznajdbe nam bo še prinesla daljna bodočnost. Že zdaj vsako leto, vsak mesec, da, skoro vsak dan vidimo kakšno novost, o kateri nam dozdaj ni bilo še nič znanega. V Parizu so nedavno postavili uro, ki vsako minuto napoveduje čas. Vsi telefonski naročniki, ki bi radi vedeli za točen čas, se lahko ob vsakem času zvežejo s to govorečo uro, ki jim po telefonu s a m a, brez tuje pomoči napove do sekunde natanko pravi čas.

Jezik in človeške lastosti

Neki francoski učenjak trdi, da se po obliki človeškega jezika lahko določi, ali je človek lastnost človeka. Tako predstavlja po njegovi razlagi: dolg jezik — iskrenost; širok jezik — oblačnost; dolg in širok jezik — klepetavost; kratak in ozek — lažnivost. Koliko je na tem resnice, naj vsak presodi sam. Oglejte si jezičke v ogledalu!

Kaj napravi alkohol

Na Madjarskem sta trčila dva tovorna vlaka, ki sta vozila petroleje. Suneč je bil strahovit: razbilo se je več vagonov, petrolej pa se je zažgal. Vseh deset železničarjev, ki so spremljali vlak, je postalo žrtev te nesreče. Preiskava je dognala, da sta nesrečo zakrivila vlakovodja in njegov pomočnik, ki sta bila pijana.

Automat

Francek se je igral na ulici s tovariši. Med igro so se dečki sprili in Francek jih je dobil po grbi. Na vse grlo je zajokal in stekel domov mami tožiti svoje gorje.

Mami se je revček zasmilil in dala mu je dinar, da bi ga potolažila:

»Na, ubožček moj! Na sosedovi hiši visi avtomat. Pojdi tja, vrzi dinar vanj — in dobil boš čokolado.«

Francek je bil res kar koj potolažen. Stakel je na ulico — pa se je takoj vrnil in še huje jokati kot prej:

»Kaj pa je spet?« je zasrbelo mamo. »Ali si dinar zgubil?«

»Ne!« je zatulil Francek.

»Ali si ga vrgel v avtomat?«

»Semi!« je pritrdil Francek in kakor leščniki debele solze so mu teklo po licu.

»In kaj je prišlo iz avtomata?«

»Godba!«

V šoli

Učitelj razlaga učencem blagodejni učinek vode na človeško telo in vpraša Tončka:

»Tonček, ali znaš plavati?«

»Tonček,« »Samo včasih, gospod učitelj.«

Učitelj: »Samo včasih? To je pa čudno. In kdaj znaš plavati?«

Tonček: »Takrat, kadar sem v vodi!«

313. — Ljubi moj Kotičkov striček!

Deni brž me v svoj kotiček, sicer Te ugriznil v brado bo sosedov hudi psiček!

Pridi k nam v Trbovlje! Ti bom pokazala sosedove psičke. Tako lepih nimate v Ljubljani. Ampak na vsak način moraš priti k meni, ker Tebe bi mama mladih psičkov ugriznila, mene pa pozna. Te lepo pozdravlja Joška Klenovšek, učenka II. razr. v Trbovljah.

Draga Joška! — Je silno zamotana reč — to Tvoje povabilo! Najprej groziš, da me bo ugriznil sosedov psiček v brado, če ne pridem, koj nato pa praviš, da me bo ugriznila mama mladih psičkov, če si jih pojdem ogledat sam, brez Tvojega spremstva. Kdo me bo zdaj prav za prav ugriznil? Ali mladih psičkov mama ali njen mladič? Vsekakor mora imeti ta sosedov »hudi psiček« silno, silno dolg gobček, da me bo ugriznil na tako daljavo — iz Trbovelj v Ljubljano, kajti zdaj res ne utegnem priti tja in se moram torej na milost in nemilost izročiti temu grozovitemu ugrizu...

Pozdravljena! — Kotičkov striček.

314. Preljubi moj Kotičkov striček!

Zelo rad čitam Tvoj kotiček, je to me silno žalosti, da mojga pisma notri ni. Če mi še tega vrgel boš v svoj ločni koš, potem nikoli več ne bom kotička čital, rompompon!

Zdaj veš! — Te pozdravlja užaljeni Anton Perat, učenec III. razr. na Grabnu v Ljubljani.

Dragi Anton!

Prehuda to bi bila kazen, za mene, žalostnega strička, če Ti, prijateljček moj dragi, nič več ne čital bi kotička. Kot leščnike debele solze — čof, čof! — bi ves dan bridko točil in morda mi celo trebušček od žalosti bi slednjič počil, ojoj! — Zato v kotiček brž s Teboj!

Kotičkov striček.

315. Dragi Kotičkov striček! — Danes Ti pišem prvič. Tvoj kotiček mi je na vso moč všeč. Prebiram ga že več let. Prosim Te prav priščno, sprejmi še mene v svoj kotiček.

Iskren pozdravček od Anice Smonig, učenke I. razr. mešč. šole v Mariboru.

Draga Anica! — Tako priščno me prosiš, da Ti res ne morem odreči. Saj s svojim drobnim pisemcem tako malo prostora zavzamem v kotičku, da bo moral ta ali oni, ki je kratkoviden, vzeti ogromno povečevalno steklo v roke, da Te bo sploh zapazil... Prihodnjič pa le nikar tako skopa ne bodi z besedami!

Lepo pozdravljena! Kotičkov striček.

316. Dragi Kotičkov striček! — Če vržeš to moje pisemce v svoj raztrgani koš, Ti najbrž nikoli več ne bom pisala.

Pred kratkim smo bile na izletu pri izviru Ljubljanice. Tam smo se tudi slikale. Morda Ti pošljem sliko za spomin. Tam smo tudi videle sv. Antona. Je zelo zapuščen, zato smo mu prinesle rož. Šle smo tudi k sv. Trojici. Tam smo veselo vriskale in pele.

Prav lepo Te pozdravlja Vera Bivic, učenka I. razr. v Lichtenh. zavodu v Ljubljani.

Draga Vera! — Kako pa veš, da je moj koš raztrgan? Jaz tega vendar nisem povedal živi duši, nego sem molčal o tej sramoti kakor kamen na dnu morja. Zdaj pa imam! Vsa vesoljna javnost bo zdaj izvedela, kakšen je ta moj veseljavni koš in se bo ljuto zgražala in dejala: »Fej!« Me je pa že tako sram, da sem rdeč kakor kuhan rak. Toda, da me ne bo kdo po krivici obsojal in se zgražal nad mojo zanikrnostjo in skopostjo, čes: »Par dinarčkov bi pa že lahko »spogale« za nov koš! — moram v svoje opravilo povedati, da ta nesrečni koš prav za prav ni moj — ampak je last uredništva. Za uredništvo pa jaz novega koša vendar ne bom kupoval, ali ne? — čeprav sem njegove raztrganosti največji prisi sam, ker sem ga tako radodarno gostil z vašimi pismi, da mi je trebul počil na desetih straneh. Vsekakor ta koš zdaj ni več podoben košu, ampak je podoben 100% invalidu in zasluži za svoje junaštvo pri uničevanju papirnatih šare mastno pokojnino, kakor jo imajo — če se ne motim — vsi invalidi...

Ono sliko mi pa kar pošlji, če se Ti je škoda ne zdi! Jo bom hranil v spomin na Tebe in na Tvoje sošolke, ki mi tako marljivo pisarite, da bi že za vašo pisemca potreboval dva koša, če bi se kdaj spozabil in jih namesto — v kotiček — v njuna tolsta trebuha vrgel...

Lep pozdravček! — Kotičkov striček.

317. Predragi Kotičkov striček! — Mnogo, mnogo novega se je zgodilo v našem prvem razredu, toliko, da Ti ne morem vsega napisati. Najlepši dan zame je bil pač praznik sv. obhajila. Zelo, zelo je bilo lepo. Saj bi Te bila tedaj povabila, pa sem čitala, da nikamor ne greš. Zato naj Te le malo skomina po vsem tem, kar sem doživela lepega. Prav tiho Ti povem, da sem tudi zate molila, posebno zato, da napišeš še mnogo povestic in pesmic. Zelo, zelo rada poslušam pravilice. Ves dan bi jih poslušala. Tudi o Požgančevem očetu rada slišim kaj novega.

Te lepo pozdravlja Zdenka Kovač, učenka I. razr. v Lichtenh. zavodu v Ljubljani.

Draga Zdenka! — Hudo, zares hudo me skomina po vsem tem, kar si lepega doživela na praznik sv. obhajila — ampak tako hudo pa spet ne, kot si Ti morda misliš! Saj sem vso sladkost in lepoto sv. obhajila tudi sam okusil nekč. Ali meniš, da jaz, si volasi in bradat Kotičkov striček, nikoli nisem bil mlad? O, tudi jaz sem bil nekč takale drobna, srčkana stvarca, kot si zdej Ti, tudi jaz sem mnogokrat lepega in veselega doživel. Zdaj je vse to že zdavnaj za menoj — mladostni vriski in smehi se ne vrnejo več... No, pa meni še ni tako hudo na stara leta, kakor je nekaterim, ki so čisto sami na svetu. Dokler imam še toliko mladega živčava okoli sebe, mi res še ni treba obupati in z ljuto gospo žalostjo emrgo prodajati...

Molila si zame? Bog daj, da bo Tvoja molitev uslišana in vam bom napisal še toliko povestic in pesmi, da jih bodo vse vaše police polne! O Požgančevem očetu pa Ti topot nič novega povedati ne morem. Se mi je brezčisti telefon med luno in zemljo nekoliko pokvaril. Kadar bo spet deloval, vam bom postregel z novimi imenitnimi vestmi. — Zbogom in na svidenje torej! — Kotičkov striček.

Naš domači zdravnik

Mnogim. Pri kopanju na prostem se držite tehle vodil: Glede dnevnega časa se ravnavaj vsakdo po svojem poklicu in zaposlitvi, najboljši čas je predpoldnem ali proti večeru. Nespametno je in nezdavno kopanje po kosilu in v najhujši vročini. Marsikdo je izdihnil v vodi prav radi tega, ker je svojemu telesu naprtil preveč dela hkrati, ki mu telo ni moglo biti kos in je zato omagalo. Malokdo se zaveda, kako ogromno delo opravlja telo s prebavljanjem, ki ni mehanično delo, a je vendar resno in naporno kemično delo. Ako kdo sredi prebavnega dela naloži še fizikalno-mehanično opravilo, nastanejo gotovo motenja, ki vtegnjejo delovanje živčevja in obtočil (srca in žilja) občutno kvariti ali zelo zaustaviti. Kopanje je torej zdravstveno primerno, ko je prebavljanje ali v glavnem opravljeno, še bolje, ko ni začeto! Koliko bolje diši in tekne vsaka jed po kopeli! Razgret ali razgreta ne stopajeta ali skačeta v vodo, shladite se poprej v senci ali pa si zmocnite poprej truplo in glavo (ali vsaj tilnik). Ko ste v vodi, vztrajajte v nji dokler se po pameti da. Z zadostnim gibanjem v obliki čvrstega plavanja se da zdržati precej dolgo tudi v mrzli vodi, saj se z gibanjem razvija v telesu toplota sproti in koža uravnava oddajo toplote. Če čutite, da vas začenja navzlic gibanju resno zebsti, ven iz vode! Otročja pa je navada mnogih kopalcev, da skačejo in lažijo kakor žabe ven in noter. (Ne mislim pri tem sportnih vaj v skakanju!) Kajpada svetujem vsakomur, da se nauči plavati, tudi če je že »v letih«, pravi vžitek in vse dobrote kopanja imajo samo plavati. Vsak otrok okoli 10 let naj zna zanesljivo plavati. Iz vode prišedši naj se človek tako na sploh osuši in obleče. Jaz se osušim s hojo in ne rabim brisač, še manj pa kopalnega plašča. S kopanjem se navadno družim sončenju, svetujem vam sončenje pred kopeljo bolj kakor po nji! Ne mislite pa, da je vsako sončenje zdravilno, zamorska polt, pristna ali po mažah pospešena, in pa jetlika, ki jo preganjajo s soncem, sta si nevarno blizu! Pretiravanje je v tem, kakor vsakem drugem pogledu, kvarno in grdo, moda je privlačna prav radi pretiranosti pri množici, redki izbranci pa si znajo iz modne navlake izluščiti pametno in vporabno misel, ki je glede sončenja ta, da si ne smemo kože ožgati ali očrniti, če hočemo, da nam prodirajo zdravilni žarki globlje in nam dejansko koristijo. Tudi za sončenje velja isto kar za življenje opojnin, kdor pije po malem, pije dolgo in dosti!

M. K.-T. Nočni dogodki v spanju so, če je vaše poročilo iskreno, zdravstveno brezpomembni kot prirodni pojavi vaše dobe. Za podrobna pojasnila o njih se obrnite na očeta, če ga imate in vam ni ugodno, sicer pa na zdravnika, ki vam ni daleč.

I. Č.-Lj. Spolnega pouka zahteva vaša komaj dvanaestletna punčara? Kam jo pošljite? Nikamor, prav nikamor ne, sama opravite z njo to morda sitno, a važno vzgojno delo. Ako sama ne veste, kako zadevo prijeti na praviem koncu, vam pomore povoljno razmotiti ta življenjski vokal lepa knjiga M. Grafenauerjeve: Iz duhovnega življenja družine (Mohorjeva knjižnica). Vedoželjnemu dekleu ne prite smešnih bajk, ne odganjajte jo iz govori in praznimi obeti za prihodnost, sicer pojde dekle odgovorov iskat drugam in najde morda v pokvarjenih virih namesto resnice, ki je čista in

lepa, ogabne potvare resnice, kar pomeni zanjo trajno, in mnogokrat nepopravno škodo. Važno je tudi za vas in hčer, da ostanete vajino razmerje zaupno in pristransko posebno v tej nevarni razvojni dobi. To delo se mi zdi najbolj važna materinska vzgojna naloga!

K. V.-Lj. Mehurčaste proge se vam spuščajo po bedrih vsakokrat, če se kopljete v Ljubljani? Za vas sitna, za zdravnika zanimiva občutnost vaše kože, podobna žari osipi v povišani meri na neznanu škodljivost. Zaro osipo dobivamo večinoma vsi po dotiku s koprivami; kaj vam škoduje pri kopanju, bi trebalo ugotoviti. Bral sem nekoč, da močvirne trave, ločje in dr. ki vsebujejo mnogo kremenove kisline, dražijo občutno kožo in povzročajo vnetja. Morda je prav dotik kože z močvirskim in vodnim rastlinjem vzrok vaših nevednosti. Opažujte in poskušajte, če je moja domneva pravilna!

E. J.-O. Pozabljenost, teža in občutnost lobanje pri mladem človeku, so stvari, ki bi jih ne smelo biti! Pozabljenost je znak neznanjstva in malomarnosti, torej čisto navadna zanikanost. Teža in občutnost lobanje sta morda znaka kakšne bolehnosti ali posledici kakšne bolezni (n. pr. po hripi čutilo tudi resni ljudje takšne nevednosti), kar naj ugotovi zdravnik, ki vas osebno preišče; morda pa sta izraz iste duševne neurejenosti kakor pozabljenost. Zato se potrudite, da dobite glavo lahko in odprano tudi za udarce, ki vam jih življenje ne prizaneha, in to čim prej!

I. H.-V. Sključeno hrbenico zdraviti pri človeku, ki je že dorasel in gre proti zreli dobi, je menda res prepozno. Ne poznam vas, zato je težko kaj pametnega svetovati. Morda je po angleški bolezni v otroški dobi nastala napaka malenkostna in brezpomembna, morda pa je tolika, da tvori lep poten nedostatek in celo ovira prsno drobje pri delovanju. V vaši dobi se napaka pač ne da več znatno popraviti, še manj odpraviti, kar se da doseči, je kvečemu to, da se zaustavi in prepreči nadaljnje hujšanje napake. »Steziški«, prav za prav oporne priprave se dandanes opuščajo oz. rabijo samo v posebnih primerih, ker samo nošenje takih priprav več škoduje kakor koristi, v taki pripravi namreč mišičevje in ogrodje peša zavoljo zmanjšane gibanja. Zato polagamo največjo važnost na ojačanje mišičja in ogrodja, kar se da doseči s smotnim gibanjem. Priporočljive so proste vaje in vsak sport, ki krepi hrbtno mišičje in ogrodje, so pa še posebne vaje na orodju in brez njega, ki izrazito vplivajo na ojačanje hrbla. Navodila za take vaje imamo tudi v našem jeziku, zbral in izdal jih je L. Šlibar pod naslovom: Lepodržne vaje. Dobro opremljen zavod za zdravljenje te vrste bolezni je ortopedski klinika v Zagrebu, ortopedski oddelek v ljubljanski splošni bolnišnici se še ni mogel povoljno razviti.

K. B.-V. Perilo izostane kaj rado iz najrazličnejših vzrokov, časih je slabokrvnost, in ta je istotako znak premnogih bolezni ali bolehnosti, časih prehlad, časih živčna motenja, časih samo preemba življenjskih razmer itd. Tisti beli tok je menda brezpomemben, vendar vam svetujem, da se posvetujete o svojem zdravstvenem stanju s kakšnim zdravnikom ali zdravnico in raje prej ko kasneje!

Nekaterim. Potrpite, vse pride na vrsto!

Pravni nasveti

Dolžnosti moža. A. K. L. Mož, v aktivni službi, poročil se je z vdovo, ki ima dohodek iz zemljišča, dalje ima na posestvu hčere in zeta vknjižen prevžitek, in sicer dajatev v denarju, kakor tudi življanske potrebnosti v naravi, za slučaj bolezni zdravniško pomoč in ob smrti pogreb. Vprašate, če ima mož pravico zahtevati od žene, ki bi se mogla z lastnimi dohodki sama preživljati, za več let nazaj vse to, kar je ženi dal v življenjskih potrebščinah, obelkah in obutvi. — Ne. Mož je obvezan zakonsko ženo po svoji imovini dostojno vzdrževati, brez ozira na to, če ima žena lastne dohodke ali ne. Če umre žena brez oporoke, zapusti pa hčer, potem ste vi kot mož zakoniti dedič do četrtine zapuščine. V to zapuščino spadajo tudi prevžitne dajave, ki jih vaša žena v zadnjih treh letih ni dobila od zeta in hčere.

Orožniški podčastnik v policijski službi. D. T. L. — Kot orožniški podčastnik bi radi prestopili v policijsko službo kot agent. Vprašate, s kakšnimi dotedanjimi pravicami morete biti sprejeti v poli-

cijsko službo in če boste morali pred definitivno namestitvijo izvršiti policijsko šolo. — Zakon o državnih policijskih uslužbenih predvideva triletno pripravljalsko službo, ki se pričneja s sprejemom v osrednjo šolo za policijske izvršilne uslužbenice. O kakšnih drugih pravicah bivših orožnikov ne govorim, razen da določa, da imajo ob enakih pogojih prednostn ostuženi podčastniki ali kandidati z večjo splošno naobrazbo ali osebe, ki razpolagajo v zvezi s svojim prejšnjim poklicem s posebnim osebnim ali strokovnim znanjem. Če vas ta služba zanima, vložite prošnjo in v njej opišite dosedanje službovanje. Gotovo vam bodo po odsluženju leta v žandarmeriji vrnurali.

Jelše ob potoku. K. M. J. — Za hišo in dvoriščem teče javni potok. Na drugi strani je sosedov vrt. Sosed pa ob potoku vedno sadi jelše, tako, da je potok, ki bi imel biti po mapi širok štiri metre, dejansko širok samo dva in pol metra. Ob deževju prestopi breg in vam poplavi dvorišče. Treba bi bilo strugo potoka razširiti. Ali je mogoče sosedu

prisiliti, da preneha s sajenjem jelš na bregu potoka in da se struga v njegov svet razširi? — Sosed očitno zato sadi jelše ob potoku, da s tem breg utrjuje, kar je vsekakor pametno in dopustno. Vsak zemljiški posestnik je namreč upravičen svoj breg utrjevati, da ga voda ne razgraja. Vendar pa ne sme napravljati takih nasadov, ki morejo spremeniti redni tok vode ali škodovati tujim pravicam. Po našem mnenju bi bilo v vašem slučaju najpametneje še drugi breg na tak način utrditi, strugo potoka pa poglobiti ali ob straneh napraviti nasipe, da se bo voda tudi ob deževnih dneh lahko odtekala. Če je potok javen, se obrnite radi regulacije na okrajno načelstvo.

Odkodninska tožba. Kmet invalid je prodal svoje obširno posestvo, sam pa je kupil hišo z obrtno pravico od nekega denarnega zavoda. Kupce posestva se je zavezal v obrokih plačati kupnino, ki bi jo takoj dajal zavodu na invalidov račun. V kupni pogodbi se je kupec zavezal, da trpi vse stroške, ki bi nastali radi nerednega plačevanja obrokov. Ker je kupec neredno plačeval obroke, ni mogel invalid svojih obvez napram zavodu zadovoljiti, tako da je zavod tožil invalida, ki je zgubil pravdo in končno umrl. Vprašate, če lahko vdova in otroci tega invalida tožijo kupca za odškodnino t. j. pravne stroške izgubljene pravde itd., ker je ta zakrivil s svojim nerednim plačevanjem to katastrofalno pravdo. — Ker se je kupec v kupni pogodbi zavezal za škodo radi morebitnega nerednega plačevanja obrokov, odgovarja torej on za škodo. Ker gre za odkodnino preko 6250 Din, bo tožbo vložiti pri okrožnem sodišču po odvetniku. Če pa vdova nima nikakih sredstev, potem naj z ubožnim spravišalom zaprosi pri domačem okrajnem sodišču za pravico revnih; če ji bo ta pravda priznana, bo okrožno sodišče določilo odvetnika kot zastopnika revnih za to pravdo in bo ta odvetnik napravil po informaciji potrebno tožbo.

Prenosna taksa za nepremičnine. A. G. T. S. Ako starši izročijo otrokom nepremičnine, plača se 4% državna in 1% banovinska taksa, torej 5% od vrednosti izročene nepremičnine.

Zapuščinski spor. P. A. St. M. Oče se je kot vdovec s štirimi otroki poročil in v drugem zakonu rodila se mu je še ena hči. Sedaj je oče umrl. Preostala žena, t. j. vaša mameha, hoče prevzeti domačijo, otrokom pa bi izplačala le nekaj denarja. Vprašate, če je mameha za to upravičena in če ji res pripade 3/4 vrednosti? — Niste povedali, če je oče zapustil oporoko ali ne. Če je umrl oče brez oporoke, potem dedujejo po zakonu in sicer dobi žena t. j. mameha četrti vrednosti, a vsi otroci očeta, t. j. vseh pet otrok iz prvega in drugega zakona dobi ostale 3/4 vrednosti po enakih delih. T. j. vsak po 1/8 vrednosti. Stvar vseh dedičev je, da se dogovorite, kdo da bo prevzel posestvo v naravi. Po zakonu so tu vsi enakopravni. — Ako pa je oče zapustil oporoko, potem se bo sodišče držalo oporočnih določil. Otroci smete zahtevati le nujni delež t. j. polovico zakonitega deleža, ki znaša za vsakega 1/10 vrednosti. — Velja tudi ustmena oporoka, ako je oče pred smrtjo v prisotnosti treh pri izrekel svojo poslednjo voljo.

Posojilo opeke. A. F. P. Leta 1927 posodili ste sosedu 3500 kom. surove opeke, ki jih je obljubil vrnil, ko jo boste rabili. Leta 1931 ste ga opomnili na povračilo opeke. Sicer je obljubil, vrnil pa ni. Sami ste radi pomanjkanja opeke opravili delo z lesom in betonom, kar vas je stalo 750 Din. Vprašate, če lahko tožite sosedu na povračilo opeke in odkodnino 750 Din. — Pravico imate, da tožite sosedu na povračilo 3500 kom. surove opeke; če jih pa ne more vrnil v naravi, da vam plača sedanjí vrednosti opeke primerno odkodnino v denarju. Odkodnino za uporabljeno les in beton pa ne morete zahtevati, ker ste si pri tem prištedili opeko.

Dosmrtno stanovanje. R. K. Š. Oče je izročil posestvo svojememu sinu; hčerki pa je izgovoril v hiši sobo v dosmrtno stanovanje. Hčerka te sobe ne uporablja, ker je šla v tužino. To sobo bi sedaj s sestrično vednostjo rada uporabljala druga sestra. Vprašate, če sme druga sestra uporabljati sobo brez dovoljenja hišnega gospodarja. — Če ima prva sestra dosmrtni užitek sobe, potem lahko sobo daje tudi v najem, komur hoče, brez vprašanja in dovoljenja gospodarja. Če pa ima le dosmrtno stanovanje v sobi, potem ima le pravico rabiti za svoje potrebe to sobo. Ako torej sama sobe ne uporablja, sme s sobo razpolagati le hišni gospodar.

Kolesarska nezgoda. M. M. Kolesar je povozil 7 letnega otroka, ki je šel v družbi starejših otrok. Nezgoda je zakrivil kolesar, ker ni zvonil in je tako naglo vozil, da se mu še odrasel človek ne bi mogel izogniti. Otrok ima zlomljeno nogo in ga je bilo treba takoj prepeljati v bolnišnico. Kolesar je star 17 let, posestniški sin. Kdo je odgovoren za škodo? — Kolesar se bo moral zagovarjati najprvo pred kazenskim sodiščem. Če se bo po pričah dokazalo, da je radi ne previdne in nagle vožnje povzročil nesrečo, potem bo obsodjen. Kazensko sodišče najbrže ne bo prisodilo cele zahtevane odkodnine; za ugotovitev odkodnine je pač potreben daljši postopek in boste morali na odkodnino

tožiti posebej pred civilnim sodiščem. — Kar ste imeli gotovih izdatkov in kar boste s potrdili mogli dokazati že pri kazenski razpravi, to vam bo najbrže v celoti takoj prisojeno. — Ker pa fant niš nima — morda niti kolo ni njegovo — boste pač morali čakati, da bo fant prišel do kakšne imovine, sicer je škoda rubežnih stroškov. Oče ni dolžan plačati za škodo, ki jo je napravil sin. — Sodišne stroške trpi stranka, ki bo obsodena.

Prošnje za službo. J. M. P. Službe jetniških paznikov se v slučaju izpraznjenja mest razpišejo v »Službenem listu«. Tudi dnevnik navadno objavi take razpise. Pred nedavnim časom je bilo razpisanih več mest v Ljubljani in v Mariboru. Če so lista že zasedena, morete zvedeti pri predsedništvu deželnega sodišča v Ljubljani oziroma okrožnega sodišča v Mariboru. Glede službe policista se informirajte pri Upravi policije v Ljubljani. V koliko morete upati na sprejem, vam bodo povedali tam.

Maturant. T. Š. O. Glede zaželjene službe pri pošti ali financij vprašajte pri Upravi pošte in telegrafa ozi. pri Dravski finančni direkciji v Ljubljani. Pogoje za sprejem v državno službo najdete v zakonu o uradnikih, ki je objavljen v Službenem listu kr. banske uprave Dravske banovine od 15. aprila 1931 v 25. kosu. Vse, ki se potegujejo za državne službe, opozarjamo, naj pazijo na razpise, ki so vselej objavljeni v listih.

Nezadovoljstvo z županom. M. S. Župane sedaj postavlja in odstavlja banska uprava, kamor se obrnite, če imate utemeljene pritožbe zoper njega. Pazite pa, da v pritožbi ne boste ničesar takega trdili, česar ne bo mogoče dokazati.

U. M. P. K. Glede podpore Vašega sorodnika, ki je zavarovan pri »Pokojskem zavodu« vprašajte pri ravnatelstvu tega zavoda, kjer boste dobili najtočnejše informacije.

Plačilo kupnine. F. A. S. Čevljarji so kupovali usnje pri trgovcu, ki mu pa kupnine niso takoj plačevali. Ker so zvedeli za cenejšega trgovca, kupujejo sedaj od tega. Ko je prvi trgovec zvedel, da kupujejo sedaj druge, jih je pozval na takojšnje plačilo. Ker čevljarji ne morejo takoj vsega plačati — pripravljani so plačati v obrokih — vprašate, če bo mogel trgovec takoj iztožiti celo vsoto. — Če se kupci in prodajalec glede plačila kupnine niso drugače dogovorili, so zavezani plačati takoj ob sprejemu blaga. V tem slučaju bo trgovec mogel takoj iztožiti celo vsoto. Motiv tožbe je neme-rodajen.

Ribolovna karta. M. A. Le tisti sme loviti z ribolovno karto, na čigar ime se ta glasi.

Restituta ml. varovance, ki še ne prejema obresti. H. F. P. Na tozadevno vprašanje smo vam odgovorili dne 12. junija. Opozarjamo, da je bilo nekaj odgovorov objavljenih v soboto 11. junija. Zelijam, da odgovorimo »takoj« prihodnje nedelje, ni mogoče vedno ustreči.

A. S. M. Kegljišče ob meji. Odgovorili smo vam dne 12. junija.

Trošarina F. K. Po novih trošarinskih predpisih bi znašala trošarinska taksa za vašo točilnico Din 6000.— letno. Prejeli pa ste od davčne uprave nalog, da morate plačati Din 1109.25 za dva meseca, za katera pa ste že itak morali v naprej plačati Din 666.—. Sedaj niste na jasnem, zakaj zahtevajo od vas ta znesek. Tudi imate dobiti nazaj po prejšnjih predpisih plačano trošarino. Vprašate, če se ne bi dalo poračunati z novo trošarino. — Iz kakšnega naslova vam je davčna uprava predpisala plačilo navedenega zneska, boste zvedeli pa pri njej sami, če to ni razvidno iz plačilnega naloga. Najbrže se je pa to zgodilo v smislu novih trošarinskih predpisov, ki določajo, da dne 20. aprila 1932, ko so ti stopili v veljavo, izvrše davčne uprave predpis vsem točilem plač. Kar se tiče trošarine, ki ste jo plačali po dosedanjih predpisih od vina in žganja, ki ste ga imeli 20. aprila 1932 se v zalogi, predpisuje novi zakon, da se ta trošarina vrne točilu plač na prošnjo, ki jo je bilo vložiti do 20. maja 1932. Ker niste vložili prošnje in se vam trošarina ni vrnila, se razume, da se bo poračunalo. Obrnite se direktno na davčno upravo.

Reduciran rudar. B. S. Vprašajte pri svoji bratovski skladnici, od kakšne pokojnine imate pravico.

Opustitev zavarovanja. T. R. Zaposleni ste bili kot akordant pri lomljenju kamna, kjer ste se pred 6 meseci ponesrečili, tako, da ste skoro popolnoma nesposoben za delo. Ker vas službodajalec ni zavaroval zoper nezgode, niste dobili podpore ali rente. Vprašate, kako bi prišli do nje. — Predvsem ste ne previdno ravnali, da sami niste poskrbeli za zavarovanje, če tega ni storil službodajalec v 8 dneh potem, ko ste vstopili v njegovo službo. Če je bil vaš službodajalec zavezan vas zavarovati in tega ni storil ter zato po njegovi krivdi ne prejimate podpore, vam je odgovoren za škodo in morete po našem naziranju odkodninski zahtevek tudi sodno uveljaviti. V smislu nekega rešenja ministrstva za socialno politiko je tudi akordanta smatrati za nameščenca in je torej obvezan zavarovanju. Izvzeti so akordanti, ki so sami samostojni obrtniki n. pr. pri gradbenih podjetjih. Te je smatrati za službodajalce.

Gg. trgovcem in posestnikom se priporoča za vaa sedlarska dela lma vedno v zalogi vsakovrstne konjske opreme, konjske plahte in vome ter vse potrebšline. Sprema staro v popravilo. — Točna postržba. — Cene solidne.

VIKTOR KLEŠNIK
sedlar in jermnar
Ljubljana, Poljanska cesta 49

CEMENTNE IZDELKE

cevi, stopnice, terace, balustrade in drugo, izdeluje po najnižji ceni **Ivan Sedej**, Ljubljana-Rožna dolina — Cesta VIII/12. — Telefonska št. 32-67.

IVAN WOSTNER

LJUBLJANA - MOSTE, Zaloška cesta 21

splošno kleparstvo, inštalacija hišnih vodovodov, strelodvodov, bakrenih kotlov in drugih kotlov za štedilnike itd. z najboljšo izvršitvijo in po možnosti najnižjih cenah.

Cementni izdelki

stavbinska dela, nagrobni spomeniki, vodometi, cevi, vrtno ograje, okrasni, kipi itd., najsolidnejša izdelava, prvovrstni material. — **TABOR JOZE**, Ljubljana, Rožna dolina, cesta VIII št. 13.

Zopet došlo novo blago

po 6, 7, 8 in 10 Din meter. Oglejte si ga pred nakupom v Tekstilnem bazaru I. TRPIN, Maribor, Vetrinjska ulica 15.

Valentin Čestnik, Trbovlje II strojno mizarstvo

Izdeluje vsakovrstno pohištvo od priprave do najfinejše izdelave ter vaa stavbno-mizarška dela po lastnih in po predloženih načrtih točno, solidno in po jako zmernih cenah. — Zahtevajte proračune.

Pohištvo razproda po znižani ceni

jedilnice, spalnice, kuhinje itd.
Ivan Napast, Višmarje 9, nad Lj.
(črez železniško prago, pri kapeli, levo)

Gradbeno podjetje G. Tönnies d. z o. z.

Ustanovlj. 1846 **Ljubljana** Telefon 25-63
Dunajska cesta št. 25
Stavbarstvo, tesarstvo, gramoznica, opeka po konkurenčni ceni!

INSERIRAJTE V »SLOVENCU«

Najvarneje in najboljše naložite svoj denar pri

Ljudski posojilnici

reg. zadr. z n. z. **V Celju** reg. zadr. z n. z.

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra c. in Vodnikove ul.

Stanje hranilnih vlog znaša nad 100,000,000 dinarjev

Posojila na vknjižbo, poročstvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

HIPE

hiiglenska posoda za kruh in pecivo v javnih lokalih se naroča pri
ALOJZ DERGANČ
Ljubljana — Gerbičeva

JOZE MIHELIC in drug - LJUBLJANA

Dunajska cesta 41 Telefon št. 2777

kleparstvo, ključavničarstvo, vodovodne in strelodvodne inštalacije

Predtiskana ročna dela za vse!

Stenski prti 7 Din, stenski prti, rdeče ali modro obrobljeni 10 Din, prtički od 1 Din naprej, blazine, milje etc.

Novi vzorci, čist tisk, dobro blago.

Malek & Mikeš, Ljubljana

polg hotela Štrukelj.

Vezene zavese, perila, monogramov etc. Entlanje, ažu rirauje. — »Breda« žepni robel komad 2 Din.

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z o. z.

na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

najugodneje.

Rentni davek od obresti hranilnih vlog, kateri znaša circa pol odstotka obresti, se ne odtegne vlagateljem. Varnost nudijo lastna palača, nadpolovica delnic hotela »Uniona«, hiše in zemljišča. Kredi i v tekočem računu. Posojila proti poročstvu, vknjižbi na posestva itd. Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

ŽENA IN DOM

Strupena setev

Šolska deca se vsipa iz šolskih poslopij praznično oblečena: sklep šolskega leta! Ko gledaš otročice, med katerimi ob tej slovesni priliki skoroda ni videti slabo oblečenih, si ne moreš kaj, da ne bi občudoval poštrevnosti in iznajdljivosti staršev, ki kljub vsej stiski še vedno najdejo sredstva, da otroke čedno oblečejo. Saj se ne da tajiti, da je čedna, dostojna obleka vzgojnega pomena, ne samo zaradi lepote, marveč tudi zaradi zdrave samozvesti in vzpodbude, biti član poštene, delavne, dostojne družbe.

Vse drugačna čustva pa nas prevzemajo, če vidimo čezmerno, izjavajoče načiščkanega otroka, ki se zdi, kakor da bi ga bila kratkovidna mati opremila za razstavo. Če potem ujamemo na ušesa še besede te matere: »Ti, srček, imaš najlepšo obleko« — ali pa: »Naša Majdica je najlepša,« potem smo hladni do dna srca; tako mater nehoté grajamo, če ne glasno, pa sami pri sebi. Taka mati ne zasaja v otrokovo srečo zdrave samozvesti in redoljublja, marveč seje strupeno, plitko nečimurnost.

Mnogo je mater, ki sploh menijo, da so otroci stvar, s katero se morajo ponašati, jo vsiljivo razkazovati drugim ljudem kakor n. pr. umno, pisano papigo ali čucka — ali pa tudi kakor avtomobil ali razkošen nakit. Kamorkoli pridejo s svojim malim čudom ali kdorkoli pride v njihovo hišo, takoj vprižore predstavo: »Daj, Milenka, pokaži, kako znaš plesati, kako znaš prednašati... zapoj nam, zaigraj...« In seve, rosi potem pohvala od vseh strani in kaplja v mlado dušo kakor strupena rosa — iz vpljudnosti ali hinavščine ali tudi zavestne zlobe. V otroku se poraja nečimurna vera v izredne sposobnosti, v izvoljenstvo, da si v največ slučajih nadarjenost ne presega povprečne mere. Razvije se domišljavost, bolesta nečimurnost, nupuh, prezir do vrstnikov. Tako se zasipajo pota do tujih src, do ljubezni sošolk, poklicnih tovarišic. In ko pride nepodkupljivo življenje s svojimi neusmiljenimi, trdimi zahtevami, ko morda starše že krije ruša ali pa njih vpliv ne sega čez prag lastnega stanovanja, potem se rušijo lahkoverni upi in boj za biti ali nebiti se le prevečkrat konča klavirno ako ne tragično.

Otroci so pravna bitja z lastno osebnostjo, ne blago, ne lastnina. Pač: božja lastnina! Za Boga, po božjih namenih jih je treba vzgajati, ne za našo uborno nečimurnost. Otroci so dar, velik in lep, da, ampak nevarni, tajnostni; nikoli ne veš prav, kaj se skriva na dnu, kaj se utegne nekoč vzdigniti iz tajnosti globine srca. Zato se ne igraj lahkomurno z otroškimi srcem, ne pasi nad njim svoje nečimurnosti. Mati prosí Boga in bodi vesela, če se ji posreči vzgojiti hčer v modro, blago dekle, duševno in telesno zdravo in sposobno, da postane dobra, vrla mati ali pa drugače koristen član skupnosti. To je najgotovjša sreča, dočim je izredna odlika, slava, zelo redkim namenjena in pot do nje s trujem posuta.

Lepota in zdravje

Temni kolobarji pod očmi

Temni kolobarji pod očmi nastanejo iz različnih vzrokov. Mnogokrat so posledica nezadostnega nočnega počitka. Pomoč je zelo enostavna: Skušaj, da boš zadosti spala. Odrasla oseba potrebuje šest do osem ur spanja. Nervozna žena več. Prenaporno telesno delo ali pa skrbi se tudi pokažejo najprvo okoli oči. Tu je najbolje, da se varuje tega, kar povzroča temne kolobarje. Če moreš, nehaj z delom, preden se preveč utrušiš.

Temni kolobarji pod očmi so pa večkrat tudi znak slabega, izpodkopenega zdravja. Pri ženi, ki vedno tiči doma, ali ki se zadosti ne giblje v svežem zraku, se to navadno maščuje s temnimi kolobarji pod očmi.

Pri nekaterih osebah pa je koža pod očmi že po naravi nekoliko temnejša kakor ostala polt. V takih slučajih lahko kožo pobeliš s kremo, če želiš. Eni mali žlički kreme dodaj štiri kapljice vodikovega superoksida in s to zmesjo namaži kožo pod očmi.

Kadar mažeš s kremo okoli oči, bodi previdna, da ti ne pride v oči same, sicer bo peko, kakor če milnica zaide v oči. Vtrij nežno in ne pritiskaj ob robu oči od zunanjih kotov proti nosu. Kremo pusti čez noč na koži.

Oteklina pod očmi (vrečice) so večkrat združene s temnimi kolobarji. Tem odpopomoreš s sledečo tekočino: 1 unča glicerina; 5 granov (ne gramov!) česlove kisline; 2 unči kolonske vode. Prepoji vato s to tekočino in namaži pod očmi. (1 gran = 0.0645 grama.)

T. D.

Poletni madeži v obleki

Sadni madeži se dajo odpraviti iz platna večkrat že s pomočjo mila in salmiaka ali boraksa. V težavnejših slučajih držimo omadeževana mesta nad kropom, v katerem je veliko sode. Nad soparo madeži izginejo.

Nežne, barvaste tkanine snažimo z alkoholom. Vse svilene tkanine moremo očistiti madežev s špiritom. Za barvaste volnenine in bombaževine uporabljamo milo ali salmiak. Vselej je veliko odvisno od tega, da se lotimo čiščenja nemudoma. Če prta ne moremo takoj vzeti z mize, potem pokapajmo madež z limonovim sokom, kasneje pa operimo v milnici, ki smo ji dodali salmiaka.

Zastarane sadne madeže čistimo s svežim mlekom; namočimo jih v mleku, nato pa v topli vodi splaknemo. Borovnični madeži izginejo ob sebi, kakor hitro mine doba borovnic.

Potne madeže v pralnih oblekah namočimo v milnici iz nepreostrega mila in odrgnemo z mokro gobo. Smolnate madeže čistimo s terpentinom ali močnim špiritom. Moramo pa potem vedno dobro splakniti z vodo.

Zelene madeže od trave odpravimo z mlačno milnico, salmiakom ali špiritom. V težavnejših slučajih, namočimo madeže s cinovim kloridom (z njim je treba previdno ravnanje), kar velja posebno za volnenine, bombaževino in svilene tkanine; vselej pa moramo madež takoj zopet dobro splakniti z vodo.

Jedilnik za junij

(Dr. Krekova meščansko-gospodinjstva šola v Zgornji Šiški pri Ljubljani.)

Ponedeljek, 4. julija. Kosilo: Sadje. Rezanci v juhi. — Sesečkani zrezki in salata. Marmornata pogača in vkuha. — Večerja: Zabeljeni močnati vložki in salata.

Torek, 5. julija. Kosilo: Sadje. — Francoska juha. — Telečji golaž in cmok v prtiču. — Spenjena pogačica (Schneeball). — Večerja: Ohrovtova potica s svinjino in krompirjev hren.

Sreda, 6. julija. Kosilo: Zdrobovi cmoki v juhi. — Govedina, pražen krompir, nadevane kumare in redkvična omaka. — Jagode s sladko smetano. — Večerja: Mesna salata in črn kruh. — Borovnice.

Četrtek, 7. julija. Kosilo: Ohrovtova juha s klobaso. — Možganov kipnik, grah v masleni omaki in parmezanovi tolki. — Večerja: Jajčni pečenjak in salata.

Petek, 8. julija. Kosilo: Grahova juha in piškotni ponvičnik. Ocvrte ribe in salata, zabeljena cvetača. — Sladoled s cevčkami. — Večerja: Omeleta z borovnicami.

Sobota, 9. julija. Kosilo: Ječmenčkova juha. — Svinjska pečenka, pečen krompir, mrzla fižolova omaka. — Borovnični štrukelj. — Večerja: Krompir in presno maslo. — Borovnice.

Nedelja, 10. julija. Kosilo: Grahov ponvičnik v juhi. — Pariški zrezki, mešana salata. — Brusnice. — Čenčjeva pogača. — Zmrzel jagodov punč. — Večerja: Narezek. — Salata. Penjave rezine.

Odgovori na vprašanja.

Parmezanovi tolki: ¼ l mleka, 7 dkg presnega masla, 10 dkg moke, 4 rumenjake, 5 žlic kisle smetane, 3 dkg parmezana, sol, iz 4 beljakov sneg, 10 dkg masti, 3 dkg parmezana za potresanje.

V mleko daj maslo in segrevaj. Ko zavre, pridaj med vednim mešanjem moko in mešaj tako dolgo, da se zgosti v kepo. Nato testo ohladi in primešaj polagoma rumenjake, kislino smetano, sol in parmezan, končno zamešaj narahlo še sneg štirih beljakov. V globelcah jajčne ponve segrej nekoliko masti. Napolni globelice s testom in speci na obeh straneh. Še vroče potresi s parmezanom in daj kot prilogo k pečenki.

Frank Crane:

Žena, ki jo imajo vsi radi

Poznam ženo, ki je vsem všeč. Ni bogata, nima kakih izrednih darov, ni mlada, nima rožnatih lic niti ni slavna.

V preprostem stanovanju najemniške hiše živi s svojim možem v skromnih razmerah in njena okolica ni »izbrana«. Otrok nima.

Je že čez petdeset in je vesela, da je. Zakaj je vsem všeč? Kako, da jo imajo povsod radi?

Ker ji vedrost sije z obraza in ga ni, ki bi ž njo govoril, pa bi ga ne pripravila v dobro voljo.

In je vedra, ker je, bi rekel, med kakimi

šestdesetimi ženami, ki jih poznam, edina, kateri se je posrečilo, da se je docela prilagodila svoji okolici.

V tem je skrivnost vse njene življenjske umetnosti. Kdor se ume prilagoditi, je povsod dobrodošel in žanje uspehe. Kdor pa tega ne zna, je zapisan trpljenju in neuspehom. To so preproste resnice, ki veljajo za vsakdanje življenje v človeški družbi.

Ni človeka, ki bi si lahko prosto izbral svojo okolico. Še ni bilo žene, ki bi imela popolnega moža, popolne otroke, popoln dom, obleko, ki bi je bila iz dna srca vesela, dohodke, ki bi nikoli ne bili premajhni, in prijatelje, ki bi ji do poslednjega diha ostali zvesti. Kdor se pritožuje, da tega ali onega nima, je bedak, ker ne gleda življenja od prave plati.

Žena, ki tu nanjo mislim, je zadovoljna s svojim možem, kakršen je in ga ne mara izpreobračati. Še na misel ji nikoli ni prišlo, da bi ga kakorkoli kaj predrugačila, dokler bi ne bil vsaj nekoliko podoben možu, kakršnega si je v sanjah želela. Marsikatera žena je v zakonu prav to smatrala za svojo nalogo in pokopala s tem svojo lastno srečo.

Žena, ki tu govorim o njej, je pametneje ravnala: prilagodila se je možu, kakršen je bil.

Gospodinjstvo je njena usoda. Tako se je prilagodila tej usodi. Naučila se je ljubiti. Njen dom je v notranjih prostorih čudovito lep, miren, ljubeč in do zadnje malenkosti mikaven.

Njeni dohodki so majhni. Ali postali so ji merilo za vse njene želje. Živi pa tako zadovoljno, kakor da ima desetkrat večje dohodke.

Nedavno mi je rekla: »Dajte, napišite kaj, da se bodo ženske naučile ljubiti preproste stvari, ki so vsebina vsakdanjega življenja. Izprašujete me, zakaj sem tako zadovoljna? Ker ljubim vse, kar dan za dnem vidim krog sebe. Rada imam tale stol, to mizo, tistile pisalnik, one posode, zastore in preproge. Vse to so moji prijatelji.

Vsak stekleni nastavek in porcelanasti izdelek na moji mizi ima zame svoj pomen. Ni predmeta v tem stanovanju, ki bi mi ne bil všeč, kadar ga pogledam.

Ljubim svoje prijatelje. Ljubim svoje dnevno delo. Ljubim tudi način najinega življenja.

Ce se zalotim v sovražnih mislih, se jih skušam iznebiti, ko da bi ne bile čiste. Sovražnosti kratko in malo ne trpim.

Ta žena je kakor solnčni žarek v meglenem ozračju.

Ce bi to mesto ujezilo Gospoda, kakor ga je bila nekoč Sodoma, pa bi nemara med tremi dušami, zaradi katerih naj bi mestu prizanesel, odkril dušo te žene. Je res kakor košček solnca, vselej polna pripravljenosti, da komu pomaga. Njena ljubeznivost te na mah razoroži.

Vsaka žena bi si lahko naklonila toliko ljubezni, vsaka bi lahko žela prav take uspe-

Modne novosti

Poletna obleka: krilo z naramnicami iz vzorčaste pralne svile, zraven bela bluza.

Poletna obleka iz pisane pralne svile; bluza je okrašena s plisiranim obšivom, ima kratke rokave in šalni ovratnik.

Pisa in priža velja!

Progaste tkanine se v dnevni modi še vedno krepko drže in se obetajo tudi za jesen, dasi ne manjka nasprotnikov. Ti pravijo, da spominja progasta obleka na — kaznilnice in blaznice; toda že en sam pogled na elegantno moderno obleko, ki s samo postavo pis in priž ustvarja najprikupnejše, najizbranejšje kombinacije brez drugih okrasov, zadostuje, da to trditve ovreže. Proge teko — večkrat na eni in isti obleki — enkrat navpično, potem vodoravno pa poševno; vselej pa se morajo proge v šivih natančno ujemati, kar zahteva prvovrstne krojaške sposobnosti.

Ce je vrhna jopica progasta, potem naj bo krilo gladko, enobarvno, ker preveč prog ne učinkuje dobro. Za sportne obleke se poda enostavna, poševna lega prog. Brdka je kombinacija gladkega krila s poševno progastim bolerom in enakim pasom. Zelo lepo učinkujejo obleke izcela s širokimi navpičnimi progami.

Pri izbihi progastega blaga pa je treba okusa: ne sme biti prepisano. Lepo je modro-belo ali rdeče-belo ali črno-belo ali k večjemu modro-belo-rdeče progasto blago. Kar je več, je preveč.

he, če bi se poglobila v to skrivnost. Kajti sposobnost, da se umeš prilagoditi, je vredna več kakor milijoni dolarjev.

Velika bolezen

Epilepsija — Krči — Božjast — Davica

Dr. Schaeferja Epilepsan se že nad 20 let izkazuje kot najboljšje protisredstvo. Daje tudi kot pomirjajoče sredstvo za živce pri nervoznosti in pomanjkanju spanja.

Prospekte pri:

Apoteka Sv. Stjepana, M. Fister, Osijek III.

OGLEDALA

in stekla vsakovrstna, brušena in nebrušena, po naročilu izgotovi

A. VÄRHOVEC

Ljubljana - Za gradom št. 9

AMERIKAN-KOLA-LIMONADA

osvežujoča brezalkoholna pijača

S. Kunčič — Ljubljana Sv. Petra cesta 45

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska št. 3030.

SLAMNIKI MOŠKI IN ŽENSKI

prvovrstne domače izdelave, najnovejše mode — nizke cene — nudi le

Polaniko Julija, Ljubljana

Sv. Jakoba trg (stojnica) 7539

Knjižoveznica

A. JANEŽIČ izvršuje vsa v knjižoveško stroko spadajoča dela po najnižjih cenah. Vsled spopolnjene najmoderneje opreme izgotavlja tudi velike naklade ne samo precizno, temveč tudi v najkrajšem času.

Knjižoveznica

A. JANEŽIČ izdeluje tudi beležne koledarje za leto 1933 po znižanih cenah. Ako želite koledarje z Vašo firmo, ne odlašajte zahtevati ponudbo ali poset našega zastopnika čimprej, da zamoremo izdelati koledarje za največjo pažnjo po Vaši želji.

Z majhnimi stroški imate na ta način reklamo celo leto, s čimer si ne ohranite samo prejšnjih naročnikov, temveč pridobite tudi nove.

Telefon 32-20 A. JANEŽIČ Telefon 32-20

Knjižoveznica in tvornica beležnih koledarjev

Naročila se sprejemajo: Ljubljana, Florjanska ulica št. 14 in Gregorčičeva ulica št. 5.

FEIERTAG

TURIST

črn, ržen kruh je zelo tečen

ostane 8 do 10 dni tudi v največji vročini popolnoma svež in zdrav; zato ga priporočamo vsem turistom, restavracijam, kavarnam, delikatesnim trgovinam itd. Dostavlja se na dom ali po pošti.

Glavna zaloga: MARIBOR

Glavni trg, špecerijska trgovina Skaza, prej Sirk

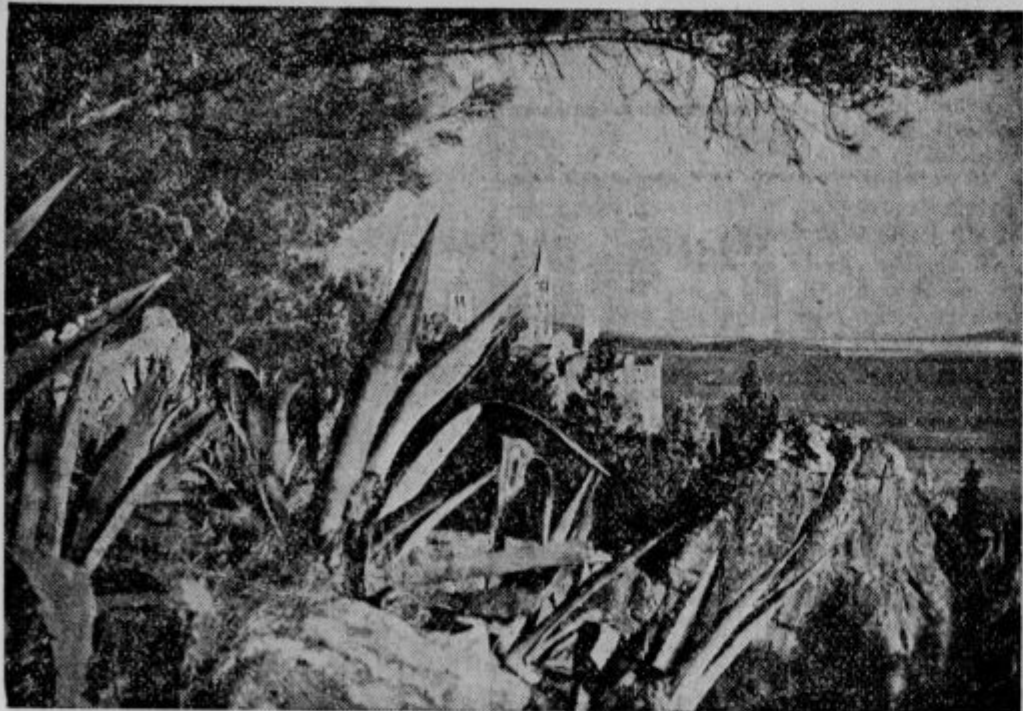
MARIBOR
BETNAVSKA 43

BELEŽNI
KOLEDAR
1933

BELEŽNI
KOLEDAR
1933

Lepote naše zemlje

Otok Rab in njegova kopališča

Mesto Rab s severne strani. — V ozadju otok Pag.

Pet do šest ur parobrodne vožnje od Sušaka leži južnovzhodno od otoka Krka ta »večno zeleni« otok, ki je nekdanji pripadal Dalmaciji, sedaj pa spada pod savsko banovino. Njegova zelena obrežja presenečajo prijetno potnika, ki je zrl divje pečine južnega Krka in smrtno blede, neplodne čeri sosednih otokov Prviča in Golega. Ta obrežja ga spremljajo, porasla deloma z naravnimi stoletnimi gozdovi in novejšimi kraškimi nasadbami morskega bora, prav do tje, ko se dvigujejo kakor pravljica strmo iz modrine morja stari trdnjavski zidovi in nad njimi značilni štirje romanski zvoniki mesta Raba, ki so mu dali edinstveno in značilno podobo, prva kulisa rumenoredeča Tinja, nad njo pa obrovski sklad divjega, a veličastnega Velebita.

Na severu otoka je globok zaliv, v katerem leži mala naselbina Lopar. Tu ne pristajajo veliki brzi parniki, marveč le manjši in tudi ti precej daleč zunaj plitvega pristanišča. To kopališče se je začelo razvijati šele v zadnjih letih, toda ne toliko zaradi zapadne obale, na kateri leže majhna gostišča, hoteli in penzije (Vila Sonja, penzija Velebit in hotel Lopar), ampak zaradi vzhodnega obrežja, ki je oddaljeno od pristanišča Lopa-

veliki hoteli, a tudi cenejša, prav tako moderna gostišča napravljajo na kopališkega gosta v začetku ugoden utis. K temu pride še živahno vrvenje ob pristani in na treh velikih kopališčih (druga in tretja »Padova«, Evfemija) na večer pa, zlasti v hotelu Pragi in hotelu Imperialu večerne zabave, godba in ples na prostem pod senco južnega cvetja in zelenja.

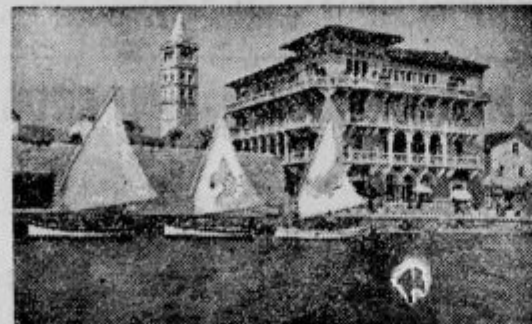
Za vse želje in zahteve, male in velike, je tu poskrbljeno. Zlasti pa stopnjuje narava sama zunanji vtis prijetnega bivanja. Otok Rab je prvi otok na Zgornjem Jadranu, na katerem se pojavlja vsepovsodi pravi čar medtropskega in sredozemskega rastlinstva. Že mesto samo je obdano krog in krog od obsežnih gozdov in nasadov morskega bora, a tudi ostali otok je pokrit s polji, vinogradi, sestoji crnike; povsod rastejo oljke, fige, orehi in murve. Cvetke, ki jih v naših krajih ne poznamo, žare v južnem solncu in napajajo zrak, zlasti zjutraj in na večer z blagim vonjem.

Clenovitost otoka se kaže v številnih zalivih, n. pr. Barbat, Matovica, Sv. Kristof, Evfemija itd., kamor hodijo kopališki gostje na izlete. Tudi sicer je prilika, spoznati naravne lepote in znamenitosti izven otoka, n. pr. stoletni pragozd Dundovo, fjord Zavrtnico pri Jablancu, zanimivo selo Lunj na otoku Pagu, ki je oddaljen le dobre pol ure vožnje z motornim čolnom itd.

Parobrodne zveze so izvrstne, skoraj vsak dan prihaja po več lokalnih in brzih parnikov na Rab in stopnjuje veselo in razigrano vrvenje v pristani in na obali kralja Aleksandra.

Sijajna so kopališča, zlasti tretja Padova, ki je oddaljena 10 minut od mesta. Vožnja s čolni do tje je zelo prijetna, posebno če potegne mistral in se čolnici na mah izpremene v jadrnice. V tretji Padovi je skoraj 100 m plitvo dno z najfinejšo naravno mivko. Tu se razvija kopališko življenje dopoldne do dveh popoldne, dočim je kopanje popoldne priljubljeno v zapadnem Evfemijskem zalivu, v katerega drži prijetna senčna pot skozi borove nasade v pičlih 10 minutah.

Otok Rab ima nekaj, kar ga odlikuje pred vsemi dalmatinskimi otoki: povsod je vse polno studencev. To je posledica njegove posebne geološke formacije. Vzhodno in zapadno pogorje sestojita iz apnenca z vsemi njegovimi značilnimi pojavi, srednji del pa je iz staroterciarnega peščenca, ki dopušča vodi dostop na površje. Zato je ta srednji del tudi najbolj obdelan in obljuden. Tu so prijazne dolince, ravnine in naselja: Lopar, Kampor, Sv. Peter, Mudanije, Banjol, Barbat in Pudarice. Po teh dolinah in ravninah seje rabski kmet, ko leži pri nas še sneg, pšenico, ječmen in proso, ki mu obrode dvakrat na leto; najbolj pa je priljubljena koruza, ki pokriva široka polja. Po gorcih nad dolinicami pa raste žlahtna vinska trta, ki obrodí slavno rabsko vino, to sladko kapljico, ki je sedaj sila poceni. (Kmetje ga točijo v posebnih kletah rabskih ulic po 1—2 Din liter!) Južno podnebje in morski zrak vplivata vsepov-

Rab: pristanišče s trdnjavskim obzidjem in zvonikom. — Spredej moderni hotel »Bristol«.

sodi tudi sicer na posebno rastlinstvo. Med obzidjem in celo iz spranih starih kvadratov nekdanjih palač poganja nežno vijoličasti cvet pohlevne kapre, znane po svojem sadu — pikantni kuhinjski začimbi, po vrhovih poganjajo iz tal (ne iz loncev kakor pri nas) beli in žarkordeči oleandri, ki so vse drugače bogotni ko pri nas, naše brinje, ki mu pravijo tu smreka, se razvija, če se pusti pri miru v 3—4 m visoko drevo, prav tako (v pragozdu Dundovo) naše nizko pomladno resje, lovor in vedno zeleni zimzelen. Iz strmega obrežnega skalovja pa poganja, obdano od 1—2 m dolgih, trdih, sulicastih listov 6—8 m visoko deblo agave, ki zatre, ko po 25 letih prvič zacvete z bledorumenim cvetom.

Tako je narava tu bogotna, močna in lepa, da te prevzame čustvo blaženosti in da živiš v tej rajski okolici le sebi, svojemu zdravju in brez želja, razen ene — da bi to življenje trajalo dolgo, dolgo.

Ob deževnih dneh, ki jih pa je poleti silno malo, si lahko ogledaš zgodovinske znamenitosti mesta Raba, njegove stare palače (knežji dvorec, logijo, palačo Nimira, stare portale in okenske okvire), stolnico sv. Marije iz 12. stoletja s sve-tiščem, v katerem so sv. ostanki sv. Kristofa, znamenite rezljane stole kanonikov rabskih, in se

povzpneš na zvonik, zgrajen l. 1212., enega najlepših na našem Jadranu, odkoder imaš diven raz-gled po mestu in otoku. Tudi rabsko pokopališče, skrito v borovem gaju nad hotelom Imperialom, je vredno obiskati.

V bližnji okolici je na koncu evfemijskega zaliva samostan sv. Evfemije z zanimivim dvoriščem s krasnimi bizantinskimi slikami Matere Božje z glasovitim poliptikom bratov Vivarini in dragoceno knjižnico. Na vrtu raste slavna večstoletna pinija in skrbno očuvano limonovo drevo. Prijazni in svetovno izobraženi očetje franjevci ti pa po-strežejo, če si zaupanja vreden, tudi z izredno domačo vinsko kapljico, slavnostnim rabskim prošekom.

Rab je poleg otoka Krka najbolj priljubljeno morsko kopališče Slovencev. Najpripravnější je vožnja tja doli s Pečnikarjevim avtobusom, ki od-haja iz Ljubljane (hotel Union) ob 5 jutraj in je že pred 12. uro na Sušaku, tako da imaš še dovolj časa preskusiti dobrote izvrstne restavracije hotela Continental. Ob dveh popoldne pa odhaja brzi par-nik za Rab, kamor prispeš ob 8 zvečer. Ob ne-deljah pa vozi tudi še poseben turistovski parnik s Sušaka ob 8 jutraj. Ta parnik ima zvezo na brzovlak, ki odhaja ob 8 zvečer iz Ljubljane v Zagreb in odtod preko Karlovca na Sušak.

Dr. R. A.

HOTEL CENTRAL RAB

Kompletni pension
55—60 Din. — Dunaj, do-
mača, madjarska kuhinja.

Bidovec Martina:

Na Boč!

Na Boč! Na čisti zrak planinski
v kraljestvo bukev in mecesna!
Vsak diš krepki,
vsak diš blaži...
Odpri se tu obzorje širno
in misel daleč, daleč splava...
Zatišje gorsko, rajsko-mirno
zbudi ti up umirajoči
in še nesluteno uspava
bolest in žal, ki žge v dolini...

Tudi razvajeno oko, ki je že občudovalo po-nosne gorenske velikane, ki stojijo kot stražarji kraj širne ravnine, se začudi, ko zagleda naš »Šta-jerski Triglav« — Boč. Že oddaleč vabi stolp, ki so ga lani postavili na vrhu, zaspale doljance, naj se vzpno na njegov vrh. Saj jim ves trud pozneje bogato poplača.

Preko skalnate poti blazi izletniku pot vejave dreves, ki ga spremlja navkreber s hladno senco do planinske trate. Ljubitelji narave ne preze raz-nobarvnih cvetk, ki stegujejo na nežnih pecljih svoje glavice na pot, da se zazdi kot bi radovedno pogledovale, kdo stopica kraj njihovega cvetnega kraljestva... Toda že si na obsežnem planinskem pašniku in že ti zacingljajo naproti zvončki snežno-belih ovč, ki mulijo tod sočno planinsko travo. Kmalu pa zablesti očem belina šminklavške cer-kvice, ki je čisto svojevrstna. Tu človeka popol-noma omami prelepa priroda, da nehoti pozabi na vse, kar ga teži v gostem in težkem dolinskem vzdušju; objame ga vedro razpoloženje in prav od srca zavriska in zapoje.

Blizu cerkvice stoji restavracija, ki nudi obi-skovalcem ceno, raznovrstna in dobra okrepčila. Pot, ki nas privede sem preko pašnika, se po-časni dviga ter zavije zopet v senčnat gozd. Mesečen sklanja na to pot svoje veje in zdi se, da stopaš po gorskem drevoredu. Pot postane strma, strmejša in nas končno privede do planinske kočice (960 m višine), ki je skoraj skrita med drevjem, zgrajena v enostavnem, a zelo priklupnem slogu ter je s svojo okolico zelo idilična. Do vrha ni več daleč. Kaj kmalu zagledamo 24 m visok stolp. Treba se je le popeti nanj, kajti to je pointa ture... In zdaj se odpre širno obzorje in pogled splava daleč, daleč naokrog po naši lepi slovenski zemlji. Odpri se živ zemljevid »zelenega Stajerja«. Daleč naokrog, kamor sega pogled, se belijo hiše kakor jate golob-ic med zelenilom trat in gozdov. Pod seboj vidiš Poljčane, Studenice, Rogaško Slatino, Makole in Dravino, ki se počasi vijuga zastražena z šminklav-jem k Dravi. Le Lemberg se skriva za hribom s svojo tradicijo, kakor bi se hotel izogniti našim vprašanjem. Saj poznate tiste priredbe o starih

piešťany

Svetovno reuma-kopališče

Koplj se naravnost pri vrelec 67° C vroče žvep-lene blatne kopeli, spo-jene z velehotelom THERMIA, za srednji stan CIRILOV DVOR. 5000 sob v mestu, ce-nena oskrba, šport in zabava vsake vrste.

Pojasnila:

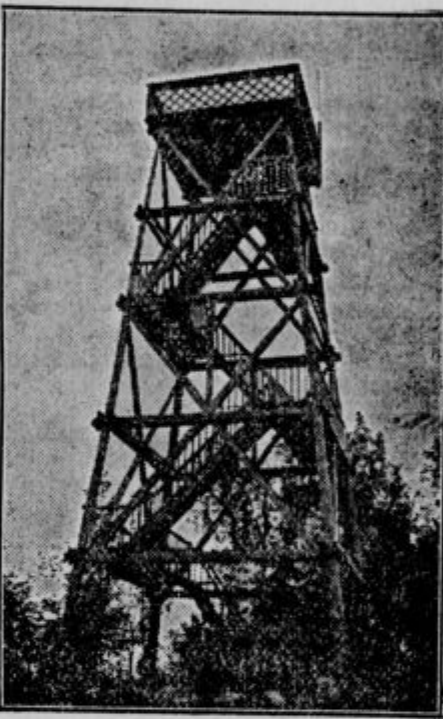
Drogerij GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova 5

Omišalj na Krku

Je oddaljen od Sušaka 45 minut s parobrodom. Hoteli in vile so zgrajene na obali ter posedujejo lastna kopališča. Kopanje s vobodno. Vodovod in električna razsvetljava. Krasni izprehodi in izleti v okolico. — Nedaleč od Omišlja je malo mestoce Njivice, prikladno zlasti za one, ki žele popoln mir. Informacije daje kopališko poverjenišvo.

PENSION-RESTAVRACIJA ČERNE KRANJSKA GORA

Novo zidana in novo opremljena. Najmodernejši komfort — tekoča topla in mrzla voda — kopalnice centralna kurjava — W.C. — Specijaliteti: Raznovrstni mlečni proizvodi vedno na razpolago.

Razgledni stolp na Boču

da se vsaj za nekaj ur otresemo plitve vsakdanjosti, osvežimo duha in okrepimo pljuča?... Pač! Odkar stoji stolp na vrhu, ga obiskujejo navdušeni turisti od vseh strani. Saj je pot zelo skrbno markirana, restavracija pa tudi nudi vse — jedato in pijačo. Njena oskrbnika sta zelo prijazna in tudi zelo muzikalna; po planini se čisto razlega ubran duet s spremljevanjem kitare.

Prelepa planina obogati dušo in zariše vanjo nešteto vtisov, ki dajo misliti še dolgo zatem, ko zopet v dolini hrepenimo po vonju gozdov, po sve-žem zraku, ki nas najblagodejše poboža le v gorskem svetu.

Dr. F. Kolterer, šefzdravnik ban. zdravilišča, Rogaška Slatina.

Bistvo in pomen naravnih zdravilnih vrelcev v Rogaški Slatini

Že v pradavnih časih se je zatekal človek v svo-jem bolnem stanju do naravnih zdravil, ki mu jih je nudila zemlja. Zbiral je rastline, ki so rasle okoli njega ter jih je uporabljal za lek, lovil je živali, iz kojih si je napravil živila. Vse to je delal po izkuštvih svojih očetov, dedov in pradedov, kratko rečeno, delal je po empiriji. Iz zemlje je izšel in v zemlji je zopet iskal vse, kar je rabil za življenje in za pomoč pri obolenju. Ravno tako je črpal iz zemlje svežost v obliki hladnega studenca in isto tako tudi zdravilo, ki ga daje mati zemlja iz svojih neusahljivih virov, iz svojih zdravilnih vrelcev. In kakor je bilo pred sto in tisoč leti, tako žene i dan-danes neka tajna sila bolnega človeka v tiste kraje, ki jih je narava obdarila z naravno lekovitvo vode. V zadnjih desetletjih se obveljavlja v zdravniški vedi zopet bolj velikanški zdravilni pomen zdravil-nih vrelcev, in sicer zaradi tega, ker je zdravniška veda s pomočjo kemije in fizike obrazložila že svetu marsikaj, o čemur so nekdanji naši predniki mogoče samo sanjali in ugibali po svoje. Včasih smo se za-dovoljili le s pustimi in enostavnimi analizami, v kojih so bile navedene samo nekatere soli poleg ogljikove kisline. Naravno, da je medicinska veda takrat zgubljala vero v zdravilnost mineralnih voda, ker ni znala vsled svoje primitivnosti dognati onih zdravilnih činiteljev, ki imajo tako pomembno vlogo pri zdravljenju z mineralnimi vodami. Empirija pa je dokazovala na brezštevilnih ozdravljenjih, da mo-rajo mineralne vode vsebovati še razne druge tvarine, kojih še ne pozna človeški razum. Pred sto-letji so imenovali tisto čudežno moč zdravilnih vrelcev: genioli, po našem: vrelni duhovi ozi-roma tajne vrelnice sile. Danes si pa že lahko raz-lagamo to čudežno moč, ko poznamo elektrolitično

disocijacio, jonizacijo raznih soli, radijevo emana-cijo itd. Vsak izobraženec že ve dandanes o silni zdravilni moči radija, helija in sličnih tajnih se-stavin, ki jih vsebuje naravna mineralna voda. V najnovejšem času sta se bavila prof. dr. Scheffer in dr. Müller v Berlinu s tako zvanimi spektroskopič-nimi in spektrografičnimi preiskavami. Tako se jima je posrečilo poleg kemičnih preiskav dognati v mineralnih vodah tudi bismut, germanij, litij, hrom, kobald, erbij in titan, torej tvarine, ki bodo v bodočnosti igrale važne vloge pri zdravljenju, mogoče še dosti bolj važno, kakor n. pr. sedaj radij. Te substance so seveda v zelo majhnih količinah, toda njihova zdravilna moč je velika, ako ravno si še dandanes ne moremo razlagati, v čem prav za prav obstoja in kako deluje na človeški organizem.

Ce posmatramo mineralne vrelce Tempel, Styria in Donat in Rogaški Slatini, vidimo, da pre-vladujejo v teh vrelih med kationi v glavnem natrij, kalcij in magnezij, med anioni pa sulfatni in hidrokarbonatni joni. Vseled tega jih prištevamo k grupi alkalično-salinično-zemeljskih vrelcev. — Toda njih zdravilna sila ne obstoja samo v teh se-stavinah, ampak v raznih že zgoraj omenjenih tva-rinah, o kojih se bo šele balneološka veda teme-ljito pečala, da razodene vse one tajnosti — genioli — ki tako blagodejno vplivajo na bolnega človeka.

Takšna zdravilna svojstva vsebujejo le naravni mineralni vrelci, nikakor pa ne umetni. Nikdar ne bo človeška pamet in človeška roka zamogla se-staviti zdravilne mineralne vode, ki bi bila enako-vredna naravni. Prof. Weissbein pravi: Kakor ne moremo iz beljakovine, masti, ogljikovih hidratov, soli in vitaminov napraviti mesa, jaje itd., ravno tako ne moremo na podlagi še tako natančnih ana-liz z mešanjem raznih kemikalij, soli, vode in ogljikove kisline sestaviti mineralne vode, ki bi bila le približno enakovredna naravni. Ne zadostuje, ako zmešamo kratkomočno kuhinjsko sol, razne ap-nenčeve, magnezijeve, železove in slične soli, ki so sicer kvalitativno in kvantitativno dogmane, kajti oprava imamo še z raznimi činitelji, ki uspešno sodelujejo, a kojih ne pozna še noben kemik.

le pičle pol ure. Ta vzhodna obala, ki jo na jugu obdajajo strmi in prepadni obronki Tinje, se proti vzhodu razprostira v dolžini 2 km in je najlepša in najboljše peščena obala Dalmacije. Najfinejša mivka sega skoraj pol kilometra v morje tako plitvo, da sega stoprav do pasu. Obala je vsa deviška, ne gostilne, niti restavracije, nikari hotela ni ondi, le nekaj bornih kmetskih naselij je kakih 10 minut od obale. Tu je še vse neizrabljena prihodnost, a ta hrani v sebi možnosti najbujnejšega razvoja tujskega prometa, ki utegne daleč prekositi Crikvenico in mesto Rab samo.

Zenkrat pa je seveda še mesto Rab na nasprotnem južozapadnem koncu otoka neome-jena kraljica tujskega prometa, in sicer ne samo lokalna, ampak svetovnega slovesa.

Cudovit je razvoj tega mesta, ki je bilo še pred nedavnim pusto, žalostno in nezdravo, a se je v zadnjih 20 letih, zlasti pa pod jugoslovansko državo povzpelo do enega najprijaznejših, najvse-lejših in v vsakem pogledu najbolj komfortnih ko-pališč našega Jadrana. V mestu, ki šteje nekaj nad 1000 prebivalcev, je za časa poletne sezone na-stanjenih dva do trikrat toliko tujcev iz vse Ev-rope; zlasti mnogo je med njimi razen Jugoslova-nov, tudi Čehov, Avstrijcev, Nemcev in Madžarov. V zadnjem času so začeli tudi Poljaki posečati Rab v vedno večjem številu.

Snažne in dobro tlakovane ulice, moderno pre-urejene hiše in palače, vodovod, električna raz-svetljava, krasni, z vsem komfortom opremljeni

Otok
RAB
Pension
(s postrežbo
in vsemi
taksami)

75

DALMACIJA
do 100-
Hotel Bristol
Palace Hotel
Praga
Vila Vilma
Hotellr A. Machar

Planinski rubin

Pomlad v planinah. V šumenju voda izpod kopnečega snega in v mladem, svežem zelenju je oživel skalni svet. Po planinskih poljih je utihnila vroča ljubezenska pesem viteškega ruševca. Rjasta trava je ozelenela, v rušju so pričeli kipeči mladi soki. Sviše je odprl sinje modra očesa in začudeno pogledal v nebo, kjer je odsevala njegova barva. Prav tako je bilo, kakor bi koščke neba raztresel po sveži trati...

Visoko v zraku so krožile planinske kavke in skrta v rušju je valila ponižna ruševka. Povsod je ktilo novo življenje.

Stena nad vedno živim gruščem je oživela. Kot dva pisana metulja sta preletavali dve drobni ptički. Sivkasti obe, peroti pa rubinsko rdeči. Kot metulja sta plezale poletavala skalna plezalca od gruča pa do vrha stene, opiraje se samo z dolgimi prstmi nožic in se nemirno frfotaje s krili dvigala proti vrhu. Ko sta priplezala do vrha,

sta kratek čas obstala, nato se pa spet spustila v globino in pričela svoje plezanje znova. Cel dan sta plezala in iskala po razpokah, špranjah, skalah in stenah drobne žučke in ličinke. Ko sta preplezala in obrala eno steno, sta odletela v kratkih lokih na drugo steno in tam pričela svoj posel znova.

Ljubka, drobna ptička je skalni plezalec. Njegovo drobno telesce je oblečeno v ponižno temno sivo obleko, le peroti so pomešane z belimi očesci, a komolca sta krasno rubinasto rdeča. Nežen, lahno usločen kljun je ustvarjen za pobiranje žužkov iz špranj in razpok — modri Stvarnik je ustvaril vsako živo bitje tako, da more prikladno živeti...

Zacvetel je rododendron, prišel je k njemu v posete črni metulj apolon. Prav kot apolon nad cveti so drhtela krila skalnih plezalcev nad skalami in stenami, zadrtela so tudi drobna srčeca. Oba sta pričela nositi bilke, mah in slamice, pa si visoko v strmi steni zgradila preprosto gnezdece.

Kmalu so bila v njem štiri drobna, bela, črnopikasta jajčeca.

Dva tedna je samček samoval po stalnih stenah v kraljestvu večnega molka. Ko pa se mu je spet pridružila samicca, sta oba z veliko vnemo nabirala žučke za drobno deco. Prav tedaj pa je nudila tudi siva mrka stena več hrane kot ponavadi — modri, večno modri Stvarnik...

Rododendron je že pordečil planine, visoko v skritih krajih je zacvetela kraljica planinskih rož

V naravnih vrelih, kakršne poseduje Rogaška Slatina, imamo snovi, ki delujejo silno vitaminom in hrani in ki so nujno potrebni za zdravilne uspehe, dasiravno so le v malenkostnih množinah. To so fizikalno-kemične sile liki radij in razni žlahtni plini.

Glede ogljikove kisline raznih mineralnih vrelic je treba pripomniti, da ne zavisi količina proste ogljikove kisline od koncentracije posameznih vrelic. Prejaka prosta ogljikova kislina ima neugoden vpliv na želodec, ker ga napne, kar ima slabe posledice pri bolnem in občutljivem želodcu, posebno pri čirih in želodčnih katarjih. Nadaljnja slaba posledica obilne proste ogljikove kisline je ta, da tišči na prepono in srce, ki postane zaradi tega vznemirjeno. Mineralni vreli v Rogaški Slatini pa se odlikujejo po tem, da vsebujejo mnogo vezane ogljikove kisline, proste pa le v manjši meri. Na mineralni vezana ogljikova kislina v obliki hidrokarbonatov, posebno kalcijevih in magnezijevih karbonatov ima obremenitveno prijetno lastnost, da drži vodo dolgo časa svežo in nepokvarjeno, ako je le steklenica dobro zamašena. Ako se dogodi, da je voda nepitna, je temu kriv slab zamašek, ne pa voda! Bogata koncentracija rogaške slatine z obilno vezano ogljikovo kislino nam je najboljši jamstvo za ohranitev svežosti in zdravilne vrednosti slatine. To nam najbolj dokazujejo poskusi, ki so pokazali, da je ostala rogaška slatina, ki je bila v dobro zamašeni steklenici, še po par letih sveža, tako da je nismo mogli razločiti od sveže, ravnočrat natočene. Ta dobra lastnost vode nam dobro služi pri njenem eksportu. Nadaljnji poskusi so dokazali, da pokazuje mineralna voda Rogaške Slatine večjo svežost, ako je obležala, kakor pa ona, ki jo sveže natočimo. To pa zaradi tega, kakor sem že zgoraj

— planika. Prvi beli cvet je zacvetel v skalni razpoki poleg skromnega domika naših plezalcev, ko so prvič zatrepetala nežna krila mladih ptič v zraku nad silno steno. S prvimi planikami so bili odgojeni tudi oni. Vsa drobna družina je neutrudno plezala po strmih stenah dan za dnem, ne meneč se za kričave planince, ki sploh niso zapazili obraza naših planin, — naših planinskih rubinov — drobnih plezalcev.

Prišel pa je samotni planinec, sedel na skalo in vzel v roke daljnogled. Ni vedel ali je bil metulj ali drobna ptička. — »Torej skalni plezalec!« Gledal je male umetnike, kako so plezali po skoro gladki steni. Niso se upirali z repom ob skalo kot to delajo žolne, nežne nožice so brzele podpirane od pisanih kril od tal do vrha, od tal do vrha... Kot metulji so frfotali, a ko so priplezali na vrh, so premetrili okolico in se spet po metulje spustili v globino pa spet plezali, plezali...

Pa so odevetele planike, pa se je poslovilo solnce od planin... Puste megle so se pričele vlačiti čez planinska polja in pastirji so se podali z živino v doline. Po vrhah so pihale že ostre sape, pričelo se je neprijazno jesensko vreme. Družinica drobnega skalnega plezalca se je razkropila. Mladi so šli dalje v toplejše kraje, stara dva sta se pa preselila v nižje doline in tam iskala piščo hrano. Pa tudi ona dva je pregnal sever od dolinskih vasi. Šla sta vse bližje ljudi, tja kjer so stari zidovi in stene...

Nad mestom je ležala megla in nalahno je pršalo iz nje. Mrka prav vremenu podobna je stala stara stolna cerkev, čuječa nad mestom, tigar življenje je šlo naprej svojo enakomerno pot. Od juga je zavel mlačen veter in pršavica se je spreminila v dež, ki je pral tlak in lizal z vetrom vred razdrapano zapadno steno stolnice, ki je sicer kljubovala času in viharjem, a je vendar že kazala rdeča rebra opeke.

Vrlovi okoli cerkve so bili še vsi pusti in prazni, a že se je budila pomlad, nekje daleč, daleč... Pomlad, ptički! Res, ptički! Pomlad je še daleč, ubogi človek pa že misli na ptičke!

Razdrapano steno stolnice je kljub dežju oživela. Kaj se je zmotil pisan metulj, da nemirno frfota in poletava nemirno od tal do vrha, se spusti nizdol in zopet dviga? Ne, ni metulj, naš stari znanec, planinski plezalec je! Ko je zapustil z jesenskimi megli svoj visoki dom v planinah, je prišel iskat gostoljubja v mesto. Mesto pa je postalo zanj premrzlo, šel je drobni ptič brez zimo bližje dežele solnce, ni pa zapustil svoje domovine. Tam je po razvalinah gradov in palač zasanjanih v preteklost frfotal kot čarobni metulj in plezal po stenah dvorcev.

Zadrtelo je drobno telesce — klic planin... Potoval je čez palače in kočice, iskal gostoljubja po razpadlih zidovih pokopalnic in cerkva, pa prišel tudi v mesto nazaj, kjer ga ljudje še opazili niso. Še bodo trepetala rubinasta krila po starih zidovih, a ko se bo odela dolina v cvetje, tedaj bo šel vse višje, višje v planinski tih svet, da bo tam domoval v tihli steni.

Ko pa bo zacvela planika in ko bo prišel k njej vasovat črni metulj apolon, tedaj bo tudi on, prelepi planinski rubin, vzgojil nov rod...

Joža Herfort.

Lepo oblikovane in zdrave noge

Bolečine v nogah izginejo na mah, kot po čudežu!

Zadošča, da se mala množina

sv. Roka soli za noge

raztopi v lavorju tople vode. S tem dobimo mehko, mleku podobno tekočino, v kateri omeščavamo noge okoli 10 minut. Po tem času preneha utrujenost naših nog, in tekmo par sekund zgodi občutek in oteklina členkov, kar nam omogoči nošnjo za eno številko manjših čevljev. Dobrodejna, z gorilno snovjo nasičena voda prodre v stanišče in pekoče, izmučene noge postanejo kot prerojene. Cevlji ne tišče več, bolečine v členkih izginejo in kurja očesa se tako omeščajo, da jih lahko odstranimo z roko. Preutrujene in oslabiljene noge dobe novo moč in postanejo sposobne za večji napor.

Bobiva se v lekarnah in drogerijah.

omenil, ker se polagoma oprošča vezana ogljikova kislina od mineralij. Svežost je torej voda obdržala vsled bogate vsebine prvotne vezane ogljikove kisline, medtem ko bi se ne mogla nikdar tako dobro držati, ako bi prevladovala v njej prosta ogljikova kislina.

Po vsebini koncentracije, ki je v rogaških slatinah tako velika, kakor nobena izmed poznanih alkalno-solninskih-zemeljskih vrelic, označujemo vrelce Tempel kot namizno vodo, Styria in Donat pa kot izredno zdravilne vode. Toda na podlagi analiz in kliničnih opazovanj lahko trdimo, da pripada vrelcu Tempel obremenitveno tudi označka zdravilne vode, kajti kvalitativno je Tempel enak Styriji in Donatu, samo da sta poslednja dva kvantitativno jača v pogledu koncentracije. Strojne meje pa ne moremo potegniti med njimi. Vrelcu Tempel moramo na vsak način priznati to dobro stran, da ga lahko uživamo kot namizno in istočasno kot lekovito vodo brez vsake bojazni, da bi zamogla — zavžita v večji količini — škodovati človeškemu zdravju.

V svoji razpravi sem hotel dokazati, zakaj učinkuje rogaška slatina tako blagodejno pri raznih boleznih. Že dosedanje moderne analize, ki pa še daleko niso idealno precizne, dokazujejo visoko vrednost rogaških slatin, ki smo jo občudovali in jo še občudujemo pri uspešnem lečenju trebušnih organov, predvsem želodca, črevesja, jeter, žolčnega mehurja in ledvice. Praksa in empirija pa je pokazala še več, namreč očitne uspehe pri sladkorni bolezni, putiki, malokrvnosti in še mnogih drugih, kojih razlogov še danes ne vemo, kakor še pred kratkim nismo vedeli o zdravilni sili radija. Nova era balneologije nam še le preganja meglo, ki je zagrnjala do sedaj pred nami one tajne sile zdravilnih vrelic z imenom: genius loci.

KRASITE CERKVE IN POHIŠTVO

Cerkvene podobe
Mizarski okraski
Okvirji vseh slogov
Izdeluje in popravlja

Alojz Deršek

kiparstvo in ornamentika

Celje, Sp. Hudinja 80
ob glavni cesti

Stanje skupnih gospodarstev v Rusiji

(Od nepristranskega opazovalca)

Danes si Rusija gradi na podlagi petletnega načrta svojo socialistično industrijo. Istočasno pa, ko se Rusija industrializira, se vrše velike izpremembe v ruskem kmetijstvu. Vrši se združevanje malih kmetijskih gospodarstev v velike skupne obrate, tako zvane kolhoze, ki bi jim mi rekli agrarni kolektivi. S tem hoče Rusija na eni strani dvigniti svojo kmetijsko proizvodnjo, na drugi pa hoče kmetijstvo pritegniti k socialističnemu gospodarstvenemu sistemu in tako kmetstvo ljudstvo, ki tvori pretežni del ruskega prebivalstva, usposobiti za drugega nosilca tega sistema poleg delavstva.

V Rusiji so zgodovinsko dani mnogi predpogoji za kolektivizacijo kmetijstva. Rusija je že prej poznala skupno lastnino zemlje v miru, ki je razdeljeval zemljo periodično vsem svojim članom. Mir pa je oviral napredek kmetijstva zaradi z njim združenega prevelikega razkosavanja kmetijskih posestev. Po statistiki iz leta 1925 je imelo v severozahodni Rusiji 52,9% vseh v mir spadajočih gospodarstev svojo zemljo na več ko 40 krajih. Nadalje so mirska polja bila zelo oddaljena od gospodarskega dvora, kar kaže naslednja statistika: Leta 1925 je imelo v jugovzhodni Rusiji 88% vseh kmetij svoja polja oddaljena od hiš nad tri kilometre, 33% kmetijskih gospodarstev pa je imelo do svojega polja nad 10 km. Važen moment za kolektivizacijo je sestava kmetijskega prebivalstva, saj je gotovo, da bodo neposredujoči prej stopili v kolektiv, kot oni, ki imajo kaj žrtvovati. Uspeh kolektivizacije v sovjetski Rusiji, kolikor ga je, je pripisovati dejstvu, da tvorijo, kakor nam dokazuje statistika za leto 1927, 33% kmetijskega prebivalstva v Rusiji proletarci in napolproletarci, malih producentov je 62,8%, gospodarstev v kapitalističnem smislu besede pa je bilo le 3,9%. Končno favorizirajo skupno gospodarstvo nepregledne ravnine, na katerih se lahko uporabljajo najmodernejši kmetijski stroji, traktorji, ki so najvažnejši nosilci kolektivnega izkoriščanja zemlje.

Iz vsega tega bi bilo sklepati, da kolektivizacija v Rusiji gladko napreduje, kar pa ne odgovarja dejstvu. Sicer pravi sovjetski sistem, da je vstop v kolektivno gospodarstvo popolnoma svoboden, toda to je samo na papirju, ker v resnici država z vsemi sredstvi moči ustanovitev kolektivov in pristop k njim izsiljuje. V prvi vrsti se nasilno uničujejo veliki kmetje, tako zvani kulaki, ki so tvorili najbolj aktivni, to je produktivni del ruskega kmetijskega prebivalstva. Z radikalnimi ukrepi, s posebnimi davki, prisilno oddajo žita in podobnimi sredstvi, med katerimi igra glavno vlogo deportacija, je uspelo izločiti večje posessnike iz produktivnega procesa. Potem pa so sovjeti dali kolektivnim gospodarstvom mnogo ugodnosti, tako pri davkih, pri ureditvi posessnega stanja in inventarja, kolikor so mogli, so poskrbeli tudi za potrebno orodje ter kredite. Zelo važen faktor v kolektivizaciji je postal traktor, ki se daje samo kolektivnim obratom in kateri predstavlja avtomatizacijo.

Mednarodno zborovanje kršč. strokovnih organizacij

Antwerpen, 25. junija.

Dne 22. junija se je začel tu 5. kongres Mednarodne zveze krščanskih strokovnih organizacij, katerega je otvoril predsednik zveze Bernhard Otte iz Berlina. Kongresu je prisostvovalo 359 delegatov in sicer iz Belgije, Nemčije, Francije, Avstrije, Češkoslovaške, Holandije, Madjarske in Luksemburga. Kongresu je prisostvovalo tudi več oddelčnih gostov.

Iz tajniškega poročila posnemamo, da je v dobi od 4. kongresa, ki se je vršil leta 1928 v Münchenu, število članov v organizacijah, ki pripadajo krščanski strokovni internacionali, naraslo za 13 odstotkov in znaša število članov sedaj 2.351.738.

V okviru kongresa se je vršila v Antwerpnu konferenca o vprašanju delavk. Prečitani so bili referati o varstvu delavk ter o razvoju meznega dela delavk v zadnjih letih. Na samem zborovanju je bila prvi dan že obširna debata o svetovni gospodarski krizi. Prečitani so bili referati o svetovnogospodarskih in političnih problemih sedanje krize, o socialni politiki v dobi stacionalizacije ter o državni pomoči proti brezposelnosti. V debati je zbudilo posebno pozornost razpravljanje o reparacijah in mednarodnih dolgovih. Nemški, francoski in belgijski govorniki so zastopali stališča, kakor jih zavzema javno mnenje v njih državah. Zastopniki drugih narodov pa so z njimi vred zahtevali čimprejšnjo rešitev in odpravo teh spornih točk. Zadnji dan kongresa (24. junija) je bil na razpravi referat o gospodarskih in socialnih razmerah v kolonijah ter v kulturno zaostalih državah.

Končno je kongres sprejel predvsem splošno resolucijo o gospodarskih in političnih problemih svetovne gospodarske krize, v kateri je podčrtal čimprejšnjo rešitev vprašanja reparacij in mednarodnih dolgov. Nadalje je kongres sklenil resolucije o pobujanju brezposelnosti, ženskem delu, o gospodarskih in socialnih razmerah v kolonijah. Sklenjeno je bilo izpovedi tudi pravila, po katerih je dovoljeno krščanskim strokovnim internacionalam glasovanje v mednarodni zvezi krščanskih strokovnih organizacij. Za podpredsednika je bil ponovno izvoljen Zirnheld iz Pariza, za glavnega tajnika pa Serrarens iz Utrechta. Po sprejetju blagajniškega poročila je bil odobren tudi proračun za novo poslovno dobo.

Cepprav so nastopila semtertja različna mnenja, je vendar bil kongres ves čas v znaku mednarodne pomirljivosti. Zaključil pa je kongres govor predsednika Otteja iz Berlina, ki je izrazil željo, da bo v novi dobi krščansko strokovno gibanje močno pomagalo ustvariti novega socialno-gospodarskega reda na vsem svetu.

tičnega agitatorja za kolektivizacijo. Tudi zadrage sodelujejo pri tem, saj morajo imeti s kolektivizacijo pogled na dobavo semen, oddaje produktov od strani kmeti in dobave manufakturnih in drugih potrebščin kmetu.

Agrarni program sovjetov je že izpočetka slovel na ustanovitvi socialističnih produkcijskih združb, seveda je izvajanje tega programa v prvih letih po prihodu na oblast šlo zelo počasi in je šele koncem leta 1927 prišlo do radikalne izgradnje kolektivizma tudi na polju zemljedelstva. 15. kongres stranke, ki se je vršil decembra 1927, je poleg industrializacije stavil za glavno nalogo petletnega načrta tudi socializacijo vasi. Od tedaj je kolektivizacija leto za letom napredovala in v letu 1929/30 se more govoriti naravnost o »kolektivizacijski no-rostici. Zaradi ekscesov pri tem gibanju je Stalin sam v marcu leta 1930 skušal nekoliko zavreti in omiliti vno strankinih funkcionarjev in je moral pri tem rabiti prav ostre besede. Dejstvo je bilo, da je kolektivizacija bila izvršena prehitro, kajti zanjo je bilo treba ustvariti poleg že navedenih dejstev tudi tehnično podlago. Sredstva niso dopuščala, da bi dobili vsi novi kolektivi dovolj traktorjev in drugih kmetijskih strojev ter orodja. Pa tudi preskrbovanje s semeni in umetnimi gnojili ni bilo dobro organizirano ter zadostno. To seveda je nujno privedlo do zastoja in diskreditiranja cele akcije. Pretekla bodo pa še leta, preden bodo vsi kolektivi dobili zadostno tehnično podlago.

Nedvomno je, da je kolektivizacija v primeri s prejšnjim načinom ruskega kmetijskega gospodarstva, ki je bilo sila nazadnjaško, zelo zvišala agrarno proizvodnjo države. Vprašanje pa ostane, če bo iz ruskega kmeta uspelo sovjetom narediti res novega »socialističnega človeka. Za tega se pa zahteva zelo veliko. Treba je, da dela nesebično, ne da bi bile potrebne prisilne odredbe države. Delati mora za skupno gospodarstvo in se odpovedati zasebnemu interesu. To je temeljno poglavje v kolektivizaciji in s tem postaja to odločilno za ves sovjetski sistem. Bodočnost nam bo pokazala, koliko se je dalo doseči in ali ni bilo vse le velik poizkus brez končnega pravega efekta. Vsaj do tega spoznanja pa je ruski sovjetski sistem menda že došel, da je namreč kolektivizacija omejena po gotovih temeljnih zahtevah človeškega zasebstva, ki se ne dajo uničiti: lasten dom, ki omogočuje zasebno družinsko življenje, nekaj dobička, čeprav skromnega, lasten »ogorod« (zelenjadni vrt), nekaj lastne goveje živine in vsa perutnina in podobno. Najtežje vprašanje je že vedno preskrba kolektiviziranega kmeta z izdelki industrije v primeru protivrednosti in dovoljni meri.

Na vsak način je kolektivno kmetско gospodarstvo specifično ruski problem, ki je tudi že samó z gospodarske strani — da ne omenjamo kulturnega in psihološkega momenta — neprimenljiv na miselnost in razmere Zapada. —rg—

Česa ne smemo ako hočemo, da se dobro počutimo!

Ne smemo uživati slabo prekuhanih jedi, ne smemo požirati slabo zgrizenih jedi, ne smemo prehitro in preveč jesti, ne smemo čutili odvratnosti do jedi, ne smemo trpeti, da nam neprebavljena jed obtežuje želodec, ne smemo imeti želodčnih bolečin, gorečice in krčev, ne smemo čutili vzdiganja in dušljivosti, ampak je treba, da se brigamo za dobro prebavo in redno odvajanje, ker brez tega ni zadostne cirkulacije krvi in naravno tudi ne zdravja.

Ako smo s prebavo in delovanjem črevesja nezadovoljni, nam bodo pomagale Fellerjeve »Elsac-pilule, 6 zavitkov Din 30—, 12 zavitkov Din 50— in Elsa švedske kapljice (2 steklenici Din 50—) vse že z zavojnico in poštnino pri lekarnarju Eugen V. Feller, Elvatrg 134. Sav. banovina. Odobreno po ministr. soc. pol. in nar. zdravja Sp. br. 509 z dne 24. marca 1932.

Stare **VREČE** kupi nove AL. GREBENC, Lj. Dunajska 35 proda

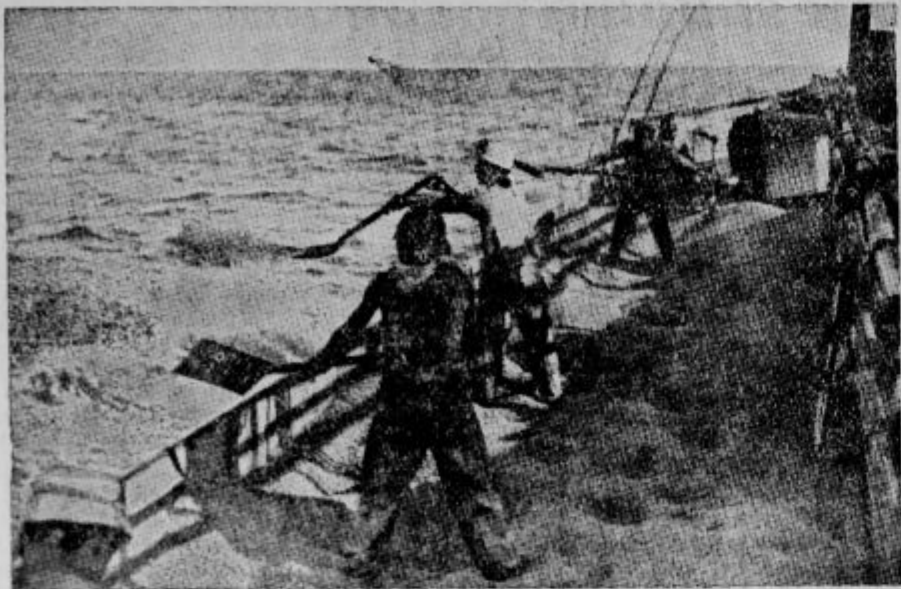

Šotore

sklopne, lesene, motorne čolne
Izredna kvaliteta in ugodna cena!
Katalogi in vzorci blaga gratis!
Sportna delavnica B. Kolb, Vižmarje - Št. Vid

Zločin nad kavo

Ko je poljski kralj Jan Sobieski l. 1683 pregnal Turke s pomočjo drugih krščanskih vojsk izpred Dunaja, so pustili Turki v svojih taborih, ki so jih zapustili z vso naglico, čudovito novost — kavino zrna. Takrat je Srednja in Zapadna Evropa prvič spoznala kavo. Malo potem so nastale na Dunaju že prve kavarne in danes si ne moremo misliti zajtrka brez kave. Kako nesrečne bi se počutile naše dobre stare mamice, če bi jim bila odvzeta edina dobrota, ki si jo privoščijo na svoja stara leta — skodelica kave. Dežela, v kateri se pridelava tri četrtine vse kave na svetu, je pa Brazilija v Južni Ameriki.

Dragocena kavina zrna mečejo kar z lopatami v morje z ladje, ki je polna same kave.

Kar je pšenica Kanadi, kar Argentini živila, kar Bosni slive, to je Braziliji kava. Od kave živi vsa država in Brazilija izvozi na leto 16 milijonov vreč kave t. j. 96 milijonov kg kave. Koliko denarja pride samo za kavo v Brazilijo lahko razumemo, zato bi človek sodil, da Braziliji svetovna kriza ni mogla do živga. In vendar to ni res. Prav tako, kakor so padle cene poljedelskim pridelkom in kakor naš kmet skoro ne dobi za svoje pridelke toliko, kolikor so stali, ko si jih je vzgajal na lastni zemlji in s krvavimi žulji.

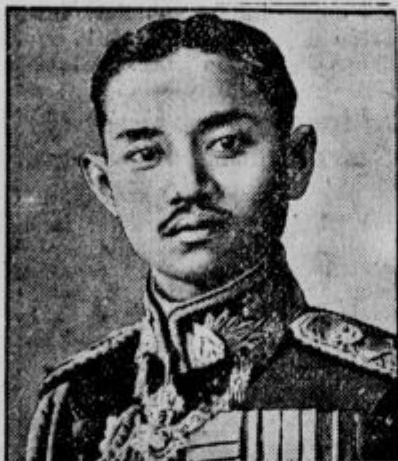
Brazilija se danes potaplja v kavi. Kako to? Zadnje letine kave so bile v Braziliji izredno bogate in pridelali so toliko kave, kakor je ne povzije v sedanjih razmerah ves svet. Dasi je skušala Brazilija izvoziti čim več kave, so ji ostale od lanske žetve še silne množine kave, ki jih ni bilo mogoče razpečati. Z razpečanjem kave se v Braziliji bavi zlasti velika družba »Conselho Nacional Do Cafe«, ki je lansko leto pokupila ves odvisni pridelok samo zato, da ni padla cena kavi pod lastno ceno. Ker je bilo kave namreč toliko preveč, je bila nevarnost, da bi padla cena kavi tako, da ne bi bili plačani niti stroški za pridelavo. In tako se je zgodilo, da je tej družbi ostalo v ogromnih skladiščih 12 milijonov vreč kave po 60 kg, torej 72 milijonov kg kave. Blizu pa se že nova bogata žetev in zato je nastalo vprašanje, kam s kavo. Družba se je odločila zato, da ne bodo cene padle

in da tudi dobiček ne bo manjši, da bo uničila vse te zaloge kave, torej 70 milijonov kg kave. In tako se je zgodilo, da so nosili in še nosijo delavci iz ogromnih skladišč vreče kave na ladje, kjer kavo izsipajo. Seveda se to vrši pod policijskim nadzorom in ko je ladja skoro do vrha zasuta s kavo, ladja odrine na visoko morje in delavci zmečejo vso kavo v morje. To se godi pri skladiščih, ki so toliko od rok, da se ne izplača prevoz kave do tovarn, kjer bi jo požgali mesto drv ali premoga. Druge pa vozijo iz skladišč vso kavo k velikim tovarnam in plinarnam, ki jo porabijo za kurivo. Še preje pa jo polijejo s kreozotom tako, da po-

stane nevžitna. Mnogo ladij tudi kuri mesto s premogom svoje kotle s kavo in nastala je celo nova mala obrt, namreč izdelovanje briketov iz kave. Briquete, ki imajo obliko opeke izdelujejo pri nas iz premogovega prahu in jih uporabljajo za kurivo. Tam jih delajo iz kave, ki so jo polili s kreozotom. V skladiščih kave leže še pravcete gore kavinih zrn in te sedaj delavci skoro s solzami v očeh odnašajo na vozove, ki jih odvažajo k pečem in kotlom. Brezposelní, ki so dobili na ta način delo, vzdihujejo in pravijo: »Pri uničevanju kave smo dobili svoj zaslužek, Bog ve, če ga bomo pri novi žetvi.«

Tako v Braziliji. Pri nas pa pijemo drago kavo in sedaj se je moral že marsikdo odpovedati radi stiske tudi temu najskromnejšemu užitku. V Turčiji pa se je zgodilo pred meseci, da zaradi strogih deviznih odredb cel mesec Turki niso pili kave, ker je enostavno niso mogli uvoziti. Kako so Turki, katerih si brez kave skoro gotovo ne moremo misliti, to mogli prenesti, pa ne razumemo. Ali ni zločin, da bogata dežela uniči skoro polovico svojega najvažnejšega pridelka, zato, da ne padejo cene in da se ne zmanjšajo dobički, ko drugje ljudje stradajo. Uničevanje božjih darov in blagoslova zemlje jasno dokazuje, da je pol. po kateri gre gospodarstvo sveta napačna in da bo treba pokazati strašnemu mamonizmu enkrat za vselej hrbet.

Revolucija v deželi princev

K revoluciji v Siamu. Slika nam kaže 39 let starega siamskega kralja Prajadipoka, ki ga je revolucija odstavila in kateri bo sedaj po novi ustavi zopet naprej vladal svoji državi. — Zemljevid nam kaže lego države Siam v Zahodni Indiji.

»Slovenec« *je pred kratkim poročal o revoluciji v državi Siam v Zahodni Indiji. Vojaštvo se je uprlo in zaprl kralja in njegovo družino na neki vojni ladji. S tem je bil konec zadnje absolutistične monarhije v Aziji. V Siamu je namreč neomejeno vladal kralj Prajadipok, seveda brez vsakega parlamenta in ljudskega sodelovanja. Ozadje te revolucije je zelo zanimivo.*

Siam, ali kakor domačini svojo domovino sami imenujejo, Mueang Tai (sedež svobodnih), leži v Zapadni Indiji in loči angleške indijske kolonije od francoske Indokine. Ta deželica meri 518.000 km² in je torej približno dvakrat tako velika kakor Jugoslavija in ima 12 milijonov prebivalcev. Po svetovni vojni se je borila siamska država na strani antante in zlasti takrat se je brat sedanjega kralja zelo navdušil za militarizem in je začel pošiljati svoje sorodnike v Evropo, kjer so se povsem navzeli evropskega duha in evropskih navad. Siam je v zadnjih 50 letih zelo hitro napredoval in se je zlasti po vojni neverjetno moderniziral. Glavni pridelok Siamu je riž in tega pridelajo toliko, da znaša riž 99% vsega siamskega izvoza. Po vojni se je zlasti glavno mesto Bangkok neverjetno hitro razširilo in šteje 800.000 prebivalcev. Če hodi človek po njegovih ulicah, misli, da je v kakem evropskem vele mestu; avtomobili in tramvaji dvirajo semintja in mesto samo napravi vpravi mičen vtis. Pa ni povzročila revolucije ta hitra modernizacija, ki je po zgledu evropskih držav pospešila tudi kulturni razvoj siamskih državljancev z modernimi šolami in kulturnimi napravami. V Siamu je bil sploh običaj, da so vladajoči krogi, to se pravi kralj in njegovo sorodstvo vsako novost, ki so jo videli v Evropi ali Ameriki in katera se jim je zdela pametna in koristna, presadili na domača tla na ta način, da so

povabili strokovnjake iz inozemstva, ki so potem nadarjenim Siamcem hitro razložili in pokazali, kako in kaj. Prav tako ni povzročila revolucije kaka boljševiška propaganda ali pa revolucionarno gibanje v angleški Indiji. Vzrok je bil povsem enostaven.

Po svetovni vojni je siamski kralj mislil, da je nujno potrebno, da dobi tudi moderno vojsko in je kljub razorožitvenim konferencam začel moderno oboroževati svojo vojsko. Veselje do uniform in vojaških parad pa je dobilo njegovo sorodstvo v Evropi. Nato pa so šli težki milijoni za ladje, orožje in uniforme na Japonsko in v Evropo. Približno četrtino vseh državnih izdatkov na leto so v poveljnih letih porabile vojaške nabave.

Vse to je šlo v redu, dokler se ni začela kriza. Kriza je namreč zaprla izvoz riža in s padcem funta je padel tudi siamski denar, čigar enota se imenuje tikal, ali kakor mu domačini pravijo, bat. Trgovino so že v predvojni časih, zlasti pa še v poveljnih povsem dobili v roke Kitajci, katerih je v Bangkoku okrog 400.000. Ti so seveda skušali iz te krize nakovati zase še čimveč in tako je raslo zlo. Davki so postajali vedno večji in tisti, ki so bili v nižjih službah, niso mogli več shajati. Vse drugače pa je bilo s kraljevo rodbino. Kralj Prajadipok, ki je zasedel prestol po smrti svojega brata l. 1925., je spravil vse svoje sorodnike do dobrih in mastnih služb in tako se je zgodilo, da so najprej principi in drugi kraljevi sorodniki zasedli vsa važna vojaška mesta od generalov do komandantov polkov. Še sčasoma pa je obsežna kraljeva rodbina začela prodirati tudi v upravna področja. Zadnje čase so principi postali voditelji znanstvenih zavodov, univerz in celo klinik, končno so se pa polastili tudi civilne uprave. Vodili so torej vso državo s kolikaj važnih mest kralj in njegovo sorodstvo.

sliki ga vidimo, kako nosi na glavi krasno perjanico, ki jo je podedoval po svojem očetu. Razumljivo je, da so ga nešteti udeleženci kongresa naprosili, naj se jim v spomin na kongres podpiše v žepne beležnice, ali kakor pravimo, da jim je dal avtogram.

In tako se je zgodilo, da je bilo pred revolucijo v državnem svetu, ki je štel 5 članov, tudi 5 princev; v finančnem svetu države s petimi člani so bili štirje principi; v komisiji za opij je sedel tudi en princ in od 10 ministrov jih je bilo zopet sedem kraljevičev. Kralj sam je imel takole najožje sorodstvo 15 stricev, ki so imeli vsi masne službe, 14 bratrancev in 11 nečakov; torej 40 ožjih sorodnikov, kateri so bili vsi na visokih mestih. Nadalje je bilo v službah še nad 150 princev, ki so bili s kraljem v kakršnemkoli sorodstvu.

Ko je postajala stiska hujša in hujša, je razumljivo, da nižjega vojaštva, ki mora služiti v vojski boso, ni moglo potolažiti vseh 31 vrst različnih odlikovanj s skupno 58 razredi. Nižje vojaštvo se je uprlo, zaprlo kralja in njegove sorodnike in napravilo pravo revolucijo. Vendar ta ni bila huda in siamska država je že dobila novo ustavo, po kateri izgubi kralj svoje absolutne vladarske pravice. Od sedaj bodo vladali državo kralj, senat, eksekutiva strank s 15 člani in sodišča. Kralj bo zasedel prestol, priznalo mu bo nasledstvo, uvedejo se svobodne volitve, pri katerih imajo tudi ženske volilno pravico. Ta hitra revolucija torej ni prinesla hudega, pač pa demokratično ustavo Siamu in upamo, da tudi boljše bodočnost.

Stiska v Ameriki

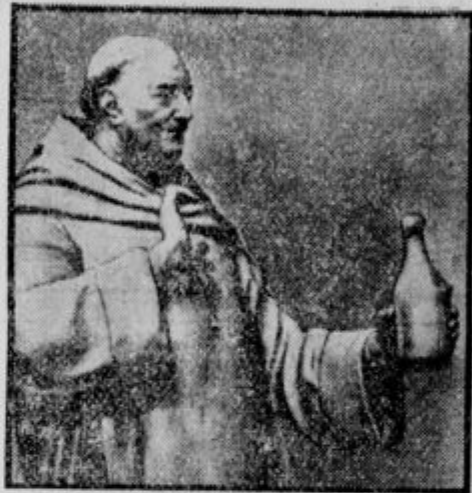
Ze pri nas dobivajo zastavljalnice vse mogoče predmete v ponudbo, vendar sprejemajo samo take predmete, za katere je še vedno zadosti kupcev. V Ameriki so sicer zastavljalnice bolj širokogrudne, vendar pa ne sprejemajo prav vsega, česar bi se človek rad znebil ali kar bi človek še lahko utrpel, da si kupi kosček kruha. Tako n. pr. ameriške zastavljalnice niso sprejemale v zastavo protez, to je umetnih rok in nog, od katerih bi se invalidi, ki so v stiski, tudi za par dolarjev radi ločili. Zato je pa v San Luisu neki lastnik zasebne zastavljalnice zagrabil to priliko in začel sprejemati v zastavo umetne noge in roke. Ker se je to hitro zvedelo in so invalidi v precej lepem številu nosili k njemu svoje umetne ude, je tudi policija zvedela za to in naredila pri njem hišno preiskavo. Lastnik je povedal policiji, da daje za umetne ude približno po tri dolarje in da se mu to prav dobro izplača, ker večina takih, ki so zastavili svoje proteze, pride slej zopet ponje. Ko so ga vprašali, kako da odhajajo od njega invalidi, ki so pustili pri njem svojo umetno nogo, je lastnik zastavljalnice ponosno dejal: »Saj sem toliko dober, da dam poleg treh dolarjev še vsakemu berglje po vrhu.«

Golobi na trgu sv. Petra

Vsem so znani krotki golobi, ki jih obiskovalci Benetk občudujejo na velikem trgu pred cerkvijo sv. Marka. Ti golobi so tako krotki, da jedo človeku iz roke. Zadnje čase pa so se tudi golobi na trgu sv. Petra pred vatikansko baziliko v vatikanskem mestu tako udomačili, da so prav podobni benetškim. V skritih kotičkih na arhitektonskih vdolbinah na baziliki imajo svoja gnezda in se v velikih skupinah spuščajo po zraku. Poleg teh udomačenih golobov, ki jedo prav radi iz roke, pa so še v dvoranah koloseja, na starem rimskem foru, na Palatinu in v Caracallovem kopališču ogromne jate divjih golobov, ki seveda, kakor hitro zagledajo obiskovalca, zbeže pod oblake.

Črni marmor blizu Trsta

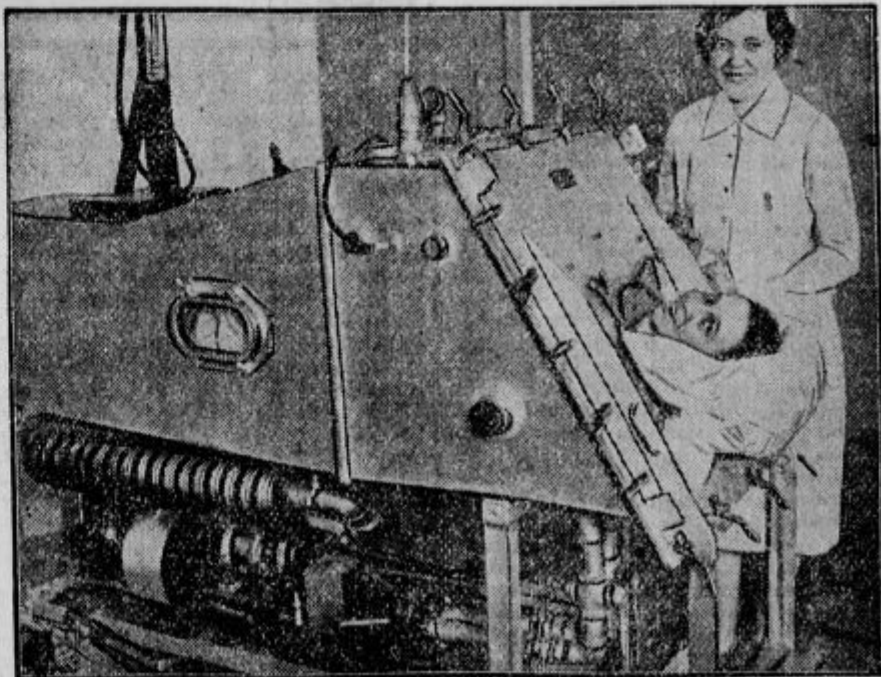
Svetovno znani so mramorni kamnolomi v bližini mesteca Carrara v Italiji, od koder so zalagali vso Evropo z belim mramorjem. Tam in povsod drugje v Italiji, zlasti pa v Ligurskih Alpah so najdišča belega ali pa svetlega mramorja, dočim pisanih mramorjev Italija ne premore mnogo. Po vseh, ki so se razširile, pa so sedaj odkrili v neki kraški dolini v bližini Trsta velikansko ležišče črnega mramorja. Ta črni apnenec ima lesketajočo se kristalasto prevleko, ki izredno dviga vrednost mramorja. Poleg tega ima mramor še tenke bele žilice, tako da je naravnost nekaj posebnega. Kljub temu, da je bilo ležišče mramorja prav malo pokrito z zemljo, se zdi, da vreme v teku stoletij ni vplivalo na te kamenite sklade, tako da mramor ni niti najmanj preperel, tako, da bo tam nastal lahko eden najbolj dragocenih kamnolomov.

250 letnico šampanjca. Kletar znamenite opatije Hautvillers v bližini Reimsa na Francoskem je pred 250 leti prvi odkril način, kako se spremenijo navadna vina v peneči se šampanjec. Najbrž takrat ni bil tako drag, kakor danes, ko ga poznamo le po omenu.

Prvi: »Sto načinov je, s katerimi se da zaslužiti denar; vendar je samo en način, ki je pošten.«
Drugi: »In kakšen je ta?«
Prvi: »Saj sem vedel, da ga ne poznaš!«

Boj proti hitri pljučnici. Tudi letos se je pri nas na pomlad pojavila takozvana hitra pljučnica, ki je pobrala nekaj otrok. Pri tej bolezni povsem otrpnejo pljuča tako, da otrok po par dnevih umre na zaduščenju. Za to hitro bolezen doslej niso poznali uspešnega zdravila. V Ameriki pa so skonstruirali zadnje čase aparat, takozvani respirator, ki ga vidimo na sliki in ki omogoča človeku umetno dihanje kljub temu, da so mu otrpnila pljuča. V Ameriki so na ta način rešili že mnogo otrok pred golovo smrtjo.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pletna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

... zato pa „Slovenčev“ inseratni del vsem toplo priporočamo!

Širom Jugoslavije dobro znana „**TRIBUNA**“, **FR. BATJEL**, tovarna dvokoles, motorjev, otroških in igralnih vozíčkov, Ljubljana, Karlovska c. 4 (opotarjamo na stalno razstavo!) nam piše:

»Ko smo se odločili za inseriranje v »Slovenec«, smo predvsem hoteli uvesti našo tovarno tudi pri znanem, dobro situiranem čitateljskem krogu Vašega cenjenega lista. Svojo namero smo v polni meri dosegli, zato pa »Slovenčev«^c inseratni del vsem toplo priporočamo.

In Vaši oglasi?

Ali ne spadajo tudi ti v »Slovenec«?

»V trenutku je občinstvo na nogah, če inserirate v »Slovenec«!

Službe iščejo

Vsaka beseda 1 Din

Trgovski pomočnik

mlajši, z dveletno prakso železninarske, spekerijske, galanterijske in deloma manufakturne stroke v veletrgovini podeželskega mesta, želi premeniti mesto v večjo trgovino kakršnokoli teh strok takoj ali pozneje — kar po dogovoru. Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca«^c pod »Mlad«^c — agilen št. 9820. (a)

Diplom. tehnik-kemik

išče primerno službo. — Naslov pove uprava »Slovenca«^c št. 9812. (a)

Službo skladiščnika

književodje ali zadružnega uradnika sprejem. Vašč lesne, vinske in trg. stroke. Govorim in pišem več jezikov. Vprašanja pod »Iz stare šole«^c št. 9986 na upravo »Slov.«^c a

Trafikantinja

želi nameščenje. Nastopi lahko takoj. Zmožna ročnih del in nekoliko nemščine. Cenj. ponudbe pod št. 7706/9976. (a)

Gospodinj. pomočnica

vajena vseh gospodinjskih del — nastopi lahko takoj — gre k penzionistom k nemški ali trgovski družini, k katoličkim ljudem. Naslov v upravi »Slovenca«^c št. 9977. (a)

Gospod

išče kakršnokoli službo za takoj. Ponudbe na upravo »Slov.«^c pod št. 45/9937. (a)

Elektromonter

inštalator išče zaposlanje. Naslov v upravi »Slovenca«^c št. 9940. (a)

Mlad možki

nekadilec, trezen in zaslužljiv, želi službo službe, vodje gospodarstva ali pa blapca. Ponudbe na upr. »Slovenca«^c pod »Zanesljiv«^c št. 9893. (a)

Čevljarški pomočnik

prirojevalec, vojaščine prost, trezen, išče službo. Naslov v upravi »Slov.«^c št. 9926. (a)

Lesni strokovnjak

dolgoletno prakso, zmožen vseh pisarniških del, rešuje slovenščine, nemščine in italijansčine, vsestransko naobrazjen in zaslužljiv strokovnjak, popolnoma zmožen samostojnega vodstva industrije v komercialnem in tehničnem oziru — želi premeniti službo. Cenj. dopise na upravo »Slov.«^c pod »Zanesljiv«^c in pošten 188 št. 9897. (a)

Sodarski pomočnik

mlad, z 18 mes. pomočniškim spričevalom, išče zaposlenja. Sprejme tudi službo službe, skladiščnika ali kaj sličnega. Ponudbe na upravo »Slovenca«^c v Mariboru pod »Spreten«^c. (a)

Katero podjetje

zaposli 28 letnega samca s službo skladiščnika, in kasanta ali kaj sličnega? Zmožnost kavijske Din 10.000. Ponudbe poslati na naslov: Poštno ležeče št. 2430, Rimske toplice. (a)

Dobra prodajalka

želi premeniti mesto radi premajhnega prometa. — Nastopi lahko s 15. julijem ali kasneje. Ponudbe pod »Marljiva«^c št. 9896 na upravo »Slovenca«^c. (a)

Absolventka

trgovske šole, s perfektnim znanjem nemščine, slov., nemške stenografije, strojepisja, išče nameščenje. Ponudbe na upravo »Slovenca«^c pod »Zmožna«^c št. 9999. (a)

Prirojevalec

z najboljšimi referencami, dobro izvežban v prirojevanju možne in damske garderobe po meri in za konfekcijo, želi premeniti mesto preje ali pozneje. — Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca«^c pod »Spreten«^c št. 10.010. (a)

Službo dodelje

Vsaka beseda 1 Din

Modistinja

spretna, samostojna moč, se sprejme v stalno službo. Ponudbe nasloviti na: Salon »Chic«, Wolfova ulica 3. (b)

Službo

prodajalke ali skladiščnika dobi, kdor vloži 10.000 Din v gotovini proti garanciji. Ponudbe pod zn. »Služba«^c na upravo »Slovenca«^c v Mariboru. (b)

Čevljarški pomočnik

prirojevalec, vojaščine prost, trezen, išče službo. Naslov v upravi »Slov.«^c št. 9926. (a)

Lesni strokovnjak

dolgoletno prakso, zmožen vseh pisarniških del, rešuje slovenščine, nemščine in italijansčine, vsestransko naobrazjen in zaslužljiv strokovnjak, popolnoma zmožen samostojnega vodstva industrije v komercialnem in tehničnem oziru — želi premeniti službo. Cenj. dopise na upravo »Slov.«^c pod »Zanesljiv«^c in pošten 188 št. 9897. (a)

Varuhinja

1½ letnemu fantku — celodnevno — iščem. — Prednost imajo šoloodrasla, preprosta kmetijska dekleta, lahko tudi starejša oseba s pokojnino, ki ima lastno stanovanje. Poizve se od pol 1 do 2 Prule 25/L. (b)

Dekle z dežele

pridno, iščem kot pomoč za gospodinjstvo. Naslov v upravi »Slovenca«^c pod št. 9922. (b)

Krojač

samostojen prirojevalec za konfekcijo se sprejme. Ponudbe na podružnico »Slovenca«^c v Celju pod značko »Zmožen kavijske«^c št. 10.005. (b)

Raznašalca

s 300 Din kavijske in lastnim kolesom sprejem. — Naslov v upravi »Slovenca«^c pod št. 10.028. (b)

Soboslikarji in ličarji

samo prvotrazredne moči, trezni, ki reflektirajo na stalno delo, naj pismeno javijo svoje sposobnosti in plačo na uro — na: Prvi karlovaški pismoslikarski atelje D. Matakovič, Karlovac — telefon 101. (b)

Vajenci

Vsaka beseda 1 Din

Učenec ali učenka

z znanjem nemščine — se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Ponudbe na upravo »Slovenca«^c št. 9938. (v)

Izobraženega vajenca

za slikarsko in plesarska dela, sprejem. — Joško Majhenič, soboslikar, Vožarski pot 1, Ljubljana. (v)

Krepkega vajenca

sprejem za ključavničarsko obrt. Ivan Zorko — Glince pri Ljubljani. (v)

Čevljarški vajenec

se takoj sprejme. Dolenč, Ljubljana, Barvarska steza. (v)

Vajenca

za soboslikarsko in plesarsko obrt takoj sprejem. Hrana in stanovanje v hiši. Ivan Homar, slikar in pleskar, Kamnik. (v)

Krojaškega vajenca

sprejme takoj z oskrbo v hiši Franc Brodar, Bistrica, p. Tržič. (v)

Učenca

za brivsko stroko sprejme brivski salon Matija Ivanuš, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4. (v)

Učenec

s potrebno šol. izobrazbo se sprejme v spekerijsko trgovino v Ljubljani. — Oskrba pri starših. Ponudbe pod »Pošten«^c 9823 na upr. »Slovenca«^c. (v)

Čevljar. šivalni stroj

elas cilinder takoj prodam ali pa zamenjam za moško kolo. Istotam se sprejme čevljarški vajenec. Hrana in stanovanje v hiši. A. Avreljo, Sklen-drovec, Zagorje. (v)

Kuharska učenka

se sprejme. Kolodvorska ulica št. 23. (v)

Zasluzek

Vsaka beseda 1 Din

Provizij. zastopstvo

prevzame potnik, ki že potuje za domačo tovarno z lastnim avtom po Sloveniji in Hrvaški. — Ponudbe na upravo »Slovenca«^c pod »Samo provizija«^c št. 9874. (z)

Ženitbe

Mladenič

r.-k., star 31 let, se želi poročiti z gospodično, staro 28 do 35 let ali vdovo brez otrok. Ponudbe s sliko, ki se takoj vrne, na upravo »Slov.«^c pod št. 9923. Tajnost zajamčena. z

Denar

Vsaka beseda 1 Din

Kdo mi posodi

60.000 Din na novo ustanovljeno obrt za dobo dveh let. Obresti po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca«^c št. 9482. (d)

Posojila daje

brezobrestno za odkup dolga in nakup nepremičnin: »Zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307. Išče mo poverjenike. (d)

Lasten dom,

nezadolženo imetje doseže najhitreje z brezobrest. posojilom »Stavne hranilnice«^c in posojilnice, Ljubljana, Miklošičeva 15/A. (d)

Za brezobr. posojilo

prvi Jugruda prodam številko. Naslov v upravi »Slov.«^c pod št. 9929. (d)

Dosmrtno hrano

in stanovanje dobi tisti, ki posodi proti vknjižbi 60.000 Din. — Ponudbe na podružnico »Slovenca«^c v Celju pod zn. »Sigurnost«^c št. 10.016. (d)

Posojila brez obresti

za odkup zemljiškoknjižnega dolga in nakup poslastice podeljuje »Zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307. — Išče potnik! (d)

Pouk

Vsaka beseda 1 Din

Horzodov učni zavod

preje Gartnerjev tečaj — ki že desetletja slovi po svojih izbornih učnih uspehih, vpisuje do 6. julija. Nunska ulica 19. — Učni honorar zmeren. Sprejema samo gojenke. Število gojenk omejeno. (u)

Diake, cenjene dame

na obrazu itd., Vas ženirajo, kvartijo Vam Vašo lepoto, eleganco in sramežljivost — »VENERA«^c eliksir Vas reši v par sekundah — brez bolečin in nevarnosti — vseh nepotrebnih dlak. Naročite še danes lepo dišeči »VENERA«^c, ne bo Vam žal. — Steklenica 10 Din (predplačilo), na povzete 18 Din. Dve 28 Din, tri 38 Din. Pošlje

R. Conić - Ljubljana VII (Šiška) Kamniška ulica št. 10a.

Nemški letni tečaji

za mlade deklice, dame in gospode, ki študirajo. — Institut Anderl-Roge, Les-singstrasse 19, Graz. (u)

Oblastv. koncesijonirana šoferska šola

J. Gaberščik bivši komisar za šoferske izpite.

Ljubljana, Dunajska c. 31

Stanovanja

Vsaka beseda 1 Din

IŠČEJO:

Dvosobno stanovanje tudi podstrešno, v šent-peterskem okraju, na Kodeljevem ali v Udmatu — išče mirna stranka. Cenj. ponudbe pod »Točna«^c št. 9543 na upravo »Slovenca«^c. (c)

Stanovanje

dveh sob in pritliklin — solčno — išče za avgust vdova profesorja, sama. Cenjene ponudbe pod: »Solčno, čisto«^c na upravo »Slovenca«^c št. 9970. c

Stanovanje

za pisarno, sestoeče iz tih sob, iščejo za avgust. Ponudbe na upravo »Slovenca«^c pod »Avgust«^c št. 10.003. (c)

Stanovanje

štirisobno in trisobno z vsem komfortom, za Bežigradom, oddam takoj ali pozneje. — Naslov v upravi »Slovenca«^c pod št. 9989. (c)

Stanovanje

štirisobno in trisobno z vsem komfortom, za Bežigradom, oddam takoj ali pozneje. — Naslov v upravi »Slovenca«^c pod št. 9989. (c)

ODDAJO:

Lepo stanovanje

v hišici sredi Rožnika se z avgustom odda. Kopalnica, elektrika, telefon in vrt. Event. mesečne sobe. Naslov v upravi »Slovenca«^c pod št. 10.029. (c)

Lepo stanovanje

solčno, enosobno, v novi hiši za Stadionom se takoj odda mirni stranki. — Naslov v upravi »Slovenca«^c pod 10.022. (c)

Krasno stanovanje

v vili Trubarjeva 3, Celje, obstoječe iz 4 ozir. 5 sob, kopalnice in pritliklin, se odda 1. avgusta 1932. — Vprašati pri dr. Schwabu, Cankarjeva ulica. (c)

Stanovanje

kuhinja in soba, se takoj odda v Zg. Šiški 243. (c)

Dvoje stanovanj

in sobo oddamo za avgust solidnim strankam. Istotam oddamo takoj krasno vinsko klet in lepe prostore za delavnico. Dalje prodamo poceni dobro ohranjeno opravilo trgovine z mešanim blagom. Ponudbe na Konsumno društvo za Slovenijo, Zibertova ul. 27/L. c

Dvosobno stanovanje

s kuhinjo, v podpritlikju, oddam s 1. avgustom mirni stranki. Selo-Moste, Predovičeva 15 pri Ljubljani. (c)

Stanovanje

dve sobi, kuhinja, kopalnica, pritlikline, oddam. Naslov v upravi »Slovenca«^c št. 9988. (c)

Stanovanje

2 parketirani sobi, kabinet, kuhinja in pritlikline, oddam. — Naslov v upravi »Slovenca«^c pod 10.025. (c)

Enosobno stanovanje

podpritlikčno, se odda. — Verovškova 57, Spodnja Šiška. (c)

Trisobno stanovanje

komfortno, oddam blizu Tobačne tovarne, Žitnikova ulica 16. Ogled dnevno od 17. do 18. ure. (c)

Stanovanje

soba in kuhinjo s pritliklinami takoj oddam. Zgornja Šiška 176 (Spančeva pot). (c)

Stanovanje

lepo, solčno in zračno, dveh sob in kuhinje, z balkonom, oddam s 1. avgustom. Černič, Orlova 21, Ljubljana. (c)

Stanovanje

dvosobno, solčno, svetlo in suho, iščem v Ljubljani za september ali oktober. Ponudbe z navedbo najnižje cene na upravo lista pod »65«—9900. (c)

Stanovanje

enosobno, svetlo in suho, v suterenu nove vile, v bližini obrtne šole — se odda za avgust mirnemu starejšemu zakonskemu paru. Natančne podatke se poizve v upravi »Slovenca«^c pod »8000«^c. (c)

Stanovanje in lokal

se odda. — Poizve se v trgovini Golob, Florjanska ulica 28. (c)

Dvosobno stanovanje

solčno, velike sobe s pritliklinami, v vili, se odda 1. avgusta. Vprašati: Podrožnik, Večna pot št. 14. (c)

Stanovanje

soba in kuhinja, s 3000 Din prednajemnine, oddam polovico ceneje. — Prednost zidarji. Naslov v upravi »Slovenca«^c pod št. 9982. (c)

Stanovanje

veliko, dvosobno, visokopritlikčno, 2 kleti, vrt, 20 minut od Ljubljane, oddam za 400 Din z avgustom. — Naslov v upravi »Slov.«^c pod št. 9943. (c)

Trisobno stanovanje

lepo, s kopalnico, oddam z avgustom. Staretova 31. (c)

Enosobno stanovanje

in opremljeno sobo, z ali brez hrane, oddam takoj. Vevče 91, D. M. v Polju. c

Delavnica

na dvorišču, Mestni trg 9, 4.50 x 8.50 se za 1. september ugodno odda za mirno in čisto obrt. (c)

Stanovanje

kuhinja, shramba in velika, zračna solčna soba se takoj odda ali pa s 1. avgustom na Kodeljevem: Ulica ob Mladinskem domu št. 1. (c)

Stanovanje

podpritlikčno, sobo, kuhinjo in veliko prazno sobo oddam, Prešernova ul. 2, Zelena jama. (c)

Stanovanje

eno- ali dvosobno, se takoj odda. Naslov v upravi »Slov.«^c pod št. 9955. (c)

Stanovanje

4sobno, se odda s 1. avgustom na severnem delu Ljubljane. Naslov v upravi »Slov.«^c pod št. 9961. (c)

Jugoslovanska zavarovalna banka

„SLAVIJA“

v Ljubljani, Gosposka ul. 12

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osljek, Novi Sad in Split

Objave

Vsaka beseda 1 Din

Razprodaja

Dne 6. julija 1932 od 8 dalje se bo prodajalo na licu mesta v Cevici št. 36 pri Spodnjem Logatcu v konkurzno maso Antičević spadajoče predmete, kakor: kletarska oprema, sodi, vino, kis, likerji, malinov sok, steklenice, pisarniška oprema, pohištvo, slike, preproge, jedilni pribor, drva, štirisedežni avto itd. Informacije daje pisarna dr. Ivo Benkoviča, Ljubljana, Aleksandrova c. 2/1. o

PLETILNI STROJI »DIAMANT«

najnižje cene. - Popravila vseh strojev izvršuje strokovnaška tvrdka Franc Meglič, Ljubljana, Karlovska cesta 22. (o)

Mestna hranilnica

v Radovljici oddaja tesarska dela pri gradbi palače (700 m² strehe in slepa tla). Tozadnji pogoji so interesantom pri Mestni hranilnici do 9. t. m. v uradnih urah na vpogled. Gradbeni odbor.

Radio

Vsaka beseda 1 Din

Radio-aparat

3 elektronski, za tok 220 voltov, z zvočnikom poceni prodam. Jančar Rudolf, Podlimbarska 20. (i)

Auto-motor

Vsaka beseda 1 Din

»Renault« automobile prvovrstne, osebne, tovarne, vse rezervne dele, dobro ohranjen Fiat 503, nudi najceneje Sikor, Cesta na Rožnik 19. (i)

»PUCH«

motorna kolesa od 3000 Din dalje, vulkanizira avto-, motorne in dvokolesne plašče po nizki ceni. - Alojzij Ussar, Maribor, Trg Svobode 2.

Odprt omnibus

za 18 oseb in lahko motorno kolo — vse dobro ohranjeno — ugodno prodam. Vzemem tudi hranilniško. Rauch, Celje, Prešernova 4. (i)

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din

SPALNICE od Din 2000— dalje; KUHINJE od Din 1000— dalje izdeluje mizarstvo GOLJAR JOSIP Gosposvetska 13 (Kolizej) dvorišče

Lepa oprava

za jedilnico in več drugega pohištva, se zaradi selitve poceni prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9941. (i)

Novo spalnico

masivno, politirano, 12 kom. — prodam za 5200 Din. - Moste, Korosčeva ulica 3, Žižmund. (i)

Jedilnica

starejša, zelo lepo ohranjena, se poceni prodam. Na ogled: Zaloška cesta št. 21. (i)

Glasba

Vsaka beseda 1 Din

Harmonij

firme Lotha, 8 registrov, poceni napredaj. Pove »Dežela«, poštni predal Ljubljana 101. (g)

Harmonij

amerikanski sistem z 9 registri in 5 oktavami, se prodam. Dopise pod »Harmonij« podružnici »Slovenca« v Celju. (g)

Ugodna prilika

Zaradi pomanjkanja prostora se zamenja zelo dobro ohranjen glasovir — Stutzflügel — predvojna izdelava, krasno doneč, za enako vreden pianino — boljša znamka. - Eventuelno se tudi prodaja. Angela Grosek, Trebnje. (g)

KLAVIRJE

pokvarjene in razglašene popravilja in uglašuje strokovno najboljši in najcenejši. - Društva popust. - Jos. Bajda, Ljubljana, Gosposvetska 12, g Oblastv. koncesionirana

Prodaj:

gramofon z zvočnikom in ploščami, pripraven za gostilno, dobro ohranjeno moško kolo znamke S. K. ter tehnično decimalko za 25 kg. Marčič, Bleiweisova cesta 1. (g)

Posestva

Vsaka beseda 1 Din

Več parcel

po ugodni ceni napredaj. Poizve se pri Oražmu v Mostah pri Ljubljani. (p)

Posestva ali hiše

od 35.000 Din naprej prodaja Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30. (p)

Vila na Bledu

v krasni legi sredi zelenja, z divnim razgledom na jezero in planine, moderno urejena, v vsaki etaži tekoča pitna in topla voda, elektr. razsvetljava in telefon, lastna garaža, sadni in cvetlični vrt z vodometom, posebej vrt za zelenjavo - se takoj ugodno odda ali prodaja. Dopise na upr. »Slovenca« pod »Ugodna prilika« 9650. (p)

Posestvo

1 in četrt orala zemlje, zidana dvostanovajska hiša z gospodarskim poslopjem, električna luč, voda v kuhinji, v trgu Muta napredaj. Cena Din 68.000. Potreben kapital 60.000 Din. Poizve se pri: Ignac Jevšenak, krojač, Slov. Konjice. (p)

Hiša in njiva

napredaj za 13.000 Din v Drešnji vasi pri Petrovčah. — Poizve se pri županu. (p)

Kdor želi

v Mariboru ali v okolici kupiti hišo, posestvo, trgovino, gostilno itd., naj se obrne na znano

Posredovalnico »RAPID«, Maribor, Gosposka ul. 28. Lastni avto za ogled na razpolago.

Parceli

520 in 1033 m², na Viču ob Tržaški cesti, poleg banovinske garaže, napredaj. — Pojasnila daje dr. Alojzij Vrtančnik, advokat, Selenburgova 7. p

Kmetijo

pri Mariboru, 56 orolov, prodaja za 200.000 Din Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30. (p)

Napredaj

gostilna z gospodarskim poslopjem, na prometnem kraju ob glavni cesti in končna avtobusna postaja, z 2% orala zemljišča, sadni in gostilniški vrt ter električna luč. Potreben kapital 250.000 Din, ostane hipoteka. Dopisi na Brinčič, delikatesna trgovina, Aleksandrova cesta, Maribor. (p)

Trgovsko hišo

z moderno preurejenim trgov. lokalom in vrtom na najprometnejši točki Novega mesta takoj prodam. Cena z vsem inventarjem in trgovskim blagom 140.000 Din. Ela Kastelic, Novo mesto. (p)

Novozidano hišo

vili slično, prodam na periferiji Ljubljane. Obsega 7 sob, 3 kuhinje, verande in vse pritlikline. V hiši vodovod, elektrika in parket. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9959. (p)

Za vse vrste fiska v najrazličnejših oblikah in solidne izvršitve dobavlja po ugodnih cenah

Jugoslovanska fiskarna v Ljubljani

Nova hiša

z vrtom, v bližini Ljubljane, napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9984. (p)

Hišo

blizu Ljubljane prodam. Potrebno 43.000 Din. Informacije osebno. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9982. (p)

Štiristanovajsko hišo visokopritlično, pet minut od Kranja, prodam na Primskovem št. 121. (p)

Stavbne parcele

v Dravljah, poleg meščanske in osnovne šole, občina Zg. Šiška, in blizu tramvajске proge, napredaj. Poizve se pri Kunovaru Alojziju, Dravljje št. 13. (p)

Hiša

tri sobe, kuhinja — napredaj. Polovica na hranilno knjigo, polovico v gotovini. Solska 6, Pobrežje, Maribor. (p)

Parcela

1398 m², lepa, solčna, se ugodno prodaja. Naslov v upravi »Slovenca« št. 9937. (p)

Nova hiša

s trgovskim lokalom, na Kodeljevem, se ugodno prodaja. Poizve se: Vogelnja št. 5. (p)

Dvostanovajsko hišo z velikim sadnim vrtom, zraven hlev in velika njiva ob državni cesti, četuri ure od Kranja, Primskovo št. 45, prodam. (p)

Proda se

srednje veliko kmetičko posestvo na najlepši legi, pet minut od trga Zalca sredi Savinjske doline — pod zelo ugodnimi pogoji. Reflektanti naj se obrnejo na natančnejše podatke na Zalec, poštni predal št. 9. (p)

Hišo z gostilno

in mesarijo, 7 orolov zemlje, v lepem kraju Gorenjske prodam za 160 tisoč Din. Sprejemem tudi hranilne knjižice. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9893. (p)

Nova stanovanj. hiša

v lepem kraju na Gorenjskem radi družinskih razmer napredaj za 115.000 Din. Potrebni kapital samo 65.000 Din. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9813. (p)

Stavbna parcela

s stavbnim materialom, ob glavni cesti, železnici, letovišarska točka — se takoj prodaja. Naslov pove uprava »Slovenca« Maribor. (p)

Krasno posestvo

8 orolov, obstoječe iz 1. nadst. hiše, njiv, travnikov in sadonosnika, 25 min. od Ptuja - napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru. (p)

Proda se

dvoje posestev ca. 150 orolov. Prevzamem tudi hranilne knjižice. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9868. (p)

Več parcel

ali skupni kompleks poleg kolodvora v Dev. M. v Polju prodam. Naslov v upravi »Slovenca« št. 9990. (p)

Hišo z vrtom

eno postajo od Ljubljane, blizu kolodvora in cerkve prodam za 80.000 Din. Potrebno 65.000 Din. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Hiša na deželi« št. 9987. (p)

Proda se

enonadstropna, še ne popolnoma izgovljena hiša z vrtom blizu cerkve in kolodvora - primerna za upokojenca. Franc Wimmer, Velika Nedelja. (p)

Hišo

do 150.000 Din — kupim. Ponudbe z opisom in cenno na upravo »Slovenca« pod »V mestu« 9987. (p)

Čevljarska delavnica

se poceni prodaja ali odda. Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru. (p)

Posestvo

v Arclinu pri Vojniku se prodaja z vsem inventarjem za 130.000 Din. Lahko tudi parcelirano od 80.000 Din naprej. — Franc Uratnik, Podlog, Sv. Peter v Sav. dolini. (p)

Prodaj hišo

novozidano, slično vili, z vrtom, njivo, 3 minute od postaje. — Poizve se pri lastniku Badovinec - Petrovč pri Celju. (p)

Hiša

z vrtoma, njivo, pripravna za obrtnika, krojača, čevljara, napredaj. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10.024. (p)

Kupimo

Vsaka beseda 1 Din

Vrednostne papirje kupuje Komanditna družba M. Jankole, Selenburgova 6/II. (k)

Bukove deske

27—30 mm debele, in jesenove, prvovrstne, kupi Laznik Ferdo, Radeče. k

Kupim

rabljeno Berklovo tehnično do 20 kg. v brezhibnem stanju. — Klammer, Cerknica. (k)

Vsakovrstno

zlatu kupuje po najvišjih cenah ČERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Srebrne krone

stara zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Turbina

rabljena, dobro ohranjena, za pogon kmetijskega mlina, dva para kamnov in stope z vodopadom 1,70 do 2 m, se išče za zmerno ceno. Prijave na upravo »Slovenca« pod št. 2810. (k)

Bukova drva

cepanice in okroglice, suhe, kupuje »Ilirija«, dr. z o. z., Ljubljana, Dunajska cesta 46. (k)

Voz zapravljiček

star, kupim. Metod Žirovnik, Zg. Šiška 185, Ljubljana. (k)

Parni stroj

stabilen, 40—50 ks, v popolnoma dobrem stanju — se kupi. Ponudbe s točnim naslovom, opisom in načrtom je poslati na Rudnik »Marija«, Završje, p. Cerje Tužno, Savska banovina. (k)

Prodajmo

Vsaka beseda 1 Din

Vrtni stole zložljive, proda Tribuč, Glince, Tržaška cesta 6, telefon 2605. (i)

Premog, drva, koks prodaja Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16. Telefon 33-13.

Vezalke

najboljše kvalitete vseh vrst in vseh velikosti, kupite edino pri »Triumf« d. z o. z., Ljubljana, Dunajska cesta 33, dvorišče. Po domače »Pri Pollaku«. Preprodajalci poseben popust. (i)

Volno za modroce

zelo poceni prodaja Šega, Cankarjevo nabrežje št. 5, I. nadst. (i)

Puhasto perje

čisto, čohano po 48 Din kg. druga vrsta po 38 Din kg. čisto, belo, gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg. Razposiljam po poštne povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Illica 82. Kemična čistilnica peria. (i)

Nogavice, rokavice

in pletenice Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najcenejše tvrdka Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg. (i)

Sveže hruške

mladi fižol, mladi krompir kg 3.75 Din franko naročnik razposilja po 25 kg brzovozno G. Drechsler, Tuzla. (i)

Otroški voziček

napredaj. Mariborska ul. št. 28. (i)

Konfekcija — moda

Najcenejši nakup. Anton Presker, Sv. Petra cesta št. 14. Ljubljana. (i)

Novi obrtni zakon

se naroči pri Komanditni družbi M. Jankole — Selenburgova 6/II. (i)

Štedilnike

raznih vrst; vrtno, balkonske in stopniške ograje, dim. vrata, brzozarilnice, nudi po najnižjih cenah ključ, podjetje Ciril Podražaj, Ig pri Ljubljani. (i)

Deske III. vrste

za obijanje po nizki ceni dobavi »Ilirija«, d. z o. z., Dunajska cesta 46. (i)

Tesan les

vagonske množine dobavlja proti plačilu s hranilno knjižico Škrbec Bartol, Miklošičeva 6. (i)

Otroški voziček

dobro ohranjen, napredaj. Sv. Petra cesta 52. i

Dve kolesi

moško in damsko, prodam po zelo nizki ceni. Dolenska cesta 88. (i)

Damske obleke

od 50 Din naprej, dekliške in fantovske od 20, 40 Din nudi tvrdka Belihar in Velepič, Ljubljana, Dunajska cesta 35 o. (i)

Otroška posteljica

železna, dobro ohranjena, napredaj. Mole, Florjanska št. 21. (i)

Otroški voziček

na peresih, poniklan, dobro ohranjen, poceni prodaj. Ljubljanska ulica št. 1. Zelena jama. (i)

Steklena stena

za komptor — napredaj. Joško Majhenič — soboslikar, Ljubljana, Vožarska pot 1. (i)

ZA LJUBLJANO

iščemo prvovrstno vpeljano tvrdko za izključno prodajo odličnega, dobro donajajočega modernega slagerja: posoda in pisarniške potrebščine iz presmatirala »Resopal«, s katerim se je v Belgradu dosegel ogromen uspeh. - Podrobne informacije daje »Jugoasbest«, poštni predal 648, Beograd.

ODDIH IN ZDRAVLJENJE

je ceno v lepih in mirnih ŠMARJEŠKIH TOPLICAH

Naznanilo!

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem s 1. julijem prevzel specerijsko in kolonijalno trgovino g. I. Krušiča.

Pri tej priliki tudi pripominjam, da bom vedno postregel dosedanjim in svojim novim cenjenim odjemalcem s svežim blagom po najnižjih dnevnik cenah v njihovo splošno zadovoljstvo. Postrežba solidna in točna.

V trdnem prepričanju, da mi bodo cenjene stranke izkazale veliko zaupanje, beležim z globokim spoštovanjem

Viljem Dofek, trgovec
Celje, Kralja Petra cesta 4.

Tužnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša dobra soproga, mati in sestra, gospa

Franja Cvenk roj. Tajnik

učiteljica in posestnica

previdena s tolažili svete vere danes ob 6 zjutraj po daljši bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb blage pokojnice bo v ponedeljek ob pol 10 dopoldne iz hiše žalosti v župno cerkev, kjer se bo brala sveta maša zadušnica, nakar se polože njeni zemeljski ostanki v rodbinski grob na šentpeterskem pokopališču.

Sv. Peter v Savinjski dolini, dne 2. julija 1932.

Albert Cvenk, soprog; Slavko in Miran, sinova; Josip Tajnik, davčni inspektor, in Miloš Tajnik, šolski upravitelj, brata; Marija Košan in Ana Stropnik, sestre; Franc Stropnik, svak; Cilka Tajnik in Riza Tajnik, svakinji — in ostalo sorodstvo.

„PUCH“ - motorna kolesa globoko znižane cene!

Typa 250 Touren. brez luči	Din 10.500—
„ 250 „ z lučjo	12.700—
„ 250 Sport. brez luči	12.500—
„ 250 „ z lučjo	14.700—
„ 500 Z in N, z lučjo, Bosch-rogom in tahometrom	18.400—

Zastopstvo
Viktor Bohinec
Ljubljana

Stavbeno podjetje **FRANC MARINČIČ**

Vič-Glince (Tržaška cesta 15) pri Ljubljani
izvršuje vsa stavbena dela vsakovrstnih stavb po solidni
nizki ceni. — Izvršujejo se tudi vsakovrstni načrti.

Le brzo hitite, da ne zamudite ugodne prilike!

„Pri zmajskem mostu“

dobite po najnižjih cenah vse vrste manufakturnega blaga kakor: voleno za moške in ženske obleke, lepe vzorce Dagmar svile, dilene, kambrice, celir, oksford, vse vrste šifone, platno za rjuhe, ženske srajce in kombinirane, moško perilo, ovratnike, kravate etc, etc.
Geslo trgovine: Dobro blago, majhen dobiček in velik promet.

Se priporoča
Ivanka Štrukelj
Ljubljana, Resljeva cesta št. 2

6512

Elektro-inštalacije za razsvetljavo in pogon izvršuje strokovnjak po zmernih cenah. Specialna delavnica za previjanje elektro-motorjev, transformatorjev in auto-dinamov. V zalogi vse elektro-materijale, kakor žarnice in elektromotorji, rabljeni in novi najznamenitejših firm v vsaki količini.
Fr. Perčinič
Koncesionirano elektro-podjetje Domžale, nasproti pošte
Elektro-meh. podjetje Ljubljana, Gosposvetska 16, Tel. 2371

FOTO CENTRALA

V. VLAŠIČ, spec. trgovin za foto in kino
se preselila s Trga v bode v Gosposvetsko ul. 23, Maribor.
Se priporoča za nadaljno naklonjenost.

Zaloga pohištva

IVAN NOVAK
splošno strojno mizarstvo
Vižmarje p. št. Vid nad Lj.
Naročila se sprejemajo po lastnih in po podanih načrtih.

KLEPARSTVO

KARMELO JOSIP
Ljubljana, Stari trg 11/a (drugo dvorišče desno)

Obvestilo!

Vljudno obveščamo, da bomo vodili vsled likvidacije tv. Goričar & Leskovšek v Celju od 1. julija t. l. naprej lastno trgovino v dosedanjem lokalu pod firmo:

Karl Goričar nasl.

Celje, Kralja Petra cesta 7.

Bavili se bomo s knjigotvornim, prodajo umetnin, muzikalij, raznih revij, najnovejših modnih žurnalov, vsakovrstnih učil in papirja, tiskovin za šole, občine, notarje in odvetnike, risalnih in pisalnih predmetov na debelo in drobno.

Potrudili se bomo, da si s točno postrežbo in solidnimi cenami ohranimo zaupanje cenj. odjemalcev. Priporočamo se z odličnim spoštovanjem

Karl Goričar nasl., Celje.

Jožef Rožanc

stavbeno, pohištveno in umetno
mizarstvo s strojnim obratom

Trata 6, p. št. Vid nad Ljubljano

Zahvala

Ob prerani izgubi naše nad vse ljubljene sestre, svakinje in tete, gospice

Mimi Žuža

izrekamo vsem za toliko izkazanih izrazov sočutja našo najiskrenejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo č. duhovščini za časten sprevod, milostlj. gospodu stolnemu dekanu dr. Maksu Vraberju za ganljivi govor ob grobu, gosp. dr. Ločnikarju za požrtvovalnost ob času bolezni, Marijini družbi, darovalcem vencev in krasnega cvetja ter vsem, ki so blago pokojno spremljali na njeni zadnji poti v tako obilnem številu. Vsem skupaj in vsakemu posebej Bog plačaj — ljubo rajno pa priporočamo v blag spomin in molitev!

ZALUJOČA RODBINA ŽUŽA.

Obrt

Vsaka beseda 1 Din

Nagrobne slike

spominske, vžgane na porcelan, vzdržne proti vsakemu vremenu, vseh oblik in velikosti in po vsaki sliki, naročajo pri Kunc Franc, fotograf. — Ljubljana, Wolfova ul. 6. Zahtevajte cenik. (t)

VILJEM ABT

eksport perutnine
MARIBOR

kupuje in prodaja
vsak čas vsakovrstno perutnino in divjačino.

Črešnje in drugo sadje ter sočivje vkuvavajte za zimo v
WECKOVH KOZARCIH
Zahtevajte cenik od
Josip Jagodič, Celje,
Glavni trg — Gubčeva 2

Malinovec

pristen, naraven s čistim sladkorjem vkuhan se dobi na malo in veliko v
lekarni dr. G. PICCOLI
Ljubljana, Dunajska c. 6

Modroce

otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudi najceneje
Ignacij Narobe
Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (pri Levu)

Krušno

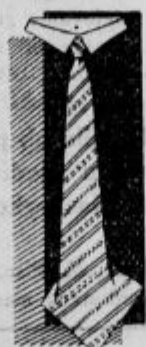
moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri
A. & M. ZORMAN
Ljubljana, Stari trg št. 32

Soboslikarska,

pleskarska in vsa v to stroko spadajoča dela po najmodernejših vzorcih — solidno in konkurenčno izvršuje Josip Marn, d. z o. z., Ljubljana, Dunajska cesta 9. Tel. 30-68. (t)

VRATNIKI SAMOVEZNICE

J. LAH MARIBOR

Joughurt

sladka smetana (Schlagobers), stolčena, z rdečimi jagodami, izvrstna, se dobi samo v Mlekarni, Dunajska cesta 17 (Medjatova hiša). (t)

Z žimnicami

boste vsestransko zadovoljni, če si jih nabavite pri Kobilica Avgust, Ljubljana, Dvořakova ul. št. 3, dvorišče. Sprejemam tudi predelavo in popravila ter vsa dela tovrstne stroke.

I. Kravos, torbarstvo
Maribor, Aleksandrova c. 13

Za setev

prodaja

ajdo, koruzo, grahoro, rdečo deteljo in lucerno

po najnižji dnevni ceni
FRAN POGAČNIK
Ljubljana, Dunajska c. 67 (nasproti mitnici)

Nov tip spalnega fotelja
Din 1500—
garantirana konstrukcija

ima v zalogi
RUDOLF SEVER
Marijin trg 2
Telefon 2622

Trpežni afrik modroci po Din 220— istotam.

Tvrđka A. VOLK

Ljubljana, Resljeva cesta 24.
nudi najceneje vse vrste plesnično moko in druge mlevske izdelke.
Zahtevajte cenik!

Ključavničarstvo

Priporočam se za vsa ključavničarska dela, strojna in stavbena, kakor za vsa popravila in v to stroko spadajoča dela. Delo točno in solidno. Vekoslav Lavrenčič, Ljubljana VII, Celovška cesta 50. (t)

Popravila

vseh pisarn. in šivalnih strojev, registrirnih blagajin in druga v to stroko spadajoča dela. F. Kelbič, mehanik, Vetrinjska ul. 7, telefon 2775, Maribor. (t)

Zidarska dela

vseh vrst Vam solidno in ugodno izvrši stavbeno podjetje
IVAN VIZINTIN
Ljubljana, Močnikova ul. (zadaj za vojaško bolnico)

TAPETNIK FRANC ZALAZNIK

St. Vid (garaža Magister), izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela točno, solidno in po nizki ceni. Popravila se sprejemajo

DRVA IN PREMOG

pri **Iv. Schumi**
Dolenjska cesta
Telefon št. 2951

Cementne izdelke

strešno, zidno opeko, cevi, vrtno ograje in vsa druga dela izvršuje najceneje

Tome Franc,

Dravljje 63,
p. št. Vid nad Ljubljano.

Čitajte in širite
»Slovenca«!

Kože v stroj

vse vrste, na podplate, notranjke, črno in ružavo gornje usnje, blank, kosmato podlogo itd., sprejema J. Lavrič, usnjarija, St. Vid pri Stični. Surove kože pošljite na postajo Stična.

Novosti!

Strokovno barvanje čevljev. Vsak stari čevlji se v 24 urah temeljito popravi, prebarva po poljubni barvi in se garantira, da izgleda kot nov. »Pri Pollaku«, Dunajska c. 23, dvorišče. (t)

Modroce

posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje
RUDOLF RADOVAN
tapetnik, Mestni trg 13.
Ugodni nakup morske trave, žime, cvilha za modroce in blaga za prevleke pohištva.

Priporočamo Vam

1101
najboljše šivalne stroje in kolesa

Adler - GRITZNER

Švicarski pletilni stroji
DUBIED

edino le pri trvdki

Jos. Petelinc, Ljubljana

Telef. št. 2913 za vodo. Telef. št. 2913
Brezplačen pouk v vezenju. Večletno jamstvo.

Pridobivajte novih naročnikov!

Splošno mizarstvo s strojnim obratom

Izgotovljeno pohištvo na zalogi, izdeluje po lastnih in po podanih načrtih
Ivan Praznik, Ljubljana, Zavrti št. 9. Telefon 34-97.

Niti Bog

nikogar za lase ne vleče v nebesa!

Toda z modernim pohištvo Vam po lastnih izdelanih načrtih solidno postreže edino le mizarstvo **JERNEJ SITAR**, Šmihel pri Novem mestu, ki ima času primerne cene. Vezana izdelava! Garancija!

Kako se veselim noči.

ko bom spal na mehkem, udobnem spalnem fotelju, ki sem ga kupil pri

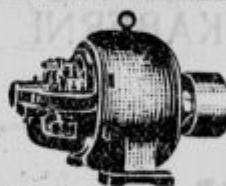

Franc Jager. tapetnik
Sv. Petra nasip št. 29

SODE

PIRC IVAN - sodarstvo

DRAVLJE 99, p. št. Vid nad Ljubljano
Ponudbe za klani les sprejemam

Podjetje za popravilo in previjanje GENERATORJEV, ELEKTROMOTORJEV in TRANSFORMATORJEV vseh napetosti
Specialni oddelek za popravilo in previjanje AUTODYNAM — Montaža za luč in pogon
Karl Narbeshuber
LJUBLJANA-MOSTE Telefon štev. 31-95

Dobra, praktična vrata in okna

so pogoj udobnega bivanja v Vašem domu! — Vse izdelke stavbnega mizarstva v vseh poljubnih oblikah po naročilu izdeluje
strojno mizarstvo Alojzij Trink
LJUBLJANA - LINHARTOVA ULICA ŠT. 8 - TELEFON 28-56

Včeraj je umrl v Novem mestu, Breg 10, v 89. letu starosti
gospod

Leopold Fischer

Pokopali ga bomo v nedeljo 3. julija ob pol 6 popoldne na novomeškem pokopališču.
Prosimo, molite zanj!

ZALUJOČI.

Zahvala

Vsem, ki so se nas spomnili ob težkih dneh, ko nas je zapustil naš zlati oče in tast, gospod

Ivan Šuštar

mizarski mojster

se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni g. zdravniku dr. Janku Osolniku za njegov trud in požrtvovalnost v času bolezni, gg. pevcem za v srce segajoče žalostinke in vsem, ki so blagega pokojnika spremili k večnemu počitku.

Moste pri Ljubljani, dne 1. julija 1932.

ZALUJOČI OSTALI

Spedicijsko podjetje

LJUBLJANA

TELEFON ŠTEV. 20—60 IN 31—60

R. RANZINGER

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim tirom od glavnega kolodvora. Mestne trošarine prosto skladišče. — Carinsko posredovanje. — Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili.

49.-

Vel. 23-26 Vrsta 2851-05
Otroški čevlji iz laka in rujava boka izdelani fleksibilno z usnatim podplatom. Vel. 17-33 Din 69.—, 35-38 Din 89.—

59.-

Vrsta 2944-00
Sandali ne žulijo niti nog niti žepa. Otroški št. 22-26 Din 39.—, št. 27-33 Din 49.—, ženski št. 34-38 Din 59.—, Moški št. 39-46 Din 69.—

59.-

Vrsta 1345-03
Enostavni in okusni čevlji iz salena s polvisoko peto. Labki so in udobni. Potrebni so za urad in sprehod.

59.-

Vrsta 3162-00
Za živahne dečke smo izdelali visoke čevlje s trpežnim gumijastim podplatom. Neobhodno so potrebni za vsakdanjo nošnjo.

79.-

Za gospodinje: Vrsta 3945-03
Za vsakdanjo uporabo praktičen močan in udoben čevlji iz boka, ki je potreben vsaki gospodini.

49.-

Vrsta 3661-00
Otroški visoki čevlji iz rujava ali črnega boka s trpežnim usnatim podplatom. Isti v raznih kombinacijah za isto ceno.

129.-

Vrsta 2945-11
Čevlji iz rujava boka. Praktičen in eleganten. Ravno take iz laka za nedeljo in praznik za ceno Din 149.—

99.-

Vrsta 2927-15
Okusni moški polčevlji iz rujava teletjega boka z trpežnim usnatim podplatom. Udobna oblika da čevljem posebno eleganco.

99.-

Vrsta 0167-0a
Čizme iz močnega masnega usnja z gumijastim podplatom in peto. Za dober material jamčimo. Za delo na polju in vsak štrpaci.

129.-

Vrsta 3967-22
Udoben čevlji široke oblike iz močnega boka z gumijastim podplatom, ki izdrži trikrat toliko kot usnatji podplat.

Pri nas dobite dobre in cenene nogavice: moške Din 5.—, otroške Din 7.—, ženske Din 19.—.

Sreča v nesreči!

Če krožnik mi z juho se zmuzne na tla, kar malo pobrišem, se nič ne pozna. —

Zaloga linolejskih preprog za jedilnice, za pred umivalnike i. t. d.

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Naznanilo!

Po likvidaciji bivše družabne firme, katere solastnik in ustanovitelj sem bil in katere preneha z današnjim dnem, sem se odločil, da ustanovim s 1. julijem t. l. pod firmo:

FRANC LESKOVŠEK
CELJE, Glavni trg šte. 16,

popolnoma novo opremljeno

trgovino s knjigami, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, tiskovinami za šole, občine, odvetnike, šolskimi zvezki kakor tudi z vsemi drugimi v mojo stroko spadajočimi predmeti na veliko in drobno.

Zahvaljujoč se Vam za meni v dobi 22 let izkazano zaupanje in naklonjenost Vas prosim, da isto ohranite tudi mojemu novemu podjetju, ter se bodem potrudil Vas s točno in solidno postrežbo vsestransko zadovoljiti.

Z odličnim spoštovanjem:

Franc Leskovšek

Gradbeno podjetje SRŠEN FRANC

LJUBLJANA, ZG. SIŠKA, KOŠOVA ULICA ŠT. 206 - TELEFON 25-54

izvršuje vsakovrstne zgradbe, solidno in po primerni ceni. — Stavbni material na zalogi. — Načrti in proračuni po prevzetju dela brezplačno.

ZAKAJ

premišljujete pri nabavi parketnih desčic in strokovni izvršitvi, naročite takoj pri solidni tverdi

Ure

popravlja, prvovrstno strokovno delo — nizka cena

Korošec Franc - Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 55 (dvorišče levo)

**OLTARJE
KIPE
RELIJEFE
PORTRETE**

prenavlja, popravlja, izdeluje in vsa kiparska dela po lastnih in po danih načrtih
Nizke cene
Sattler Benedikt
LJUBLJANA - MOSTE
Pokopališka ulica št. 5

Staro znana mlekaria v Kopitarjevi ulici v Mahrovi hiši

se je preselila

v nove, higijenično urejene prostore

Pred škofijo 17

(preje pri »Kati«). — Odprto že ob 1/6 jutraj.

Se priporoča za nadaljnjo naklonjenost

Ivanka Vrh.

SEDLAR - LIČAR automobilov

ČARMAN VIKTOR - LJUBLJANA

Trnovska ulica 25

naznanja cenj. interesantom, da izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela strokovnjaške, solidne izdelave — in nizke cene

Dražbeni oklic

V konkurzno maso g. Alfreda Schumi, trgovca in izdelovalca trikotaje v Ljubljani, spadajoče premičnine, in sicer: pet šivalnih strojev znamke »Pfaff«, stroj za entlanje znamke »Singer«, stroj za izdelovanje gumbic znamke »Singer« (vsi z električnimi motorji), stroj za izdelovanje gumbov, električni motorji in likalniki, moške in damske kopalne obleke, razno damsko perilo iz trikotaje, stelaže, puliti, mize, stoli in druge potrebščine —

se prodajo v ponedeljek 4. julija ob pol 15 na javni dražbi v skladišču spedijske tv. R. Ranzinger, Ljubljana, Masarykova c.

Kupci se vabijo.

Advokat dr. M. Pirc,
upravnik konkurzne mase.

Zahvala

Povodom od strele prizadetega stražnega požara starodavnega farovškega marofa, se zahvaljujem v imenu občine Smartno pri Litiji za hitro in požrtvovalno pomoč vsem gasilnim društvom, kakor domačemu, nadalje iz Litije, Jablanice, Kostrevnice in Zavrtnika. Gasilci, da ni bilo pol Smartna v plamenih, je to Vaša zasługa in vodstva načelnikov. Poleg motornih brigad je vzbujala pozornost tudi majhna z Brega, ki jo je pripeljal Sepe, katere je tudi storila svojo nalogo. Nadalje se zahvaljujem vsemu občinstvu, ki je na ta ali oni način pomagalo, posebno pa fantom in dekletom. Zahvala tudi našemu požrtvovalnemu orožništvu. Smartno pri Litiji, dne 1. julija 1932.

ZUPAN.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

registrovana zadr. z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta šte. 6
(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri ter brez vsakega odbitka. Tudi rentni davke plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge znašajo nad 180 milijonov Din.

Stavbeno in pohištveno mizarstvo

FRANC BERGANT - DRAVLJE

poleg nove šole Zg. Siška - pošta St. Vid nad Ljubljano - vis-a-vis »Remize«

izdeluje vsa mizararska dela po lastnih in po danih načrtih - točno, solidno in nizke cene.

Prva jugoslov. žična industrija
d. z o. z. — CELJE

izdeluje luknjaste pločevine iz raznih kovin za vsako industrijsko potrebo in žično pletivo za vrtno ograje, transportne trake iz žičnega pletiva etc.

Telefon 117

Kdor hoče biti solidno postrežen, naj se oglasi pri

M. JANKOVIČ

LJUBLJANA, RIMSKA CESTA šte. 19
KLEPARSTVO, KRITJE LESOCEMENTNIH STREH, INŠTALACIJE STRELOVODOV VSEH SISTEMOV

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE: Celje, Palača Ljudske posojilnice; Zagreb, Starčevićev trg 6; Sarajevo, Aleksandrova cesta 101; Split, Ulica XI. puka 22; Beograd, Poincareova 2.

Posmrtninski oddelek »KARITAS« sprejema v zavarovanje zdrave od 7 do 80 let stare osebe. Glede pojavnosti se obrnite na Vzajemno zavarovalnico, oddelek »KARITAS«.

Gradbeno podjetje ARH. VIDIC JOSIP, Ljubljana VII

(SIŠKA) Celovška cesta 80

TEHNIČNA PISARNA

Načrti, proračuni, skice za vse vrste zgradb in notranjo opremo, priskrba parcel-stavbišč, nadzorstvo zgradb in parcelacije zemljišč i. t. d.

Stalna razstava na Karlovski cesti št. 4.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles, otroških vozičkov in delov. Ljubljana, Karlovška cesta št. 4. / Znižane cene. / Največja izbira. / Ceniki franco.